

Adressater etter vedlagt liste

Saksbehandler, innvalgstelefon

Kristin Lugg 69 24 75 58

Geir Hardeng 69 24 71 22

Christian Hillmann 22 00 36 35

Olav Thøger Haaverstad 32 26 68 28

Høring av 15 områder med fremskyndet frivillig skogvern i Østfold, Akershus og Buskerud

I henhold til Naturmangfoldloven § 43 sendes herved på høring verneforslag for følgende skogområder i Østfold, Akershus og Buskerud. Det vises til fylkeskart med lokalitetsnr. for områdene 1-12 i Østfold, vedlagt.

Tabell: Områder som legges ut for høring. Areal og berørte gnr/bnr omfatter kun utvidelsesarealet.

Område	Areal (dekar)	Berørte gnr/bnr	Avtale inngått	Lokalitet
1. Burumtjern, Marker	945	32/1, 32/2	7.11.19	Ca 5 km V for Ørje
2. Holene, Eidsberg	65	50/8	7.11.19	Ca 2 km V for Mysen
3. Jyrihelleren, Eidsberg	2.391	204/9	11.10.19	Ca 11 km SSØ for Mysen og ca 9 km NV for Ørje
4. Lilleøya, Halden	90	72/1	7.11.19	N i Femsjøen, ca 8 km NØ for Halden sentrum
5. Matholhøgda, Aremark	864	22/2, 23/7, 27/5	27.11.19	Inntil riksgrensen, ca 5 km Ø for Aremarksjøen
6. Prestebakkefjella, Halden (Utvidelse)	1.263	223/1		Ca 18 km SØ for Halden sentrum
7. Sagåsen og Stueåsen, Sarpsborg (Utvidelse)	450	2015/2		Grenser til Mingevann, 10 km N for Sarpsborg by

8. Sæter, Trøgstad	79	142/7		Grenser til Øyeren, ca 13 km NNV for Skjønhaug
9. Holli, Spydeberg	312	19/5, 68/2		Ca 5 km N for Spydeberg sentrum
10. Finnskutt-Haugen, Rakkestad	128	212/1, 251/1 og 2		Ca 7 ½ km V for Rakkestad sentrum
11. Vestfjella, Aremark/Halden. (Utvidelse)	3.088	61/1, 44/3 (Aremark) 84/1, 90/9 (Halden)		Ca 6 km N for Femsjøen
12. Gukilhøgda-Abbortjernhøgda, Trøgstad (utvidelse)	1.349	78/1, 80/1, 82/1, 82/3, 82/4 og 83/1		6-7 km NØ for Skjønhaug, noe SV for Hemnessjø
13. Ødemørk, Vestby, Akershus	2.716	131/1		Helt sør i Akershus like øst for E 6 og grenser inn mot Mosseskogen.
14. Hellekleivåe, Nore og Uvdal, Buskerud	3.571	173/1, 174/1, 2 og 28		Området ligger vest for midtre del av Kravikfjorden, ca. 11 km nord for Veggli.
15. Tofteskogen (utvidelse), Hurum, Buskerud	373	1/1		Området ligger vest for eksisterende Tofteskogen naturreservat sentralt i Hurum kommune.

Høringen omfatter vedlagte forslag til avgrensning (vernekart) og utkast til verneforskrifter (vernebestemmelser). Høringen sendes til de berørte grunneiere og kommuner, Østfold fylkeskommune, statlige etater, næringsorganisasjoner og ideelle organisasjoner lokalt, i fylkene og sentralt, se adresseliste vedlagt. Høringen annonseres lokalt og i Norsk lysingsblad.

Utvidelser av eksisterende naturreservater

Høringen omfatter utvidelser av følgende naturreservater:

6. *Prestebakkefjella naturreservat* 6.893 daa, vernet 14.2.2014, foreslås utvidet med 1.263 dekar, til nytt reservat 8.156 dekar.

7. *Sagåsen og Stueåsen* består av eksisterende *Sagåsen naturreservat* på 108 daa, vernet 21.6.2019. Nytt forslag er en utvidelse med på 450 dekar. Forslaget til utvidelse gir ett nytt område på 558 dekar. Foruten vern av barskog, skal det i utvidelsen ivaretas og evt. kunne skjøttes noe edelløvskog med eik.

11. *Vestfjella naturreservat* 13.201 daa, vernet 15.12.2017, foreslås utvidet med 3.088 dekar (2.689 prod. skog). til nytt reservat 16.275 dekar.

12. *Gukilhøgda naturreservat* 1.216 daa, vernet 14.2.2014, foreslås utvidet med *Abbortjernhøgda* 1.349 dekar, til et nytt *Gukilhøgda – Abbortjernhøgda naturreservat* 2.565 dekar. I *Abbortjernhøgda* vil det før en evt. verneavtale inngås klarlegges behov for å avmerke viktig sti m.v. på vernekartet, med adgang til sykling / ridning. I det eksisterende *Gukilhøgda naturreservat* er beiting, som tidligere fastsatt, ikke tillatt.

15. *Tofteskogen naturreservat* på 2.600 dekar, vernet i 2005, foreslås utvidet med 373 dekar til i alt 2.973 dekar.

For disse 5 områdene foreslås det å opprette nye verneområder som omfatter tidligere vern pluss utvidelser, som nå høres. Eldre vernevedtak for disse områdene blir opphevet. Da det foreslås nye vernevedtak sendes sakene på høring også til grunneiere i de opprinnelige reservatene. I vernebestemmelsene for de nye reservatene foreslås noen mindre endringer, for å harmonisere bestemmelsene med nyere standardforskrifter for naturreservater. *Endringene medfører imidlertid ingen skjerpning av vernebestemmelsene i de opprinnelige reservatene.*

Fremskyndet saksbehandling

Skogvernsakene er basert på frivillige løsninger med grunneiere.

Ved frivillig skogvern blir normalt en verneavtale om erstatning, avgrensning og vernebestemmelser inngått mellom staten og grunneiere **før** oppstart av vernesaken. For å få en raskere avklaring og gjennomføring av sakene fremmes en del av sakene nå – **før** avtaler er inngått. Beregninger av erstatningstilbud og verneavtale utarbeides da parallelt med høringen og etterfølgende saksbehandling. Dermed forkortes saksbehandlingstiden vesentlig.

Det er tidligere realisert fremskyndet skogvern i Østfold, med 8 områder + 2 utvidelser i 2016, 3 i 2018 og 3 i 2019.

Målsettingen er at flest mulig av sakene skal vedtas og utbetales i 2020. Fremgangsmåten er avklart med de berørte grunneierne, Viken Skogeierforening, Glommen Skogeierforening og med Miljødirektoratet. En fremskyndet saksbehandling endrer ikke grunneiers mulighet til, når som helst, å trekke seg fra vernesaken inntil en verneavtale er undertegnet. *Dersom det ikke oppnås enighet om en verneavtale for et område, vil vernesaken ikke bli realisert.*

Saksgang til nå

Områdene er undersøkt med berørte grunneiers aksept, som også har godtatt en *fremskyndet* verneprosess.

Oppstart av vernesakene ble meldt i brev til grunneiere, fylkeskommunene, berørte kommuner, NVE, Landbruksdirektoratet, Miljødirektoratet m. fl.

Tabellen viser datoer for når områdene ble oppstartet og annonsert i en lokal avis.

Område	Varsel om oppstart	Frist for tilbakemelding	Annonse dato	Avis
1. Burumtjern	10.5.19	16.6.19	20.5.19	Smaal. avis/Halden arbeiderblad
2. Holene	10.5.19	16.6.19	20.5.19	Smaalenenes avis
3. Jyrihelleren	10.5.19	16.6.19	20.5.19	Smaalenenes avis
4. Lilleøya	10.5.19	16.6.19	20.5.19	Halden arbeiderblad
5. Matholhøgda	10.5.19	16.6.19	20.5.19	Halden arbeiderblad
6. Prestebakkefjella	10.5.19	16.6.19	20.5.19	Halden arbeiderblad
7. Sagåsen og Stueåsen	10.5.19	16.6.19	20.5.19	Sarpsborg arbeiderblad
8. Sæter	10.5.19	16.6.19	20.5.19	Smaalenenes avis
9. Holli	10.5.19	16.6.19	20.5.19	Smaalenenes avis
10. Finnskutt-Haugen	20.8.19	24.9.19	26.8 + 29.8.19	Smaal. Avis/Rakkestad avis
11. Vestfjella	9.7.19	1.9.19	12.7.19	Halden arbeiderblad
12. Abortjernhøgda	4.11.19	1.12.19	8.11.19	Smaalenenes avis
13. Ødemørk	15.10.19	15.11.19	18.10.19	Laagendalsposten Indre Akershus blad Aftenposten
14. Hellekleivåe	15.10.19	15.11.19	18.10.19	Laagendalsposten Indre Akershus blad Aftenposten
15. Tofteskogen	15.10.19	15.11.19	18.10.19	Laagendalsposten Indre Akershus blad Aftenposten

I samråd med berørte grunneiere og skogeierforeningene *Viken* og *Glommen* har Fylkesmannen utformet et verneforslag for hvert område, dvs. vernekart med nøyaktige grenser og utkast til vernebestemmelser (verneforskrift etter Naturmangfoldloven). Kart og vernebestemmelser som endelig vedtas er en del av avtalen som inngås mellom Miljødirektoratet og den enkelte grunneier. Dersom en avtale *ikke* blir inngått blir vernesaken avsluttet.

Verneverdier

Vern av skog er en prioritert miljøvernoppgave. Formålet med naturreservatene er å bevare områder med truet, sjelden og sårbar natur av ulike skogtyper, med tilhørende plante – og dyreliv. Områdene har særlig betydning for biologisk mangfold. Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

Områdene er fagvurdert av *BioFokus*. Hvert område er ut fra naturfaglige kriterier gitt en verneverdi i en skala fra 0 til ****. Fagundersøkte områder finnes på [www: http://borchbio.no/narin](http://borchbio.no/narin) «Velg fylke». «Velg prosjekt»: Frivilligvern - og deretter kommune.

Tabell: **Litteratur** viser til Fylkesmannen i Østfold, rapportserie, på <https://www.fylkesmannen.no/nb/oslo-og-viken/miljo-og-klima/sider-utenfor-strukturen/rapporter/miljovernavdelingens-rapportserie-ostfold/>

Fagbeskrivelsene finnes også på <http://borchbio.no/narin>

Område	Undersøkt	Litteratur
1. Burumtjern	2018	http://borchbio.no/narin
2. Holene	2018	http://borchbio.no/narin
3. Jyrihelleren	2011+2013	Nr.1 - 2013 s.83-86 + nr.5 - 2013 s.247-253
4. Lilleøya	2018	http://borchbio.no/narin
5. Matholhøgda	2018	http://borchbio.no/narin
6. Prestebakkefjella	2015	Nr.1- 2017 s.244-248 (utvidelse)
7. Sagåsen og Stueåsen	2018	http://borchbio.no/narin
8. Sæter	2018	http://borchbio.no/narin
9. Holli	2018	http://borchbio.no/narin
10. Finnskutt-Haugen	2016	Nr.1- 2017 s.292-297
11. Vestfjella	2011-2016	Nr.2-2012 s.10-16; nr.1-2013 s.89-117; nr.1-2017 s.261-267
12. Abbortjernhøgda	2019	BioFokus foreløpig rapport, og nr.4 - 2018 s.707-712
13. Ødemørk	2016	http://borchbio.no/narin/?nid=5926
14. Hellekleivåe	2019	https://biofokus.no/narin/?nid=6316
15. Tofteskogen	-	-

Overnevnte fagstoff kan evt. fås tilsendt ved henvendelse til oss. Vedlagt er et sammendrag av fagbeskrivelsen fra hvert område.

Hva innebærer vernet?

Etablering av et naturreservat (fredning) får konsekvenser for bruk og utnyttelse av arealet. Hensikten er at skogen skal gis en mest mulig fri utvikling, uten hogst eller fjerning av døende og døde trær. Tiltak som medfører endringer av naturmiljøet, vil være forbudt, så som økonomisk motivert hogst og skogskjøtsel, grøfting, anlegg av nye veier, kraftlinjer, bygging, nydyrking o.l. Det kan gjøres enkelte mindre tilpasninger, som unntak - eller adgang til å gi dispensasjon i spesielle tilfeller, dersom det ikke strider mot verneformålet for reservatet (§ 1). Etablerte stier kan vedlikeholdes - og allmenn ferdsel kan fortsette som før. Eiendomsretten, herunder jakt- og fiskerett, videreføres. Grunneiere har altså fortsatt eiendomsrett til området, men får vesentlige innskrenkninger i sin råderett.

Videre saksgang

Parallelt med høringen pågår vurdering av skogerstatninger og verneavtaler med grunneiere. Fylkesmannen sammenfatter deretter de innkomne uttalelser og gir sine tilrådninger til Miljødirektoratet (frist 15.3.20). Direktoratet gir sine merknader til Klima- og

miljødepartementet. Departementet fremmer sakene for Kongen i statsråd, som vedtar opprettelsen av naturreservatene. Erstatningsutbetalinger til grunneiere følger umiddelbart etter vernevedtak. Høringen og behandlingen i Miljødirektoratet og i departementet innebærer at det kan gjøres enkelte mindre tilpasninger i verneforslagene, som imidlertid ikke får konsekvenser for erstatningsutmålingene.

Offentlige føringer

Ved behandling av St.meld. nr.25 (2002-03) sluttet Stortinget seg til regjeringens innstilling om en kraftig opptrapping av skogvernet i Norge. St.meld. 25 trakk opp viktige prinsipper og satsingsområder for en opptrapping av skogvernet.

Skogvernet følger opp faglige anbefalinger fra Norsk inst. for naturforskning (NINA) i samarbeid med flere faginstitusjoner, inkl. NIBIO (før Skog og Landskap), i rapporten *Evaluering av norsk skogvern 2016*, som forelå i mai 2017. Her etterlyses bl.a. vern av rikere skog i Østlandets lavlandsstrøk.

Meld. St. 14, 2015-16, *Natur for livet*, med Innst. 294 S fra Energi – og miljøkomiteen, understreker betydningen av skogvern - og at arbeidet med frivillig vern skal videreføres. *Stortinget ber regjeringen sette et mål om vern av både offentlig eid skog og frivillig vern av privateid skog til 10 % av skogarealet.* Til nå er ca 5 % av skogen i Norge vernet i naturreservater og i nasjonalparker.

Høringsfristen er 23. februar 2020

Synspunkter sendes til: Fylkesmannen i Oslo og Viken, Postboks 325, 1502 Moss, fmovpost@fylkesmannen.no

Av hensyn til videre saksgang og fremdrift er det viktig at høringsfristen overholdes.

Med hilsen

Karsten Butenschön
Seksjonssjef

Geir Hardeng
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

Adresseliste

Fylkeskart

For hvert område: Kart, utkast til verneforskrift og sammendrag av fagbeskrivelse

Kopi:

- Skogsakkyndige for grunneiere i Viken Skog
- Skogsakkyndige for grunneiere i Glommen Skog
- Statens skogsakkyndige

-Miljødirektoratet

Saksbehandlere:

Geir Hardeng	69 24 71 22	fmosgha@fylkesmannen.no	Område 1, 3, 4-6, 9-12
Kristin Lugg	69 24 75 58	krlug@fylkesmannen.no	Område 2, 7, 8
Christian Hillmann	22 00 36 35	fmoachi@fylkesmannen.no	Område 13, 14
Olav Thøger Haaverstad	32 26 68 28	fmbuoth@fylkesmannen.no	Område 15

Adresseliste ved høring av 15 skogvernområder i des. 2019 - feb. 2020

Grunneiere

1. Burumtjern Ole Kristian Krosby, Vestre rødenesveien 624, 1870 Ørje Kari Birgitte Langnes, Ødegårdsveien 25, 1405 Langhus	32/1 32/2
2. Holene Ivar Åge og Laila Østeby, Holene, Veslemona 128, 1850 Mysen	50/8
3. Jyrihelleren Mats Finne, Svarverud gård, Svarverudveien 220, 1878 Hærland	204/9
4. Lilleøya Jørn Høberg og Eva Narnten Høberg, Berfjordveien 118, 8820 Dønna	72/1
5. Matholhøgda Finn Cato Gabrielsen, Flachsgasse 2, D-Speyer, Deutschland iriscatogabrielsen@hotmail.com Per Ola Haartveit, Tolverødveien 35, 1798 Aremark Kari Egenæss, Olsokveien 5, 1727 Sarpsborg Mette Marie Egenæss, Stuttvegen 3 A, 1166 Oslo Toril Strømsæther, Lundgårds vei 63, 1710 Sarpsborg Hanne R. Egenæss Wiig, Grimsrødveien 30, 1786 Halden	22/2 23/7 27/5 27/5 27/5 27/5
6. Prestebakkefjella Utvidelse Thor-Ole Borgen, Kornsjøveien 68, 1766 Kornsjø Tidligere reservat Aud Kobbeland Habberstad, Bjørnstad, 1540 Vestby Roar J. Norderhaug, Stenliveien 68 D, 1784 Halden Stene Berg, Hylliveien 8, 1821 Spydeberg Østfold Skogselskap, Boks 2078, Brødløs, 1760 Halden Håkon Stang, Sætre, 1796 Kornsjø	223/1 224/1 224/2 225/3 235/1 225/1
7. Sagåsen og Stueåsen Stueåsen Åge Johnny og Inger Marit Sverresen, Sætrefare 17, 1708 Sarpsborg Sagåsen Statskog Glomma AS, Postboks 63 sentrum, 7801 Namsos post@statskog.no Hytte: Folungåsen Speiderhytte v/ Ingunn H. Motzfeldt, Ertevanneveien 82, 1894 Rakkestad, post@tunespeiderne.no	2015/2 2015/1

8. Sæter Seter Gård Stiftelsen, Sætherveien 237, 1866 Båstad	142/7
9. Holli Ole Johannes Egeland, Torudvn. 89, 1820 Spydeberg Jarle Villumstad, Ingierstrandveien 40, 1420 Svartskog	19/5 68/2
10. Finnskutt–Haugen Hans Hamid Rasmussen og Gry Hege Johansen, Hovseterveien 98, 0768 Oslo Jenny Gunvor Holter, Finskudtveien 152, 1894 Rakkestad	251/1+2 212/1
11. Vestfjella Utvidelser Nic Odegard, Virås, Viråsveien 140, 1798 Aremark Jon Martin Lie, Fjellgata 1, 0566 Oslo 84/1 Anette Guldbrandsen, Syverørdåsen 1, 1591 Sperrebotn Ellen Jacqueline Gjerlaugsen, Håkenbyveien 363, 1764 Halden Tidligere reservat Aremark Åsmund Steinsvik, Kvisler, 1798 Aremark Elisabeth Kjensjord, Tåsenveien 85, 0873 Oslo Jacob Natvig Skolleborg, 1798 Aremark Geir Aarbu, Aarbu, 1798 Aremark Nils Andre Buer, Buer, 1798 Aremark Jan Yngvar Gretland, 1798 Aremark Halden Nils Tore Håkenby, Torpedal, 1764 Halden Trond G. Jensen, Torpedal, 1764 Halden	44/3 i Aremark 90/9 i Halden 61/1 i Aremark 61/1 i Aremark 84/1 i Halden 54/5 49/1 59/1 + 62/2 55/1 60/2 63/1 85/1 85/3
12. Gukilhøgda og Abbortjernhøgda Abbotjernhøgda Trøgstad Lars J. Krogh, BINGENVEIEN 183, 1860 TRØGSTAD Gunnar J. Wiig, BINGENVEIEN 187, 1860 TRØGSTAD Sigmund J. Heer, SPYDEBERGVEIEN 168, 1816 SKIPTVET Øystein K. Moen, BINGENVEIEN 253, 1860 TRØGSTAD Ole M. Grønlien, BINGENVEIEN 248, 1860 TRØGSTAD Gukilhøgda Trøgstad Lars J. Krogh, BINGENVEIEN 183, 1860 TRØGSTAD Aud Ragnhild Walseth, Bingeveien 185, 1860 Trøgstad Gunnar J. Wiig, BINGENVEIEN 187, 1860 TRØGSTAD Tore Wiig, Svingen 5, 1860 Trøgstad, og Jørn Vidar Wiig, Rugdeveien 2, 1850 Mysen	78/1 80/1 82/1 82/3 + 82/4 83/1 78/1 78/4 78/5 78/6

Aurskog-Høland Alf Sverre Hammer, Gukilveien 224, 1970 Hemnes Einar A. Høgås, Skrikeruveien 54, 1870 Ørje	99/1 + 99/4 99/2
13. Ødemørk Vestby kommune, post@vestby.kommune.no	130/1
14. Hellekleivåe Nils Strømmen, Fjordvegen 480, 3629 Nore Marit Thora Tveiten, Fjordvegen 368, 3629 Nore Egil Vetle Eide, Eide Søndre, 3692 Nore Helge Arild Hellekleiv, Fjordvegen 637, 3692 Nore	174/28 174/2 174/1 173/1
15. Utvidelse av Tofteskogen naturreservat Sætre Bruk AS, Postboks 23, 3476 SÆTRE	1/1

Kommuner / fylkeskommune

Instans/organisasjon	Epost
Aremark kommune	post@aremark.kommune.no
Asker kommune	postmottak@asker.kommune.no
Eidsberg kommune	post@eidsberg.kommune.no
Halden kommune	postmottak@halden.kommune.no
Kongsberg kommune	postmottak@kongsberg.kommune.no
Marker kommune	post@marker.kommune.no
Rakkestad kommune	postmottak@rakkestad.kommune.no
Sigdal kommune	post@sigdal.kommune.no
Sarpsborg kommune	postmottak@sarpsborg.com
Spydeberg kommune	post@spydeberg.kommune.no
Trøgstad kommune	postmottak@trogstad.kommune.no
Nore og Uvdal kommune	post@nore-og-uvdal.kommune.no
Hurum kommune	postmottak@hurum.kommune.no
Vestby kommune	post@vestby.no
Østfold fylkeskommune	postmottak@ostfoldfk.no
Akershus fylkeskommune	postmottak@afk.no
Buskerud fylkeskommune	postmottak@bfk.no

Regionale Foreninger / lag

Instans/organisasjon	Epost/adresse
Østfold bonde- og småbrukerlag	hjbr19@online.no , lillian.orka26@gmail.com
Forum for Natur og friluftsliv Østfold	ostfold@fnf-nett.no
Norsk Ornitologisk Forening, Østfold	ostfold@birdlife.no
Østfold Botaniske Forening	ostfoldbotanikk@gmail.com
Østfold Entomologiske Forening	thjolsen@broadpark.no
Norges Jeger- og Fiskerforbund Østfold	ostfold@njff.no
Østfold O-krets	oystein.Hildeskor@orientering.no
DNT Indre Østfold	indreostfold@dnt.no
Naturvernforbundet i Østfold	hborch@me.com
Naturvernforbundet i Indre Østfold	Halvor Hartvig, Storgt. 27, 1890 Rakkestad
Interessegruppa Mer Villmark Nå	mervillmark@gmail.com
Trøsken idrettslag	post@trosken.com
Naturvernforbundet i Sarpsborg	torivarj@online.no

Østfold bondelag	ostfold@bondelaget.no
Akershus Bondelag	akershus@bondelaget.no
Akershus Idrettskrets	akershus@idrettsforbundet.no
Akershus og Oslo orienteringskrets	akershus.oslo@orientering.no
Akershus Skikrets	akershus@skiforbundet.no
Akershus sau og geit	leder.akershus@sauoggeit.no
Aurskog-Høland kommune	postmottak@ahk.no
Buskerud Bonde- og Småbrukarlag v/ Kjetil Jørstad	ketil.jorstad@gmail.com
Buskerud Bondelag	buskerud@bondelaget.no
Buskerud botaniske forening	buskerud@botaniskforening.no
Buskerud Natur og Ungdom	buskerud@nu.no
Buskerud Orienteringskrets	buskerud@orientering.no
Buskerud Sau og Geit	tor@hemsila.no
Buskerud Skikrets	buskerud@skiforbundet.no
DNT Oslo og Omegn	post@dntoslo.no
Forum for natur og friluftsliv - Akershus	akershus@fnf-nett.no
Forum for natur og friluftsliv – Buskerud	buskerud@fnf-nett.no
Hvittingfoss Luftsportklubb v/ Trond Seeberg Kjeldsen	trond-seeberg.kjeldsen@telenor.com
Høland og Setskog Elverk SA	hsev@hsev.no
Mjøsen skog v/ Elisabeth Gill	eg@mjosen.no
Naturvernforbundet i Buskerud v/ Per Øystein Klunderud	pedrokl@online.no
NOF Buskerud	buskerud@birdlife.no
Naturvernforbundet i Oslo og Akershus	noa@noa.no
Norges Jeger- og Fiskerforbund Buskerud	buskerud@njff.no
Norges Jeger- og Fiskerforbund Akershus	akershus@njff.org
Norges Orienteringsforbund	nof@orientering.no
Norges skogeierforbund v/Svein Søgner og Ida Aarø	svein.soegner@skog.no ; ida.aaro@skog.no
Norsk Organisasjon for Terrengsykling	vernearbeid@nots.no
Norsk Ornitologisk forening Oslo og Akershus	leder@nofoa.no
Norskog v/ Jens Kolstad og Erling Bergsaker	erling.bergsaker@norskog.no ; jens.kolstad@norskog.no
NVE Region Øst	ro@nve.no
Oslo og Akershus Bonde- og Småbrukarlag v/ Svein Kåre Eggbø	sveinke@getmail.no
Oslo og Omland Friluftsråd	oof@friluftsrad.no
Skiforeningen	post@skiforeningen.no
Statens Vegvesen Region Sør	firmapost-sor@vegvesen.no
Telenor Servicesenter for nettutbygging	sfn@telenor.com
Kjerringåsen Alpinsenter AS	kjerringaasen@gmail.com

Energi /vassdragsreguleringer

Instans	Epost/adresse
Glitre Energi Nett AS	kundeservice@glitreenergi-nett.no
Hafslund nett	firmapost@hafslundnett.no
Midtkraft nett AS	post@midtkraft.no
Norgesnett AS	norgesnett@norgesnett.no
Rakkestad energi AS	post@rakkestadenergi.no
Skagerak Nett AS	firmapost@skagerakenergi.no
Trøgstad el.verk AS	trogstad-elverk@trogstad-elverk.no

Sentrale instanser/Øvrige adressater

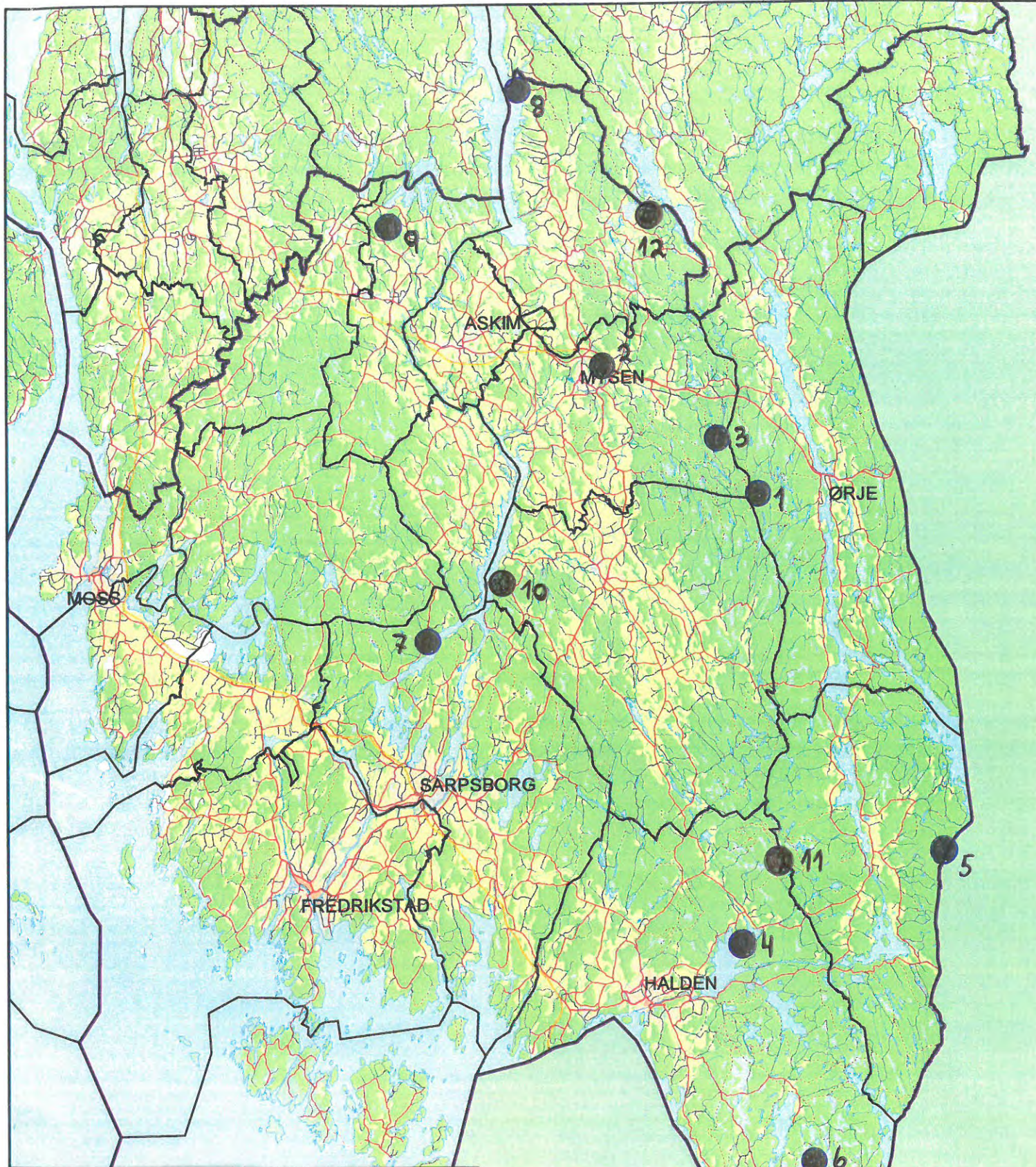
Instans/organisasjon	E-post
Arbeids- og sosialdepartementet	postmottak@asd.dep.no
Avinor AS	post@avinor.no
Bane NOR SF	postmottak@banenor.no
Den Norske Turistforening	info@turistforeningen.no
Direktoratet for mineralforvaltning	mail@dirmin.no
Forsvarsbygg	post@forsvarsbygg.no
Friluftslivets fellesorganisasjon	post@frifo.no
Friluftsrådernes Landsforbund	post@friluftsrad.no
Jernbanedirektoratet	post@jernbanedirektoratet.no
Kommunal- og moderniseringsdepartementet	postmottak@kmd.dep.no
KS	ks@ks.no
Landbruksdirektoratet	postmottak@landbruksdirektoratet.no
Luftfartstilsynet	postmottak@caa.no
Nasjonal kommunikasjonsmyndighet	firmapost@nkom.no
Natur og Ungdom	info@nu.no
NHO Reiseliv	post@nhoreiseliv.no
Norges Bondelag	bondelaget@bondelaget.no
Norges Fjellstyresamband	nfs@fjellstyrene.no
Norges Geologiske Undersøkelser	ngu@ngu.no
Norges Handikapforbund	nhf@nhf.no
Norges Idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité	nif-post@idrettsforbundet.no
Norges Jeger- og Fiskerforbund	njff@njff.no
Norges Luftsportsforbund	post@nlf.no
Norges miljø- og biovitenskapelige universitet	post@nmbu.no
Norges Miljøvernforbund	nmf@nmf.no
Norges Naturvernforbund	naturvern@naturvernforbundet.no
Norges Orienteringsforbund	nof@orientering.no
Norges skogeierforbund	post@skogeier.no
Norges Televisjon	info@ntv.no
Norges vassdrags- og energidirektorat	nve@nve.no
Norsk Bergindustri	epost@norskbergindustri.no
Norsk Biologforening	post@bio.no
Norsk Bonde- og Småbrukarlag	post@smabrukarlaget.no
Norsk Botanisk Forening	post@botaniskforening.no
Norsk Industri	post@norskindustri.no
Norsk institutt for bioøkonomi	post@nibio.no
Norsk institutt for naturforskning	firmapost@nina.no
Norsk Organisasjon for Terrengsykling	vernearbeid@nots.no
Norsk Orkideforening	anne.lise.nevoy@gmail.com
Norsk Ornitologisk Forening	nof@birdlife.no
Norsk Sau og Geit	nsg@nsg.no
Norsk Zoologisk Forening	nzf@zoologi.no
Norskog	firmapost@norskog.no
NTNU, Fakultetet for naturvitenskap og teknologi	postmottak@nt.ntnu.no
NTNU, Ringve botaniske have	ringve.botaniske@vm.ntnu.no
NTNU, Vitenskapsmuseet	post@vm.ntnu.no
Oljedirektoratet	postboks@npd.no
Riksantikvaren	postmottak@ra.no
SABIMA	sabima@sabima.no
Statens Kartverk	firmapost@statkart.no

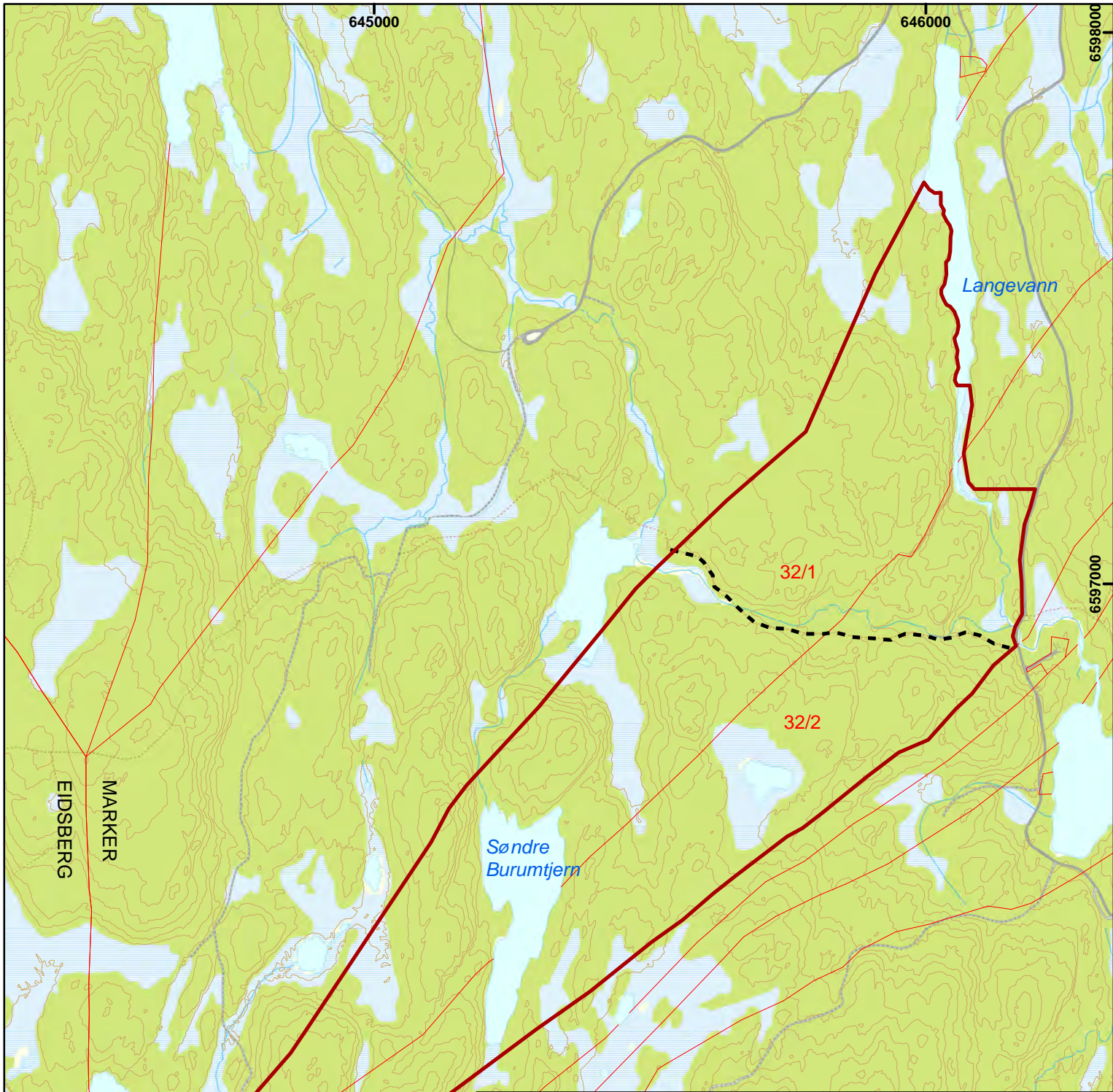
Statens landbruksforvaltning	postmottak@slf.dep.no
Statens vegvesen	firmapost-ost@vegvesen.no
Statkraft SF	info@statkraft.no
Statnett SF	firmapost@statnett.no
Statskog SF	post@statskog.no
Stedsnavnstjenesten for Østlandet og Agderfylkene	post@sprakradet.no
Universitetet i Oslo, Institutt for biovitenskap	postmottak@ibv.uio.no
Universitetet i Oslo, Naturhistorisk museum og botanisk hage	postmottak@nhm.uio.no
Universitetet i Tromsø	postmottak@uit.no
Vegdirektoratet	firmapost@vegvesen.no
WWF-Norge	wwf@wwf.no

Kopi:

Miljødirektoratet v/Pål Klevan	post@miljodir.no
Statens skogsakkyndige v/Simen Bie-Larsen	simen.bie-larsen@arealogeiendom.no
Glommen skog v/Lars Rundfloen	lor@glommen.no
Viken Skog SA v/ Svein Ekanger, Atle Veddegjerde, Per Fladby og Elling Tryterud	se@viken.skog.no ; et@viken.skog.no ; av@viken.skog.no ; pf@viken.skog.no

Områder i Østfold	UTM-rute (km)
1. Burumtjern, Marker	PL 45-96
2. Holene, Eidsberg	PM 29-04
3. Jyrihellere, Eidsberg	PL 42-99
4. Lilleøya, Halden	PL 44-61
5. Matholhøgda, Aremark	PL 58-68
6. Prestebakkefjella, Halden	PL 49-43
7. Sagåsen og Stueåsen, Sarpsborg	PL 20-84
8. Sæter, Trøgstad	PM 26-26
9. Holli, Spydeberg	PM 17-15
10. Finnskutt og Haugen, Rakkestad	PL 25-88
11. Vestfjella, Aremark/Halden	PL 47-68
12. Gukilhøgda-Abortjernhøgda, Trøgstad	PM 37-17

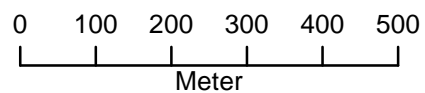
HØRINGSKART

Burumtjern naturreservat
Marker kommune, Østfold fylke

 Grense for foreslått verneområde

 Sti

Målestokk 1 : 10 000, ekvidistanse 5 m

Rutenett: ETRS 1989, UTM-sone 32N
Kartgrunnlag: N5
Kilde: © Norge digitalt
Kartproduksjon: Fylkesmannen i Oslo og Viken

Fylkesmannen i Oslo og Viken desember 2019

1. Forskrift om vern av Burumtjern naturreservat, Marker kommune, Østfold

Fastsatt ved kongelig resolusjon XXXXX med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34, jf. § 37 og § 62.

§ 1. (formål)

Formålet med naturreservatet er å bevare et relativt lite påvirket skogområde i lavereliggende trakter noe over marin grense på grunnfjell i Sørøst-Norge, som har særlig betydning for biologisk mangfold med sine naturlig forekommende arter, naturtyper og økologiske prosesser. Området består av gammelskog med overveiende fattige skogtyper med furu, gran, stor osp, samt noen tjern og myrer. Det er en målsetting å beholde verneverdiene i en mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

§ 2. (geografisk avgrensning)

Naturreservatet berører følgende gnr./bnr.: 32/1 og 32/2 i Marker kommune.

Naturreservatet dekker et totalareal på 945 dekar. Grensene for naturreservatet går fram av kart datert Klima- og miljødepartementet XXXXX. De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Marker kommune, hos Fylkesmannen i Oslo og Viken, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

§ 3. (vernebestemmelser)

I naturreservatet må ingen foreta noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet.

I naturreservatet gjelder følgende vernebestemmelser:

- a) Vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp (inkludert lav) eller deler av disse fra reservatet. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt.
- b) Dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelse. Utsetting av dyr er forbudt. Føring av vilt er forbudt.
- c) Området er vernet mot ethvert tiltak som kan endre naturmiljøet, som f. eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, andre varige eller midlertidige innretninger, opplag av båt, parkering av campingvogner, brakker e.l., framføring av luftledninger, jordkabler, kloakkledninger, bygging av veier, drenering eller annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling eller lagring av masse, lagring av tømmer, utføring av kloakk eller andre konsentrerte forurensningstilførsler, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking eller bruk av kjemiske bekjempningsmidler. Forsøpling er forbudt. Opplistingen av tiltak er ikke uttømmende.
- d) Bruk av naturreservatet til større arrangementer er forbudt.

§ 4. (generelle unntak fra vernebestemmelsene)

Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for:

- a) Sanking av bær og matsopp.
- b) Jakt, fangst og fiske i samsvar med gjeldende lovverk.
- c) Felling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk.
- d) Beiting.
- e) Utsetting av saltsteiner til bufe.
- f) Bålbrenning med tørrkvist fra bakken eller medbrakt ved, forutsatt at ikke fjelloverflater skades, i samsvar med gjeldende lovverk.
- g) Merking og vedlikehold av sti angitt på vernekartet, med en standard som på vernetidspunktet.

§ 5. (regulering av ferdsel)

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel:

- a) Motorferdsel til lands og til vanns er forbudt, herunder start og landing med luftfartøy.
- b) Bruk av sykkel og ridning er forbudt, med unntak for på sti avmerket på vernekartet.

§ 6. (generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene)

Ferdselsbestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet.

Ferdselsbestemmelsene i § 5 annet ledd er ikke til hinder for:

- a) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med uttransport av syke og skadde bufe. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøring.
- b) Nødvendig uttransport av felt elg, hjort, villsvin og store rovdyr med lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget.
- c) Landing og start med Forsvarets luftfartøy.

§ 7. (spesifiserte dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi dispensasjon til:

- a) Avgrenset bruk av reservatet for aktiviteter nevnt i § 3 d.
- b) Istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner.
- c) Tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt og fisk.
- d) Oppsetting av gjerder i forbindelse med beiting.
- e) Nødvendig uttransport av felt elg, hjort, villsvin og store rovdyr, med annet kjøretøy enn lett beltekjøretøy som nevnt i § 6 annet ledd b.
- f) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med aktiviteter nevnt i § 4 c, d, e og § 7 b, c og d.

§ 8. (generelle dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 9. (skjøtsel)

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstand som er formålet med vernet, jf. naturmangfoldloven § 47.

§ 10. (forvaltningsplan)

Det kan utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning av naturreservatet. Forvaltningsplanen kan inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

§ 11. (forvaltningsmyndighet)

Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften.

§ 12. (ikrafttredelse)

Denne forskriften trer i kraft straks.

1. Burumtjern

Kommune: Marker

Fylke: Østfold

Kartblad (M 711-serien, Statens kartverk): Øymark 2013-IV

UTM-km-rute (sentral rute): PL 45-96

Vernekategori: Naturreservat

Areal: 945 dekar

Høyde over havet: 180-270 moh.

Berørte eiendommer: 32/1, 32/2

Planstatus: LNF

Beliggenhet: Ca 5 km V for Ørje. Grenser i SV til kommunegrensen mot Eidsberg – og i NØ mot Langevann. Området er langsmalt og omfatter arealer SV for – og NV for Søndre Burumtjern.

Verneformål: Formålet er å bevare et relativt lite påvirket skogområde i lavereliggende trakter, noe over marin grense på grunnfjell i SØ-Norge, med særlig betydning for biologisk mangfold med sine arter, naturtyper og økologiske prosesser. Området har gammelskog, overveiende fattige skogtyper med furu, gran, stor osp, samt noen tjern og myrer.

Naturfaglig beskrivelse / verdier: Berggrunnen består av gneiser med et tynt moredekke - og noe torvmark. Anslagsvis er vel halvparten av arealet uten løsmasser. Et lite område ved Langevann ligger under marin grense. Et par tjern/småvann, noe myr, noen bekkedrag og bergvegger inngår.

Området er et lavereliggende barskogsområde rundt Søndre Burumtjern, med middels topografisk variasjon. Området domineres av skog med lav og middels høy bonitet, men noe høybonitet forekommer også. Vegetasjonen er noe ensformig, i hovedtrekk med liten variasjon innen fattige skogtyper (lavskog-blåbærskog). Bærlyngskog og røsslyng-furuskog dominerer. Noe lavskog forekommer på de skrinneste toppene og en del blåbærskog i noe frodigere deler. Blåtopp / blokkebær og innslag av takrør i fuktigere partier, samt småarealer med fattig sumpskog og fattigmyr. Lav og middels bonitet dominerer, men østre del og et lite areal i vest har høy bonitet.

Vegetasjon og topografiske forhold gir grunnlag en nokså artsfattig karplanteflora. Gran og furu er klart dominerende treslag, men med osp og bjørk i partier. Svartor kommer i noen fuktige dråg. Mesteparten av området er i h.kl. 5. Furuskogen er generelt noe gammel, oftest ganske ensjiktet, uten virkelige gamle trær - og har lite dødved. Granskogen er relativt gammel, men med få biologisk gamle trær. Skogen er svakt ensjiktet - til noe flersjiktet, og har spredte mengder dødved, med helt lokalt gode forekomster. Grove ospelæger (liggende dødved) og noen ospegadd (stående dødtrær) forekommer, de fleste rundt 40 cm i diameter, enkelte opp mot 60 cm. De leste osper er gamle eller døde. Et relativt stort areal gammel granskog, vurdert som et viktig kjerneområde, er lokalisert omkring Valborgtjern. Noe gransumpskog inngår, bl.a. langs Burumbekken.

Artsmangfoldet vurderes som relativt fattig og lite variert, med til nå få påviste rødlistearter og et begrenset potensial for ytterligere slike. Noen arter er: Gubbeskjegg, lungenever og gammelgranlav; hvit vedkorallsopp, begerfingersopp og stor ospildkjuke. Bever-aktivitet i Burumbekken. Området har betydning for hulerugende fuglearter.

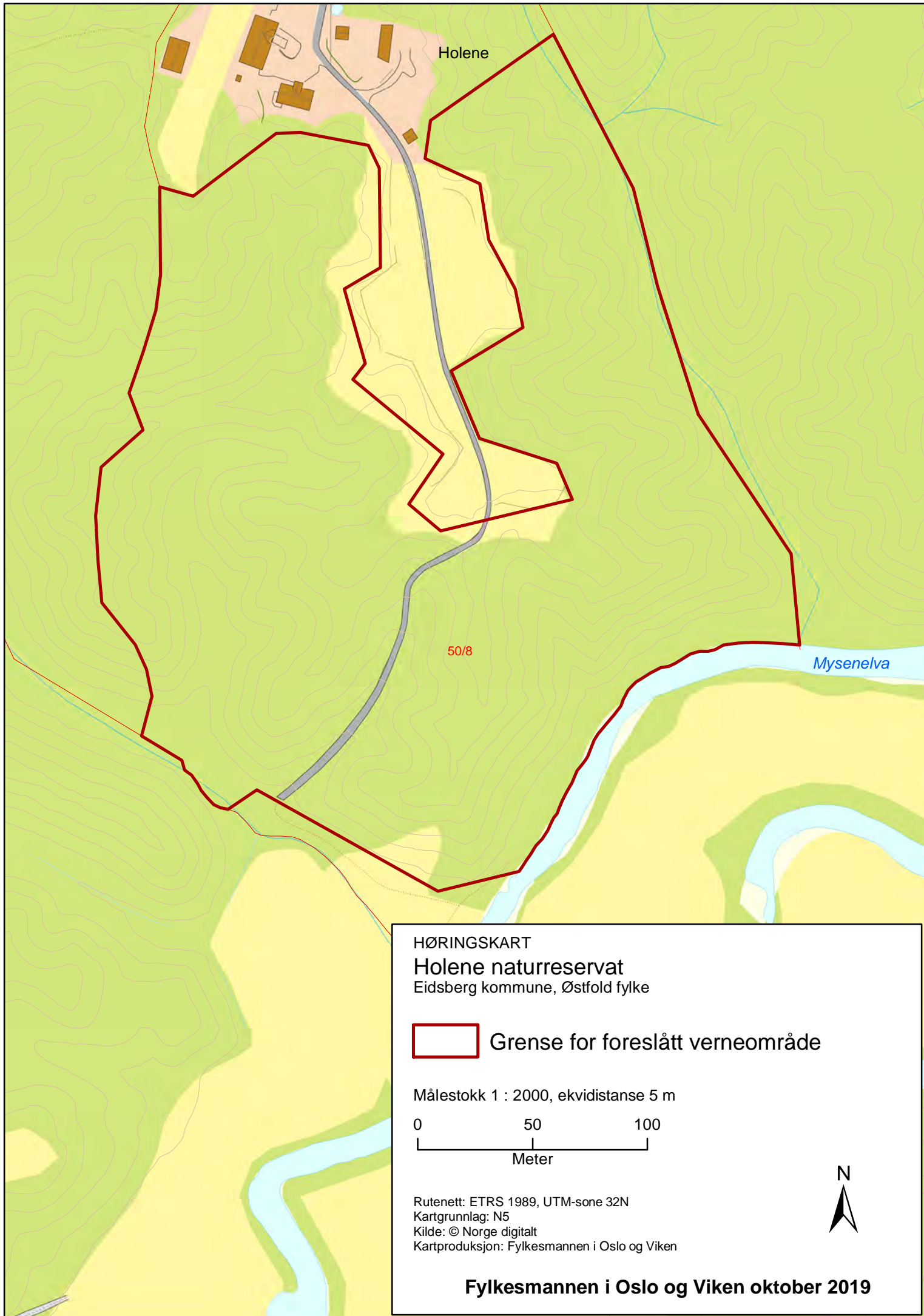
Området er godt arrondert og har gradvis de siste tiårene fått større preg av urørthet. Området skårer noe lavt - til middels - på parametere knyttet til gammelskog, som rikhet og variasjon knyttet til topografi, vegetasjonstyper og treslag. De største kvalitetene er forekomster av svært gamle osper og av grov dødved med osp, dels at skogen jevnt over er relativt gammel.

Påvirkning: Området er uten tekniske inngrep og grøfter.

Forvaltning: Det er en målsetting å beholde verneverdiene i en mest mulig urørt tilstand. Fri utvikling av skogen for å ivareta og videreutvikle naturmangfoldet. En merket sti går fra Lysholm mot Nordre Stange varde krysser området.

Litteratur / kilder

Olberg S. 2019: Naturverdier for lokalitet Burumtjern, registrert i forbindelse med prosjekt Frivilligvern 2018. BioFokus. Fakta-ark. <https://biofokus.no/narin/?nid=6566>

Holene

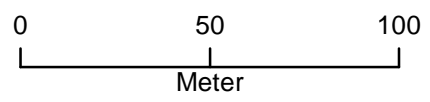
50/8

Mysenelva

HØRINGSKART
Holene naturreservat
Eidsberg kommune, Østfold fylke

 Grense for foreslått verneområde

Målestokk 1 : 2000, ekvidistanse 5 m

Rutenett: ETRS 1989, UTM-sone 32N
Kartgrunnlag: N5
Kilde: © Norge digitalt
Kartproduksjon: Fylkesmannen i Oslo og Viken

Fylkesmannen i Oslo og Viken oktober 2019

2. Forskrift om vern av Holene naturreservat, Eidsberg kommune, Østfold fylke

Fastsatt ved kongelig resolusjon med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34, jf. § 37 og § 62. Fremmet av Klima- og miljødepartementet.

§ 1. (formål)

Formålet med naturreservatet er å bevare et område som har særskilt betydning for biologisk mangfold i form av eldre skog med de naturlig forekommende arter, naturtyper og økologiske prosesser. Området inneholder høyproduktiv gammel og lavereliggende skog med rik markvegetasjon og med et stort innslag av edelløvtrær i intakte raviner. Raviner i leirområder under marin grense er en sårbar og truet naturtype. Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

§ 2. (geografisk avgrensing)

Naturreservatet berører følgende gnr/bnr: 50/8 i Eidsberg kommune.

Naturreservatet dekker et totalareal på 65 dekar. Grensene for naturreservatet går fram av kart datert Klima - og miljødepartementet De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Eidsberg kommune, hos Fylkesmannen i Oslo og Viken, i Miljødirektoratet og i Klima – og miljødepartementet.

§ 3. (vernebestemmelser)

I naturreservatet må ingen foreta noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet.

I naturreservatet gjelder følgende vernebestemmelser:

- a) Vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp inkludert lav eller deler av disse fra naturreservatet. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt.
- b) Dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelse. Utsetting av dyr er forbudt.
- c) Det må ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, andre varige eller midlertidige innretninger, parkering av campingvogner, brakker e.l., framføring av luftledninger, jordkabler, kloakkledninger, bygging av veier, drenering eller annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling og lagring av masse, utføring av kloakk eller andre konsentrerte forurensningstilførsler, forsøpling, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking eller bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Opplistingen av tiltak er ikke uttømmende.
- d) Bruk av naturreservatet til større arrangementer er forbudt.
- e) Bålbrenning er forbudt.
- f) Opplag av båter er forbudt.

§ 4 (generelle unntak fra vernebestemmelsene)

Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for:

- a) Sanking av bær og matsopp.
- b) Jakt, fangst og fiske i samsvar med gjeldende lovverk.
- c) Felling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk.
- d) Vedlikehold av eksisterende vei og andre anlegg og innretninger i henhold til tilstand på vernetidspunktet.

- e) Fjerning av vegetasjon langs jordekanter utenfor reservatet av hensyn til maskinbruk på dyrket mark.
- f) Bålbrenning med tørrkvist fra bakken og medbrakt ved, i samsvar med gjeldende lovverk.
- g) Beiting er tillatt med et beitetrykk som ikke skader verneverdiene.
- h) Utsetting av saltsteiner

§ 5. (regulering av ferdsel)

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel:

- a) Motorferdsel er forbudt, herunder start og landing med luftfartøy.
- b) Utenom eksisterende vei er bruk av sykkel, hest og ridning forbudt.

§ 6. (Generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene)

Ferdselsbestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet.

Ferdselsbestemmelsene i § 5 annet ledd er ikke til hinder for:

- a) Nødvendig uttransport av felt elg, hjort, villsvin og store rovdyr med lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget.
- b) Motorferdsel på eksisterende vei inntegnet på vernekartet.
- c) Landing og start med Forsvarets luftfartøy.

§ 7. (Spesifiserte dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi dispensasjon til:

- a) Avgrenset bruk av naturreservatet for aktiviteter nevnt i § 3 d.
- b) Istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner.
- c) Tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt og fisk.
- d) Oppsetting og vedlikehold av gjerder i forbindelse med beiting.
- e) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med aktiviteter som nevnt i § 7 b, c og d.

§ 8. (Generelle dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 9. (Skjøtsel)

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstand som er formålet med vernet, jf. naturmangfoldloven § 47.

§ 10. (Forvaltningsplan)

Det kan utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning og skjøtsel av naturreservatet. Forvaltningsplanen kan inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

§ 11. (Forvaltningsmyndighet)

Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften.

§ 12. (Ikrafttredelse)

Denne forskriften trer i kraft straks.

2. Holene, Eidsberg, Østfold

Fagbeskrivelse

Lokalitetsnavn:	Holene
Kommune:	Eidsberg
Fylke:	Østfold
Skogtype:	Gammel blandingsskog
Vernekategori:	Naturresevat
Areal:	65 daa
Høyde over havet:	60-100 m.o.h.
Berørte eiendommer:	50/8 i Eidsberg kommune
Planstatus:	LNRF

Beliggenhet: Området ligger ved Holene ca. 1,5 km vest for Mysen i Eidsberg kommune, Østfold. Avgrensningen følger ravinebunnen i sideraviner mot vest og øst, og er avgrenset mot gårds plass i nord og mot en elvestreng i sør.

Formål: Formålet med naturresevatet er å bevare et område som har særskilt betydning for biologisk mangfold i form av eldre skog med de naturlig forekommende arter, naturtyper og økologiske prosesser. Området inneholder høyproduktiv gammel og lavereliggende skog med rik markvegetasjon og med et stort innslag av edelløvtrær i intakte raviner. Raviner i leirområder under marin grense er en sårbar og truet naturtype. Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

Naturfaglig beskrivelse/verdier: Området utgjør en liten del av et svært stort og velutviklet ravinesystem, med bratte sider og dype daler.

Løsmassene i området består av tykke marine avsetninger. Området har også mye kildesig fra vann som transporteres i nærliggende breelavsetninger.

De største kvalitetene ved området er at det inneholder en stor andel høyproduktiv, gammel og lavereliggende skog på rik mark med stort innslag av edelløvtrær og generelt stor spredning i treslag. Tresjiktet består av en stor andel av både gran og edelløvtrær som alm, men også større og mindre innslag av ask, lind, spisslønn, hassel, gråor, rogn, selje og bjørk. De marine sedimentene og de topografiske forhold gir grunnlag for et rikt feltsjikt med kalklågurt/lågurtvegetasjon i mesteparten av området og høgstaudevegetasjon i fuktige partier i bunn av ravedalene.

Det er avgrenset kjerneområder med gammel blandingskog av typen ravineblandingskog, rik edelløvskog av typene rasmark- og ravine almeskog og gammel boreal løvskog av typen gammelt ospholt. Store områder i verneforslaget er rødlistet under naturtypene frisk rik edelløvskog (NT), kalkgranskog (VU) og med mindre innslag av høgstaude-edelløvskog (VU). Ask (VU) og alm (VU) er de rødlisteartene som er registrert i området. Det er potensial for et rikt artsmangfold av vedlevende sopp, lav, moser og insekter knyttet til hule og gamle edelløvtrær. Signalarten hasselkjuke har blitt registrert på en grov hasselstamme i området.

Påvirkning: Hele området er skogkledd og dekket av flersjiktet gammel skog. Det inneholder noen arealer med yngre skog og vurderes som relativt urørt de siste tiårene. Skogen har vært beitet tidligere og har trolig vært mer åpen.

Forvaltning: Fri utvikling av skogen er det beste for å ivareta og videreutvikle naturmangfoldet i området. Det vil etter hvert utvikles dødvedkvaliteter som gir opphav til habitater for spesielle arter. I denne sammenheng er det potensiale for videre utvikling av det biologiske mangfoldet.

Gran er en mulig trussel i kjerneområde 1, det bør vurderes å ta ut ny gran i dette området.

I kjerneområde 3 bør det vurderes å fjerne søppel.

Litteratur:

<http://borchbio.no/narin/?nid=6380>

Jyrihelleren naturreservat

Eidsberg kommune, Østfold fylke

 Grense for foreslått verneområde

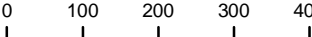
 Sti

 Skiløype

Målestokk: 1:10 000 i A4

Koord.sys.: ETRS 1989 UTM sone 32

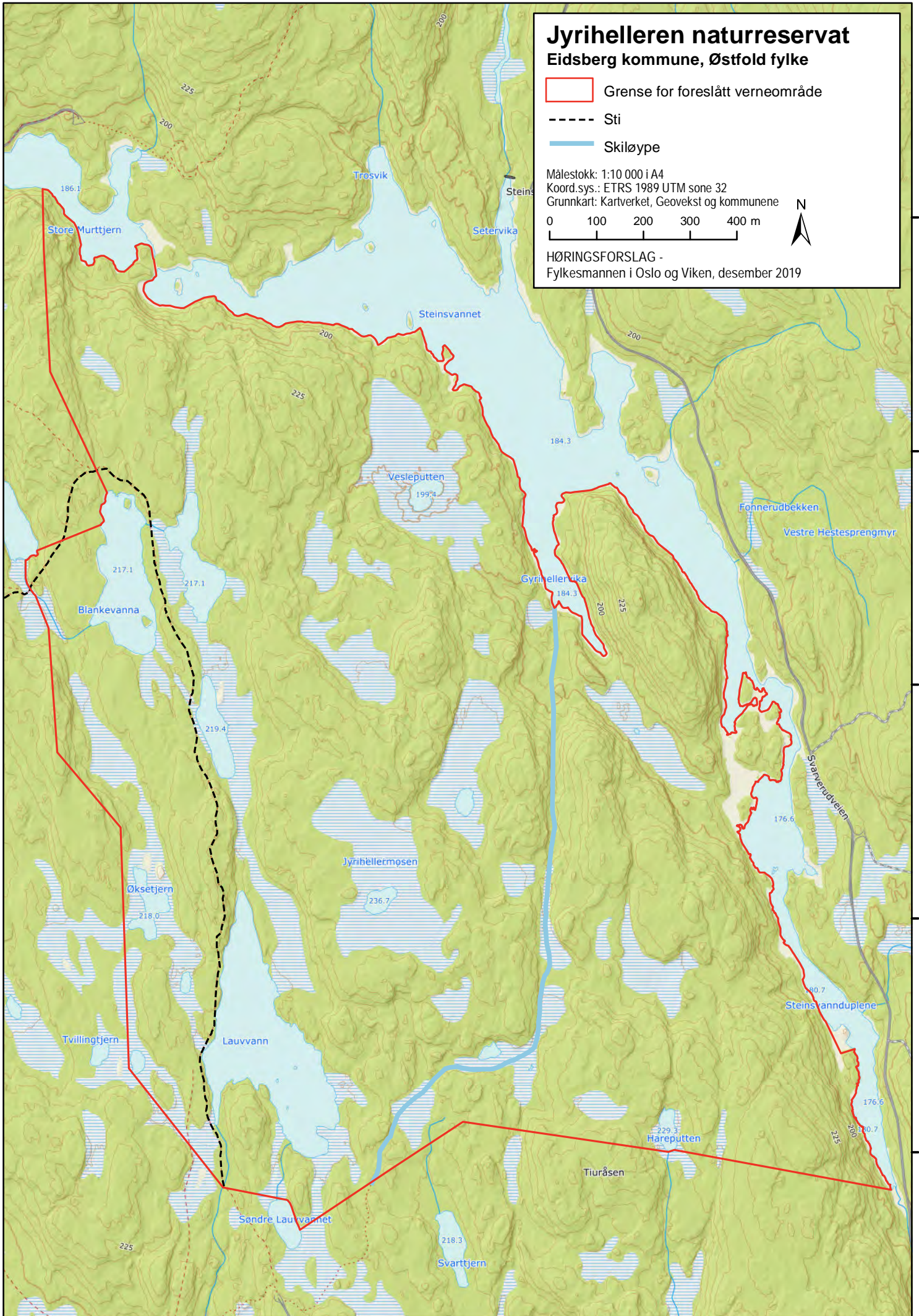
Grunnkart: Kartverket, Geovekst og kommunene

HØRINGSFORSLAG -

Fylkesmannen i Oslo og Viken, desember 2019

641500

642000

642500

643000

6600500

6600000

6599500

6599000

6598500

3. Forskrift om vern av Jyrihelleren naturreservat, Eidsberg kommune, Østfold

Fastsatt ved kongelig resolusjon XXXXX med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34, jf. § 37 og § 62.

§ 1. (formål)

Formålet med naturreservatet er å bevare et relativt lite påvirket skogområde i lavereliggende trakter like over marin grense på grunnfjell i Sørøst-Norge, med de naturlig forekommende arter, naturtyper og økologiske prosesser. Området består av større arealer gammelskog med overveiende fattige skogtyper med furu og gran, samt flere tjern og myrer. Det er en målsetting å beholde verneverdiene i en mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

§ 2. (geografisk avgrensning)

Naturreservatet berører følgende gnr./bnr.: 204/9 i Eidsberg kommune.

Naturreservatet dekker et totalareal på 2.391 dekar. Grensene for naturreservatet går fram av kart datert Klima- og miljødepartementet XXXXX. De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Eidsberg kommune, hos Fylkesmannen i Oslo og Viken, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

§ 3. (vernebestemmelser)

I naturreservatet må ingen foreta noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet.

I naturreservatet gjelder følgende vernebestemmelser:

- a) Vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp (inkludert lav) eller deler av disse fra reservatet. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt.
- b) Dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødige forstyrrelse. Utsetting av dyr er forbudt. Føring av vilt er forbudt.
- c) Området er vernet mot ethvert tiltak som kan endre naturmiljøet, som f. eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, andre varige eller midlertidige innretninger, opplag av båt, parkering av campingvogner, brakker e.l., framføring av luftledninger, jordkabler, kloakkledninger, bygging av veier, drenering eller annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling eller lagring av masse, lagring av tømmer, utføring av kloakk eller andre konsentrerte forurensningstilførsler, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking eller bruk av kjemiske bekjempningsmidler. Forsøpling er forbudt. Opplistingen av tiltak er ikke uttømmende.
- d) Bruk av naturreservatet til større arrangementer er forbudt.

§ 4. (generelle unntak fra vernebestemmelsene)

Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for:

- a) Sanking av bær og matsopp.
- b) Jakt, fangst og fiske i samsvar med gjeldende lovverk.
- c) Felling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk.
- d) Beiting.
- e) Utsetting av saltsteiner til bufe.
- f) Bålbrenning med tørrkvist fra bakken eller medbrakt ved, forutsatt at ikke fjelloverflater skades, i samsvar med gjeldende lovverk.
- g) Merking og vedlikehold av sti samt skiløype angitt på vernekartet, med en standard som på vernetidspunktet.
- h) Kalking av Lauvvann og Blankevanna en gang pr. år som ledd i et regionalt kalkingsprogram.

§ 5. (regulering av ferdsel)

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel:

- a) Motorferdsel til lands og til vanns er forbudt, herunder start og landing med luftfartøy.
- b) Bruk av sykkel og ridning er forbudt, med unntak for på sti avmerket på vernekartet.

§ 6. (generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene)

Ferdselsbestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet.

Ferdselsbestemmelsene i § 5 annet ledd er ikke til hinder for:

- a) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med uttransport av syke og skadde bufe. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøring.
- b) Nødvendig uttransport av felt elg, hjort, villsvin og store rovdyr med lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget.
- c) Landing og start med Forsvarets luftfartøy.
- d) Oppkjøring med snøscooter av enspors skiløype angitt på vernekartet.
- i) Bruk av helikopter i forbindelse med kalking av Lauvvann og Blankevanna en gang pr. år som ledd i et regionalt kalkingsprogram.

§ 7. (spesifiserte dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi dispensasjon til:

- a) Avgrenset bruk av reservatet for aktiviteter nevnt i § 3 d.
- b) Istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner.
- c) Tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt og fisk.
- d) Oppsetting av gjerder i forbindelse med beiting.
- e) Nødvendig uttransport av felt elg, hjort, villsvin og store rovdyr, med annet kjøretøy enn lett beltekjøretøy som nevnt i § 6 annet ledd b.
- f) Suppleringsutsetting av brunørret i Lauvvann og Blankevanna.
- g) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med aktiviteter nevnt i § 4 c, d, e og § 7 b, c og d.

§ 8. (generelle dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 9. (skjøtsel)

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstand som er formålet med vernet, jf. naturmangfoldloven § 47.

§ 10. (forvaltningsplan)

Det kan utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning av naturreservatet. Forvaltningsplanen kan inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

§ 11. (forvaltningsmyndighet)

Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften.

§ 12. (ikrafttredelse)

Denne forskriften trer i kraft straks.

3. Jyrihelleren

Kommune: Eidsberg

Fylke: Østfold

Kartblad (M 711-serien, Statens kartverk): Rødenes 2014-III

UTM-km-rute (sentral rute): PL 42-99

Vernekategori: Naturreservat

Areal: 2.391 dekar

Høyde over havet: 190 - 240 moh.

Berørte eiendommer: 204/9

Planstatus: LNF

Beliggenhet: Ca 11 km SSØ for Mysen og ca 9 km NV for Ørje, like V for Steinsvannet.

Verneformål: Formålet er bevaring av et relativt lite påvirket skogområde i lavereliggende grunnfjellsstrøk i SØ-Norge, like over marin grense, med naturlig forekommende arter, naturtyper og økologiske prosesser. Området består av større arealer gammelskog, overveiende med fattige skogtyper og er et viktig leve- og oppvekstområde for skogsfugl.

Naturfaglig beskrivelse / verdier: Jyrihelleren er et noe større skogområde uten nyere hogster, som er typisk for høyereliggende skogtrakter på gneiser, litt over marin grense, såkalte «Fjella-områder i Indre Østfold, med myrer, myrskog, koller med skrinnere furudominert skog og granskog i søkk og i lisider, der det er mer løsmasser. Løvtreinnslaget er forholdsvis lavt med spredt osp og bjørk. Området har fattig vegetasjon, lite dødved og gamle trær, men utgjør et større sammenhengende område med gammelskog uten tekniske inngrep. Området har et par større, intakte verneverdige myrer med myrtjern, samt noen større tjern/småvann.

Furu dominerer med røsslyng-blokkebær-skog på koller og rygger. Lavfuruskog / impediment på steder uten løsmasser, der det er mer berg i dagen. I forsenkninger og steder med mer løsmateriale er blåbær-granskog vanlig, stedvis med fuktig skog i overgangen mellom liskog og dalbunn, der også fattigere gransumpskog inngår. Osp finnes spredt, ofte tilknyttet brattere skråninger og koller, der osp ikke beites intensivt av elg og rådyr.

Mye av skogen er preget av tidligere tradisjonell dimensjonshogst, med virkesuttak av større trær vinterstid og uttransport med hest eller fløting, og uttak av tørrtrær til ved.

Det er avgrenset 4 særlig verdifulle, mindre delarealer, såkalte kjerneområder, som har høyere naturverdier enn i området ellers. Et par av disse har gammel barskog, med en høyere andel eldre osp og større mengder dødved. To områder har gammelskog, dels med osp, selje og hassel, bratte bergvegger og noe rasmark.

Arter tilknyttet eldre skog er soppene rustbrunpigg og rekkekjuka; mosene krusfellmose og flatfellmose, samt lavartene stiftfiltlav, gammelgranlav, gubbeskjegg, grynfiltlav og lungenever.

Ved Lauvvann er det boret en furu, men antatt alder rundt 350 år. Områdets kvaliteter er særlig knyttet til et størrelsen, med vekslings i topografi, vann, vassdrag og myrer. Jyrihelleren ligger i de større «Fjella-områdene», som ellers ofte er betydelig hogstpåvirket.

Påvirkning: Ø-grensen følger et vassdrag, der Steinsvannet er noe regulert. En tidligere hestevei, nå skiløypetrasè, går fra Jyrihellervika i Steinsvannet og S-over. En merket sti går N – S gjennom området i V. Det er ikke registrert nyere inngrep eller faste innretninger her etc. Partier med noe yngre skog inngår flere steder.

Forvaltning: Det er en målsetting å beholde verneverdiene i en mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem. Fri utvikling av skogen for å ivareta naturmangfoldet i området.

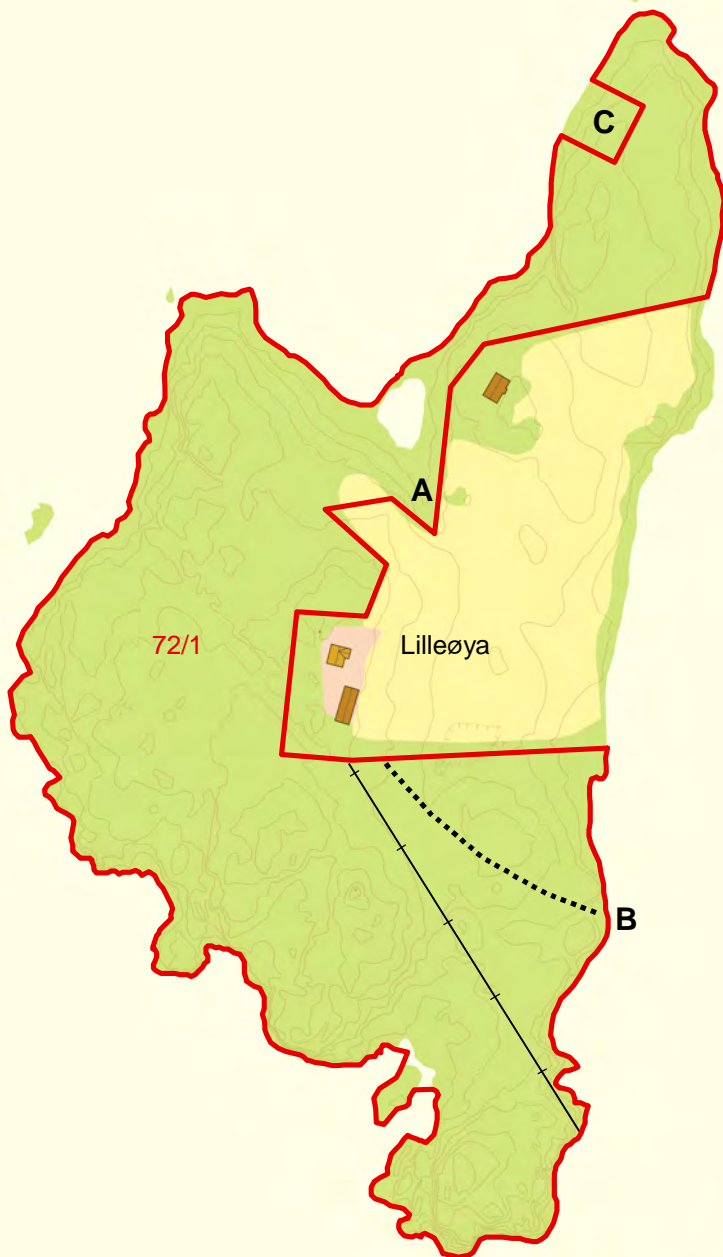
Litteratur / kilder

-Blindheim, T. & Wergeland Krog, O. 2012: Naturverdier for lokalitet *Jyrihelleren* i *Eidsberg*, registrert i forbindelse med Frivillig skogvern i 2011. *Fylkesmannen i Østfold, miljøvernavdelingen, rapport nr.1*, 2013:83-86.

-Wergeland Krog, O.M. & Løfall, B.P. 2013: *Jyrihelleren* frivillig vern – vurdering av tilleggsareal. Wergeland Krog Naturkart. *Fylkesmannen i Østfold, miljøvernavdelingen, rapport nr.5*, 2013:247-252.

644000

6561000

Storøya

72/1

Lilleøya

FEMSJØEN

Seljevik

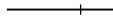
HØRINGSKART

Lilleøya

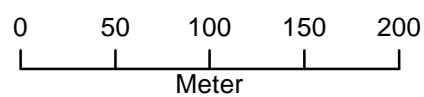
Halden kommune, Østfold fylke

 Grense for foreslått verneområde

 Sti

 El-linje

A, B, C Se verneforskrift

4. Forskrift om vern av Lilleøya naturreservat, Halden kommune, Østfold

Fastsatt ved kongelig resolusjon XXXXX med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34, jf. § 37 og § 62.

§ 1. (formål)

Formålet med naturreservatet er å bevare et skogområde med de naturlige forekommende arter, naturtyper og økologiske prosesser, som har særlig betydning for biologisk mangfold ved at området er relativt lite påvirket, har beliggenhet på sand og grunnfjell under marin grense i Sørøst-Norge og overveiende består av gammel skog med gran og furu. Det er en målsetting å beholde verneverdiene i en mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

§ 2. (geografisk avgrensning)

Naturreservatet berører følgende gnr./bnr.: 72/1 i Halden kommune.

Naturreservatet dekker et totalareal på 90 dekar. Grensene for naturreservatet går fram av kart datert Klima- og miljødepartementet XXXXX. De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Halden kommune, hos Fylkesmannen i Oslo og Viken, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

§ 3. (vernebestemmelser)

I naturreservatet må ingen foreta noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet.

I naturreservatet gjelder følgende vernebestemmelser:

- a) Vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp (inkludert lav) eller deler av disse fra reservatet. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt.
- b) Dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelse. Utsetting av dyr er forbudt. Føring av vilt er forbudt.
- c) Området er vernet mot ethvert tiltak som kan endre naturmiljøet, som f. eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, andre varige eller midlertidige innretninger, opplag av båt, parkering av campingvogner, brakker e.l., framføring av luftledninger, jordkabler, kloakkledninger, bygging av veier, drenering eller annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling eller lagring av masse, lagring av tømmer, utføring av kloakk eller andre konsentrerte forurensningstilførsler, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking eller bruk av kjemiske bekjempningsmidler. Forsøpling er forbudt. Opplistingen av tiltak er ikke uttømmende.
- d) Bruk av naturreservatet til større arrangementer er forbudt.

§ 4. (generelle unntak fra vernebestemmelsene)

Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for:

- a) Sanking av bær og matsopp.
- b) Jakt, fangst og fiske i samsvar med gjeldende lovverk.
- c) Felling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk.
- d) Beiting med et beitebelegg som ikke skader verneverdiene.
- e) Utsetting av saltsteiner til bufe.
- f) Bålbrenning med tørrkvist fra bakken eller medbrakt ved, forutsatt at ikke fjelloverflater skades, i samsvar med gjeldende lovverk.
- g) Vedlikehold og merking og av sti angitt på vernekartet, med standard som på vernetidspunktet.
- h) Vedlikehold av øvrige stier, med standard som på vernetidspunktet.
- i) Vedlikehold av lavspent el.linje og trasè angitt på vernekartet, herunder hogst av faretrær ved linjen.
- j) Fjerning av faretrær ved bygning A og C angitt på vernekartet.

- k) Vedlikehold av jordkjeller (pumpehus), merket A på vernekartet, med tilhørende jordvannsledning til og fra pumpehuset.
- l) Bruk av båt plass og liten brygge merket B på vernekartet, samt vinteropplag for inntil 2 småbåter og brygge.

§ 5. (regulering av ferdsel)

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel:

- a) Motorferdsel er forbudt, herunder start og landing med luftfartøy.

§ 6. (generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene)

Ferdselsbestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet.

Ferdselsbestemmelsene i § 5 annet ledd er ikke til hinder for:

- a) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med uttransport av syke og skadde bufe. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøring.
- b) Nødvendig uttransport av felt elg, hjort, villsvin og store rovdyr med lett beltekjøretøy, som ikke setter varige spor i terrenget.
- c) Landing og start med Forsvarets luftfartøy.

§ 7. (spesifiserte dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi dispensasjon til:

- a) Avgrenset bruk av reservatet for aktiviteter nevnt i § 3 d.
- b) Istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner.
- c) Tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt og fisk.
- d) Oppsetting av gjerder i forbindelse med beiting.
- e) Nødvendig uttransport av felt elg, hjort, villsvin og store rovdyr, med annet kjøretøy enn lett beltekjøretøy som nevnt i § 6 annet ledd b.
- f) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med aktiviteter nevnt i § 4 i, k og § 7 b, c og d.
- g) Anlegg av el. jordkabel fra jordkjeller (pumpehus) - merket A på vernekartet, til hytte merket C på vernekartet.
- h) Uttak av ved til bruk på Lilleøya.

§ 8. (generelle dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 9. (skjøtsel)

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstand som er formålet med vernet, jf. naturmangfoldloven § 47.

§ 10. (forvaltningsplan)

Det kan utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning av naturreservatet. Forvaltningsplanen kan inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

§ 11. (forvaltningsmyndighet)

Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften.

§ 12. (ikrafttredelse)

Denne forskriften trer i kraft straks.

4. Lilleøya

Kommune: Halden

Fylke: Østfold

Kartblad (M 711-serien, Statens kartverk): Aspern 2013-III

UTM-km-rute (sentral rute): PL 44-61

Vernekategori: Naturreservat

Areal: 90 dekar

Høyde over havet: 80-90 moh.

Berørte eiendommer: 72/1

Planstatus: LNF

Beliggenhet: N i Femsjøen, ca 8 km NØ for Halden sentrum.

Verneformål: Formålet er å bevare et skogområde med naturlig forekommende arter, naturtyper og økologiske prosesser, med særlig betydning for biologisk mangfold. Området er lite påvirket i nyere tid, har beliggenhet på sand og grunnfjell under marin grense i SØ-Norge og består overveiende av gammel skog med gran og furu.

Naturfaglig beskrivelse / verdier: Området omfatter det meste av Lilleøya nordøst i Femsjøen. Øya er nokså flat (ca 10 m høydeforskjell) og stikker kun få meter opp over Femsjøen. Det er noe rikere berggrunn her, uten at dette ikke gir utslag i vegetasjonen, som er fattig, bortsett fra på tykkere mer sandholdige løsmasser, som det er en god del av.

Skogvegetasjonen kan betraktes i to hovedarealer: Skrinn og fattig furudominert vegetasjon i vest og sør, mens det i øst og nord er skog på dypere sand- og siltholdige løsmasser, som gir rikere vegetasjon og høy produktivitet.

Innen et større delareal (kjerneområde) er det skog på høy bonitet, som tidligere var mer kulturpåvirket, men som i dag har til dels grov gran, furu, bjørk og osp. Fattige grunnlendte arealer har lyng- og bærlyngskog, men i kjerneområdet er det også lågurt-vegetasjon. Det finnes engpreget vegetasjon i nord. Vest på øya inngår små flommarkspåvirkede fuktenger.

Noe blåveis vokser nær et hus (fritidsbolig), men finnes ikke ellers, hvilket indikerer innplanting. Klokkelyng i noen strandsumper, med pors, blåtopp, sverdlilje og kattehale i noen småbukter. Av interessante arter kan nevnes klokkesøte i strandsonen V på øya, griseblad, gubbeskjegg (lav) og soppene furupiggmusling og svartsonekjuka.

Skogen er overveiende enskiktet, men i kjerneområdet er den stedvis i oppløsningsfase, med en del dødved-dannelse. I nord bærer området fremdeles sterkt preg av et gjengroende, urterikt kulturlandskap med et høyt løvinnslag. Skogen er ikke veldig gammel, men stedvis er det grovvokst furu opp mot 140 år, samt grove løvtrær. Rik høybonitetsskog med høy andel furu er et av vernemotivene. Dødved-innslaget er stedvis bra, med osp, inklusive flere store, som har biologisk verdi. Skogen mot S og SV er vindeksponert. Varmekjære løvtrær mangler, unntatt en større spisslønn.

Påvirkning: Skogen er ikke preget av moderne skogsdrift og er ikke drevet på mange år, men da med plukkhogst og veduttak. Tidligere har skogen sikkert også vært utmarksbeite tilknyttet et småbruk på øya, nå fritidsbolig. En el.linje krysser området i SØ. Båtplass og sti til småbruket. En jordkjeller ligger i verneområdet. Gammel grøft i skogen SØ på øya.

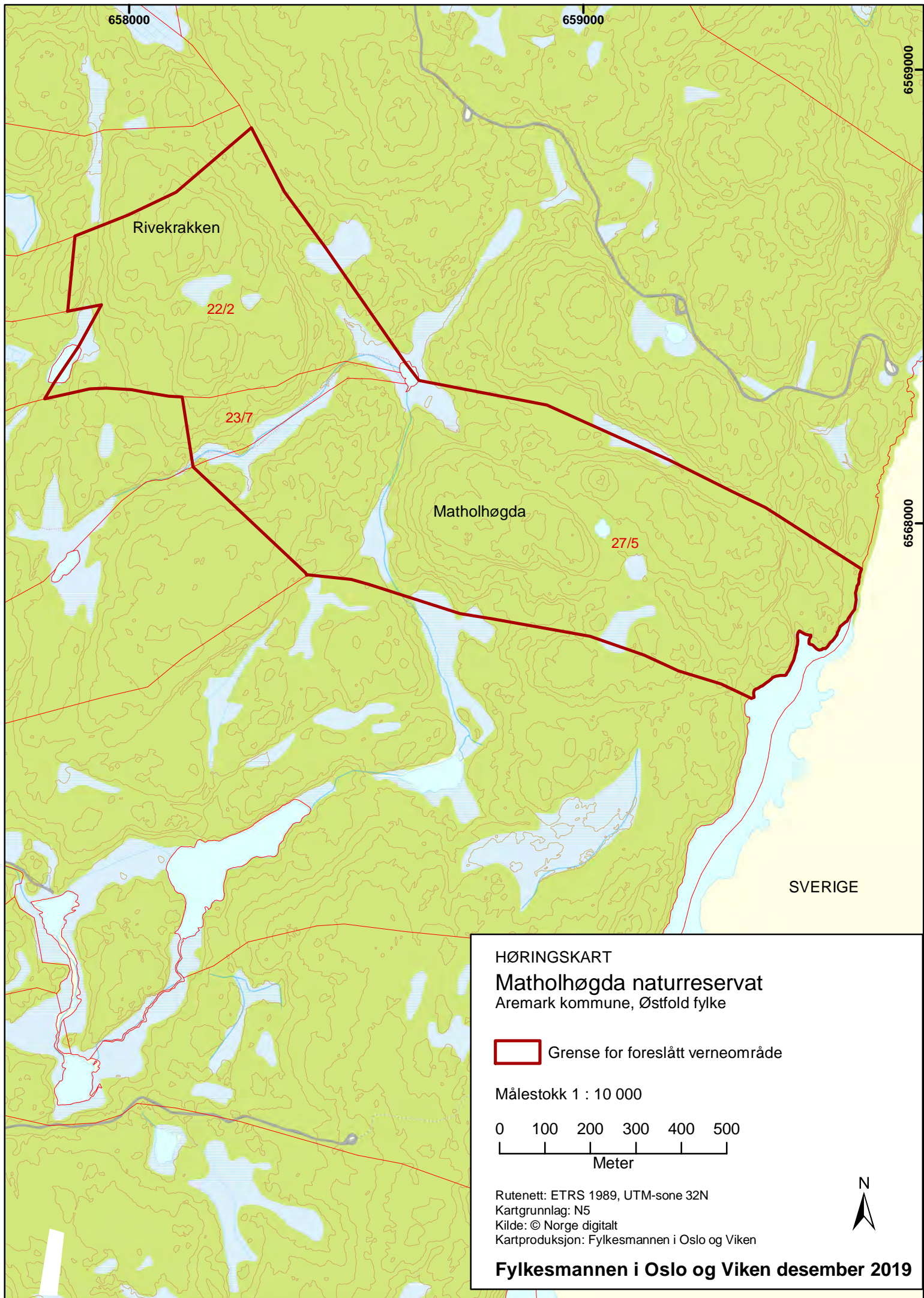
Forvaltning: Det er en målsetting å beholde verneverdiene i en mest mulig urørt tilstand, i hovedtrekk med fri utvikling av skogen for å bevare og fremme naturmangfoldet. I stedvis tett, småvokst granskog kan det evt. tynnes noe, for å øke lystilgangen, der tynningsvirke etterlates som dødved. Uten tiltak vil likevel sjøtynning på sikt gi et noe mer lysåpent glennepreg slike steder.

Litteratur / kilder

-Blindheim T. og Krog O. M. 2019. Naturverdier for lokalitet Lilleøya, Femsjøen, registrert i forbindelse med prosjekt Frivilligvern 2018. NaRIN faktaark. BioFokus. (Weblink: <https://biofokus.no/narin/?nid=6570>)
<http://borchbio.no/narin>

-Hardeng, G. 2017: Vurdering av skog på Lilleøya i Femsjøen, Halden, i arbeid med frivillig skogvern. Fylkesmannen i Østfold, Miljøvernadv., rapp. 1, 2017:269.

https://www.fylkesmannen.no/globalassets/fm-oslo-og-viken/miljo-og-klima/rapporter/miljovernavdelingen-i-ostfolds-rapportserie-1985-2018/2017_1-naturfaglige-undersokelser-xvii_del2.pdf

Rivekrakken

22/2

23/7

Matholhøgda

27/5

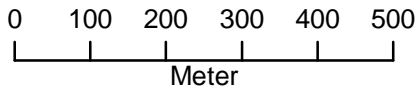
SVERIGE

HØRINGSKART

Matholhøgda naturreservat
Aremark kommune, Østfold fylke

 Grense for foreslått verneområde

Målestokk 1 : 10 000

Rutenett: ETRS 1989, UTM-sone 32N
Kartgrunnlag: N5
Kilde: © Norge digitalt
Kartproduksjon: Fylkesmannen i Oslo og Viken

Fylkesmannen i Oslo og Viken desember 2019

5. Forskrift om vern av Matholhøgda naturreservat, Aremark kommune, Østfold

Fastsatt ved kongelig resolusjon XXXXX med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34, jf. § 37 og § 62.

§ 1. (formål)

Formålet med naturreservatet er å bevare et lite påvirket skogområde i lavereliggende trakter, noe over marin grense på grunnfjell i Sørøst-Norge, som har særlig betydning for biologisk mangfold, med naturlig forekommende arter, naturtyper og økologiske prosesser. Området består overveiende av fattige skogtyper med furu, gran og osp, samt et par tjern og myrer. Det er en målsetting å beholde verneverdiene i en mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

§ 2. (geografisk avgrensning)

Naturreservatet berører følgende gnr./bnr.: 22/2, 23/7 og 27/5 i Aremark kommune.

Naturreservatet dekker et totalareal på 864 dekar. Grensene for naturreservatet går fram av kart datert Klima- og miljødepartementet XXXXX. De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Aremark kommune, hos Fylkesmannen i Oslo og Viken, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

§ 3. (vernebestemmelser)

I naturreservatet må ingen foreta noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet.

I naturreservatet gjelder følgende vernebestemmelser:

- a) Vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp (inkludert lav) eller deler av disse fra reservatet. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt.
- b) Dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødige forstyrrelse. Utsetting av dyr er forbudt. Føring av vilt er forbudt.
- c) Området er vernet mot ethvert tiltak som kan endre naturmiljøet, som f. eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, andre varige eller midlertidige innretninger, opplag av båt, parkering av campingvogner, brakker e.l., framføring av luftledninger, jordkabler, kloakkledninger, bygging av veier, drenering eller annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling eller lagring av masse, lagring av tømmer, utføring av kloakk eller andre konsentrerte forurensningstilførsler, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking eller bruk av kjemiske bekjempningsmidler. Forsøpling er forbudt. Opplistingen av tiltak er ikke uttømmende.
- d) Bruk av naturreservatet til større arrangementer er forbudt.

§ 4. (generelle unntak fra vernebestemmelsene)

Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for:

- a) Sanking av bær og matsopp.
- b) Jakt, fangst og fiske i samsvar med gjeldende lovverk.
- c) Felling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk.
- d) Beiting.
- e) Utsetting av saltsteiner til bufe.
- f) Bålbrenning med tørrkvist fra bakken eller medbrakt ved, forutsatt at ikke fjelloverflater skades, i samsvar med gjeldende lovverk.
- g) Vedlikehold av eksisterende stier, med standard som på vernetidspunktet.

§ 5. (regulering av ferdsel)

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel:

- a) Motorferdsel til lands og til vanns er forbudt, herunder start og landing med luftfartøy.

§ 6. (generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene)

Ferdselsbestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet.

Ferdselsbestemmelsene i § 5 annet ledd er ikke til hinder for:

- a) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med uttransport av syke og skadde bufe. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøring.
- b) Nødvendig uttransport av felt elg, hjort, villsvin og store rovdyr med lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget.
- c) Landing og start med Forsvarets luftfartøy.

§ 7. (spesifiserte dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi dispensasjon til:

- a) Avgrenset bruk av reservatet for aktiviteter nevnt i § 3 d.
- b) Istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner.
- c) Tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt og fisk.
- d) Oppsetting av gjerder i forbindelse med beiting.
- e) Nødvendig uttransport av felt elg, hjort, villsvin og store rovdyr, med annet kjøretøy enn lett beltekjøretøy som nevnt i § 6 annet ledd b.
- f) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med aktiviteter nevnt i § 7 b, c og d.

§ 8. (generelle dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 9. (skjøtsel)

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstand som er formålet med vernet, jf. naturmangfoldloven § 47.

§ 10. (forvaltningsplan)

Det kan utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning av naturreservatet. Forvaltningsplanen kan inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

§ 11. (forvaltningsmyndighet)

Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften.

§ 12. (ikrafttredelse)

Denne forskriften trer i kraft straks.

5. Matholhøgda

Kommune: Aremark

Fylke: Østfold

Kartblad (M 711-serien, Statens kartverk): Aspern 2013-III

UTM-km-rute (sentral rute): PL 58-68

Vernekategori: Naturreservat

Areal: 864 dekar

Høyde over havet: 170-225 moh.

Berørte eiendommer: 22/2, 23/7, 27/5

Planstatus: LNF

Beliggenhet: Området ligger inntil riksgrensen og Søndre Rødsvann (Store Råvattnet), 5 km Ø for Aremarksjøen og tettstedet Fosby, 2 km V for Store Le.

Verneformål: Formålet er å bevare et lite påvirket skogområde i lavereliggende trakter, noe over marin grense på grunnfjell i Sørøst-Norge, som har særlig betydning for biologisk mangfold, med naturlig forekommende arter, naturtyper og økologiske prosesser. Området består overveiende av fattige skogtyper med furu, gran og osp, samt et par tjern og myrer.

Naturfaglig beskrivelse / verdier: Området ligger rundt 200 meter over havet og er småkuppert med forholdsvis grunne sprekkedaler som går i flere retninger. Matholhøgda har overveiende fattig berggrunn med et tynt løsmassedekke, hvilket gjenspeiles i vegetasjon og bonitet. Det meste av arealet har lav bonitet, men med middels bonitet i søkk der det er mer løsmasser. Furu-dominert lyng- og bærlyngskog dominerer, med blåbærgranskog i søkkene. Fattig myrskog og noen småmyrer inngår. I flere partier er det noe osp eller bjørk spredt i hele området. Svartor og gråor vokser i enkelte våtmarker; rogn, osp, selje (ROS-artene) er fåtallige, dels pga høyt beitetrykk av elg/rådyr. Området grenser mot Søndre Rødsvann, ellers finnes bare myrtjernet Kollerøddyvelen av åpent vann.

Om lag halvparten av arealet har gammel, flersjiktet skog med innslag av stående og liggende dødved (gadd og læger) og enkelte gamle trær. Det finnes en del furukoller, samt søkk med noe yngre, mer homogen og ensjiktet granskog. I de østre 2/3 av området er det avgrenset 5 viktige delområder (kjerneområder), bl.a. en nokså bratt sørvendt lise i selve Matholhøgda. Kjerneområdene utgjør ca 1/3 av området, har mest furuskog, men også gammel granskog, ospeskog og sumpskog.

Det er til nå notert 9 rødlistearter, de fleste er vedboende sopp, samt knuskkjukemøll og én lav. De fleste funnene er fra kjerneområdene. Sopp: *Hvit vedkorallsopp* og *taigapiggskinn*, *tyrivoksskinn*, *svartsonekjuka*, *flekkhvitkjuka*, *ospeildkjuka*, *hornskinn* og *flammenettskinn*. Lav: *Gubbeskjegg*, *kystårenever* og *brun korallav*.

Det er særlig artsmangfoldet og den høye andelen gammel furu-, gran- og ospeskog som gjør området verneverdig. Matholhøgda tilfører viktige mangler ved skogvernet, da det er lavereliggende, har en høy andel kjerneområder og har en stor andel gammelskog.

Påvirkning: Tidligere vintervei / traktorspor V-fra i myrdrag til Kollerøddyvelen. Noe yngre, mer ensformig granskog og noe grøftet sumskog finnes.

Forvaltning: Det er en målsetting å beholde verneverdiene i en mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem. Fri utvikling av skogen for å ivareta og videreutvikle naturmangfoldet i området.

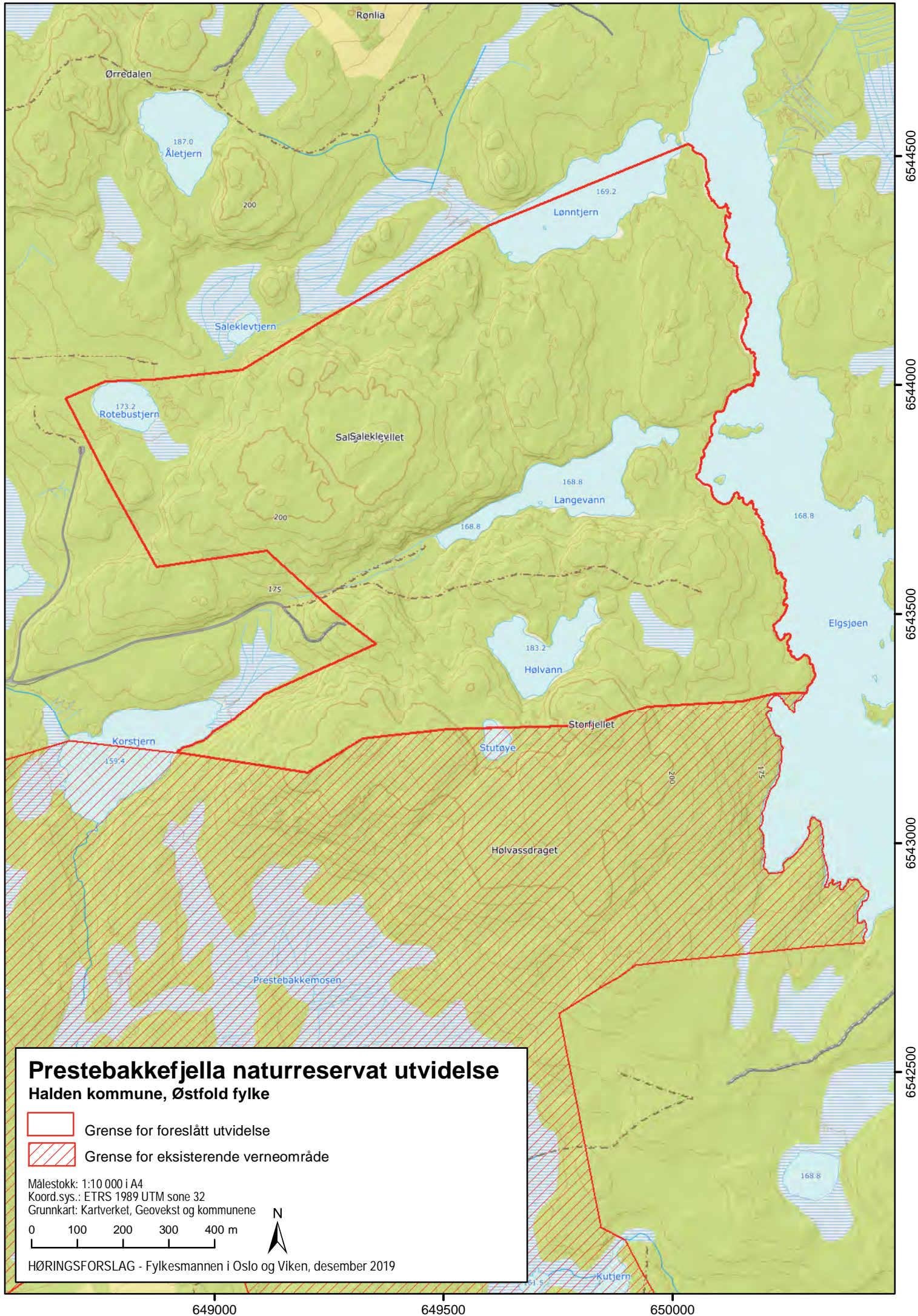
Litteratur / kilder

-Blindheim T. og Krog, O.M.W. 2019. Naturverdier for lokalitet Matholhøgda, registrert i forbindelse med prosjekt Frivilligvern 2018. NaRIN faktaark. BioFokus. <https://biofokus.no/narin/?nid=6376>

-Korsmo, H. & Svalastog, D. 1993: Inventering av verneverdig barskog i Østfold.

Norsk inst.naturforsk. Oppdragsmelding 217:1-100. (Del av Matholhøgda, s.42-45 + kart s.88).

-Thylén og Bichsel 2016. Naturverdier for lokalitet Rivekrakken, registrert i forbindelse med prosjekt Frivilligvern 2016. NaRIN faktaark. BioFokus. Fylkesmannen i Østfold, Miljøvernavd., rapport nr.1, 2017:214-218.

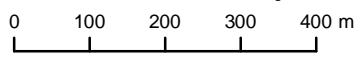

Prestebakkefjella naturreservat utvidelse

Halden kommune, Østfold fylke

- Grense for foreslått utvidelse
- Grense for eksisterende verneområde

Målestokk: 1:10 000 i A4
 Koord.sys.: ETRS 1989 UTM sone 32
 Grunnkart: Kartverket, Geovekst og kommunene

HØRINGSFORSLAG - Fylkesmannen i Oslo og Viken, desember 2019

649000

649500

650000

6544500

6544000

6543500

6543000

6542500

6. Forskrift om vern av Prestebakkefjella naturreservat i Halden kommune i Østfold fylke

Fastsatt ved kongelig resolusjon med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34, jf. § 37 og § 62. Fremmet av Klima- og miljødepartementet.

§ 1 Formål

Formålet med naturreservatet er å bevare et større, lite påvirket skogområde med forekommende naturtyper, med barskog, tjern, vassdrag og myrer, i lavereliggende trakter over marin grense på grunnfjellet i Sørøst-Norge, som har særlig betydning for biologisk mangfold. Området ligger i sørboral sone og har et sterkt suboceanisk klima med kystnære planter og markerte bakkemyrgrønner. Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

§ 2 Avgrensning

Naturreservatet berører følgende gnr/bnr.: 223/1, 224/1,3, 224/2, 225/1, 225/3 og 235/1 i Halden kommune.

Naturreservatet dekker et totalareal på 8.156 daa. Grensene for naturreservatet går fram av kart i målestokk 1:13 000 datert Klima- og miljødepartementet De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Halden kommune, hos Fylkesmannen i Oslo og Viken i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

§ 3 Vernebestemmelser

I naturreservatet må ingen foreta noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet.

I naturreservatet gjelder følgende vernebestemmelser:

- a) Vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp (inkludert lav) eller deler av disse fra naturreservatet. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt.
- b) Dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelse. Utsetting av dyr er forbudt.
- c) Området er vernet mot ethvert tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, andre varige eller midlertidige innretninger, parkering av campingvogner, brakker e.l., framføring av luftledninger, jordkabler, kloakkledninger, bygging av veier, drenering eller annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling og lagring av masse, utføring av kloakk eller andre konsentrerte forurensningstilførsler, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking eller bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Forsøpling er forbudt. Opplistingen av tiltak er ikke uttømmende.
- d) Bruk av naturreservatet til større arrangementer er forbudt.
- e) Etablering av faste båtplasser er forbudt.

§ 4 Generelle unntak fra vernebestemmelsene

Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for:

- a) Sanking av bær og matsopp.
- b) Jakt, fangst og fiske i samsvar med gjeldende lovverk.
- c) Felling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk.

- d) Beiting.
- e) Bålbrenning med tørrkvist fra bakken eller medbrakt ved.
- f) Vedlikehold av skiløypetrasé, som inntegnet på vernekartet, med standard som på vernetidspunktet.
- g) Vedlikehold av eksisterende vinterveitrasé mellom Prestebakkemosen og Teigemosen, langs trasé inntegnet på vernekartet.
- h) Drift, vedlikehold, samt nødvendig istandsetting ved akutt utfall på eksisterende energi- og kraftanlegg.
- i) Oppgradering eller fornyelse av kraftledninger for heving av spenningsnivå og økning av linetverrsnittet, når tiltaket ikke skader verneverdiene angitt i verneformålet nevneverdig.
- j) Vedlikehold av hytte ved Torstensettjern.
- k) Vegetasjonsrydding og skjøtsel i en sone på inntil 15 m rundt hytte ved Torstensettjern.
- l) Tradisjonell bruk og vedlikehold av eksisterende snuplass/tømmerlagringsplass nord ved Trestikke, samt gapahuk ved Hølvann.
- m) Utsetting av saltsteiner til bufe.

§ 5 Regulering av ferdsel

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel:

- a) Motorisert ferdsel til lands og til vanns er forbudt, herunder start og landing med luftfartøy.
- b) Utenom på eksisterende stier er bruk av sykkel og hest og kjerre samt ridning forbudt.

§ 6 Generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene

Ferdselsbestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for:

Gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet.

Ferdselsbestemmelsene i § 5 annet ledd er ikke til hinder for:

- a) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med uttransport av syke og skadde bufe. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøring.
- b) Nødvendig uttransport av felt elg, hjort, villsvin og store rovdyr med lett beltekjøretøy, som ikke setter varige spor i terrenget.
- c) Nødvendig uttransport av tømmer på frossen mark mellom Prestebakkemosen og Teigemosen, langs langs eksisterende vinterveitrasé inntegnet på vernekartet.
- d) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med akutt utfall eller fare for akutt utfall på eksisterende energi- og kraftanlegg. Ved bruk av motorisert transport skal det i etterkant sendes melding til forvaltningsmyndigheten.
- e) Landing og start med Forsvarets luftfartøy.
- f) Oppkjøring av skiløype i trasé inntegnet på vernekartet.

§ 7 Spesifiserte dispensasjonsbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi dispensasjon til:

- a) Avgrenset bruk av naturreservatet for aktiviteter nevnt i § 3 d).
- b) Utbedring og omlegging av eksisterende skiløypetrasé, som er vist på vernekartet.
- c) Istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner.

- d) Tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt og fisk.
- e) Nødvendig uttransport av felt elg og hjort med annet kjøretøy enn lett beltekjøretøy som nevnt i § 6 annet ledd b).
- f) Oppsetting av gjerder og samleanlegg i forbindelse med beiting.
- g) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med:
-øvingsvirksomhet for formål nevnt i § 6 første ledd.

-aktiviteter nevnt i § 4 m) og § 7 b), c) og f).

- h) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med drift og vedlikehold av energi- og kraftanlegg, jf. § 4 h), samt ved oppgradering/fornyelse av kraftledninger, jf. § 4 i) og § 7 i).
- i) Oppgradering/fornyelse av kraftledninger som ikke faller inn under § 4 i).
- j) Utkjøring, om nødvendig motorisert, av saltstein på snødekt mark, jf. § 4 m).
- k) Gjenoppføring av hytte ved Torstensettjern dersom den er gått tapt ved brann eller naturskade.
- l) Transport av materialer og utstyr til hytte ved Torstensettjern.
- m) Avgrenset uttak av ved til bruk på hytte ved Torstensettjern.
- n) Begrenset ridning på eiendom med gnr./bnr. 225/1.

§ 8 Generelle dispensasjonsbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf naturmangfoldloven § 48.

§ 9 Skjøtsel

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstand som er formålet med vernet.

§ 10 Forvaltningsplan

Det kan utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning av naturreservatet. Forvaltningsplanen kan inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

§ 11 Forvaltningsmyndighet

Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften.

§ 12 Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft straks. Samtidig oppheves forskrift 14. februar 2014 nr. om vern av Prestebakkefjella naturreservat, Halden kommune, Østfold.

6. Prestebakkefjella

Kommune: Halden

Fylke: Østfold

Kartblad (M 711-serien, Statens kartverk): Kornsjø 2012 IV og Aspern 2013 III.

UTM-km-rute (sentral rute): PL 49-43

Vernekategori: Naturreservat

Areal: 8.156 dekar

Høyde over havet: 140-230 moh.

Berørte eiendommer: Gnr/bnr.: 223/1, 224/1,3, 224/2, 225/1, 225/3 og 235/1.

Planstatus: LNF

Verneformål: Formålet med vernet er å bevare et større område med gammel skog på mager mark over marin grense i Østfold, med de naturlig forekommende naturtyper, arter og økologiske prosesser, som har særskilt betydning for biologisk mangfold.

Beliggenhet: Området ligger ca 3 km Ø for Prestebakke i Idd i Halden kommune, V for Elgsjøen.

Naturfaglig beskrivelse / verdier: Prestebakkefjella er et småkupert, næringsfattig og svært myrrikt område. Bergrunnen er gneis, og området består av myrlandskap og morenemark og berg i dagen. Om lag en tredjedel er myr. De næringsfattige forholdene skyldes jevnt over lite løsmasser, men trolig også tidligere skogbranner.

Skogen er i hovedsak åpen, lavvokst furuskog. I enkelte partier dominerer gran. SV i området finnes skog med alder på enkeltrær opp mot 300 år. Generelt er skogstrukturen lite utviklet, med lite død ved. Kjerneområde (viktig delområde) med naturskog finnes, et av dem har gammel furuskog på større arealer. Noen rikere partier med storvokst furu, dels gran, finnes i NV ved Rotebusttjern.

Området domineres av næringsfattig furuskog, vesentlig bærlyng-barblandingsskog og lavfuruskog, som på de høyeste ryggene og kollene i terrenget er karrig, med mye fjell i dagen. Blåbær-granskog og furumyrskog inngår. Noen partier med høyvokst furuskog på morenemark finnes. I tilknytning til myr og myrtjern vokser mye furumyrskog. Røsslyng-blokkebær-furuskog opptrer vanlig, som i utvidelsen i nord (2019). Friske humusrike liskråninger preges av kystnær (suboceanisk) blåtopp-furuskog. Busksjiktet i fattig furuskog er svakt utviklet, men med gran og noe rogn i blåbær-granskog, som har liten utbredelse. Pors er vanlig i fuktige dråg. Dvergbjørk opptrer sporadisk. Røsslyng dekker store arealer, ofte sammen med lavene kvitkrull og gråmose. På litt rikere mark finnes snerprørkvein.

Prestebakkemosen-Teigsmosen har regional verneinteresse og er fylkets største gjenværende myrareal som ikke er preget av grøfting. Bakkemyrglennen finnes her med inntil 25-30 graders helning pga lokalt sett et fuktig, humid klima. Kystnære arter som rome, klokkelyng, blåmose, skrubbær og tovmosen *Sphagnum molle* inngår.

Verneverdier: Området er et stort skog- og myrområde, bl.a. med et stort myrkompleks, omkranset av mye naturskog.

Påvirkning: Det har de siste 130 år trolig vært to store skogbranner i området, den siste ved Storfjellet rundt 1920. Det er generelt lite spor etter hogst. Myrglennene ble slått i gammel tid. Det er flere skogsveier inn mot området. Bruket Kobb Lund ligger inntil området. Et par mindre tjern er kalket. Noen delarealer som i nord, er preget av hogst i nyere tid, men er tatt med å gi området et god arrondering og et økt verneareal.

Forhistorie: Området var med på høring i Landsplan barskog I i 1992, men ble frafalt. Prestebakkefjella ble vernet i 2010 (4.470 dekar) og ble utvidet i 2014 med 2.425 dekar, begge ganger ved frivillig skogvern. Høring i 2019 omfatter nye 1.261 dekar, slik at arealet blir 8.156 dekar.

Forvaltning: Det er en målsetting å beholde verneverdiene i en mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem. Fri utvikling av skogen for å ivareta og videreutvikle naturmangfoldet i området. Området har kvaliteter for friluftsliv med sti/skiløype.

Litteratur / kilder

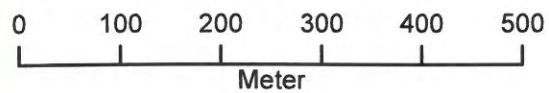
- Dir. for naturforvaltning (DN) 1991: Barskog i Øst-Norge. Utkast til verneplan. DN-rapport 1991- 5: 122-123.
- Hardeng, G. 1978 & Økland, R.H. 1988: Prestebakkemosen / Teigsmosen. Fylkesmannen i Østfold rapp. nr.1A, 2000: 82-84.
- Korsmo, H. & Svalastog, D. 1993: Inventering av verneverdig barskog i Østfold. *Norsk inst.naturforsk. Oppdragsmelding 217*:1-100. Prestebakkefjella s.33-35+ 84.
- Laugsand, A. 2016: Prestebakkefjella NR utvidelse nord. *Fylkesmannen i Østfold, miljøvernadv., rapport nr.1-2017*:244-248.
- Ljusteräng, U. 2006: Naturfaglige registreringer av frivillig vern-områder i Hedmark og Østfold fylker 2005. Foran, Sverige AB, Falun 2006:1-35. Rapport til Dir. for naturforvaltning, Tr.heim. (Prestebakkefjella s.26-30.). Utdrag i *Fylkesmannen i Østfold, miljøvernadv., rapport 8, 2007*:38-45.
- Stokland, J.1994: Artsrikdom av biller i fire naturskogområder i Aremark, Halden og Eidsberg. *Fylkesmannen i Østfold, miljøvernadv., rapport nr. 7, 1995*:126-146. Bl.a. Prestebakkefjella.

HØRINGSKART
Sagåsen og Stueåsen naturreservat
 Sarpsborg kommune, Østfold fylke

- Grense for foreslått verneområde
- Eksisterende verneområde
- Traktorvei, jf. verneforskrift
- Sti, jf. verneforskrift
- Vannledning, jf. verneforskrift
- Hytte, jf. verneforskrift
- Pumpehus, jf. verneforskrift
- Jordkjeller, jf. verneforskrift

Målestokk 1 : 7500, ekvidistanse 5 m

Rutenett: ETRS 1989, UTM-sone 32N
 Kartgrunnlag: N5
 Kilde: © Norge digitalt
 Kartproduksjon: Fylkesmannen i Oslo og Viken

Fylkesmannen i Oslo og Viken desember 2019

7. Forskrift om vern av Sagåsen og Stueåsen naturreservat, Sarpsborg kommune, Østfold fylke

Fastsatt ved kongelig resolusjon ... med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr.100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34, jf. § 37 og § 62. Fremmet av Klima- og miljødepartementet.

§ 1. (formål)

Formålet med naturreservatet er å bevare et skogområde med variert topografi og vegetasjon. Området representerer en bestemt type natur med lavereliggende, eldre skog med et stort innslag av eik og gammel osp.

Området inneholder en markert bekkekløft som er en sjelden naturtype i fylket. Det er betydelig innslag av gran på rikere mark i lisidene og i bekkekløfta, hvor det også er forekomst av edelløvskog og en del dødved.

Områdene rundt kulturmarkene ved Sætre representerer løvtredominert lågurtskog. Deler av dette er eikedominert, mens øvrige kantskoger her har blandet treslagsdominans med både boreale og edle løvtrær.

Det er en målsetting å beholde verneverdiene i best mulig tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

§ 2. (geografisk avgrensing)

Naturreservatet berører følgende gnr/bnr: 2015/1, 2015/1/6 og 2015/2,3,4,5,6 kommune: Sarpsborg

Naturreservatet dekker et totalareal på 558 dekar. Grensene for naturreservatet går fram av kart datert Klima- og miljødepartementet ... De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Sarpsborg kommune, hos Fylkesmannen i Oslo og Viken, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

§ 3. (vernebestemmelser)

I naturreservatet må ingen foreta noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet.

I naturreservatet gjelder følgende vernebestemmelser:

- a) Vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp inkludert lav eller deler av disse fra naturreservatet. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt.
- b) Dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelse. Utsetting av dyr er forbudt.
- c) Det må ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, andre varige eller midlertidige innretninger, parkering av campingvogner, brakker e.l., framføring av luftledninger, jordkabler, kloakkledninger, bygging av veier, drenering eller annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling og lagring av masse, utføring av kloakk eller andre konsentrerte forurensningstilførsler, forsøpling, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking eller bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Oppstillingen av tiltak er ikke uttømmende.
- d) Bruk av naturreservatet til større arrangementer er forbudt.

§ 4. (generelle unntak fra vernebestemmelsene)

Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for:

- a) Sanking av bær og matsopp.
- b) Jakt, fangst og fiske i samsvar med gjeldende lovverk.
- c) Felling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk.
- d) Beiting med et beitebelegg som ikke skader verneverdiene.
- e) Utsetting av saltsteiner.
- f) Bålbrenning med tørrkvist fra bakken eller medbrakt ved forutsatt at ikke fjelloverflater skades, i samsvar med gjeldende lovverk.
- g) Merking og vedlikehold av stier med standard som på vernetidspunktet.
- h) Vedlikehold av eksisterende hytte og faste innretninger, herunder pumpehus ved Glomma, jf. vernekart.
- i) Rydding av vegetasjon inntil 1 dekar rundt eksisterende hytte.
- j) Oppsetting av mobile jakttårn fra og med 14 dager før jaktstart. Tårnene skal tas ned senest 14 dager etter avsluttet jakt.

§ 5. (regulering av ferdsel)

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel:

- a) Motorisert ferdsel til lands og til vanns er forbudt, herunder landing og start med luftfartøy.
- b) Bruk av sykkel og ridning er forbudt, med unntak for på stier avmerket på vernekartet.

§ 6. (generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene)

Ferdselsbestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet.

Ferdselsbestemmelsene i § 5 annet ledd er ikke til hinder for:

- a) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med uttransport av syke og skadde bufe. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøring.
- b) Nødvendig uttransport av felt elg og hjort med lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget.
- c) Landing og start med Forsvarets luftfartøy.

§ 7. (spesifiserte dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi dispensasjon til:

- a) Avgrenset bruk av naturreservatet for aktiviteter nevnt i § 3 d.
- b) Istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner.
- c) Tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt og fisk.
- d) Oppsetting av gjerder for beiting.
- e) Nødvendig uttransport av felt elg, hjort og store rovdyr med annet kjøretøy enn lett beltekjøretøy som nevnt i § 6 annet ledd b.
- f) Uttak av ved til eget bruk i hytte.
- g) Fjerning av trær som utgjør fare for hytte.
- h) Gjenoppføring av hytte dersom denne går tapt i brann eller naturskade.
- i) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med aktiviteter etter § 4 e, h og j og § 7 b, c, d, f, g, h, j, k og l.
- j) Anlegg av supplerende overflate-vannledning langs eksisterende ledningstrase fra Glomma, jf. vernekart.
- k) Anlegg av enkel gapahuk eller lavvo.
- l) Restaurering av jordkjeller, jf. vernekart.

§ 8. (generelle dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 9. (skjøtsel)

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstand som er formålet med vernet, jf. naturmangfoldloven § 47.

§ 10. (forvaltningsplan)

Det kan utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning og skjøtsel av naturreservatet. Forvaltningsplanen kan inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

§ 11. (forvaltningsmyndighet)

Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften.

§ 12. (ikrafttredelse)

Denne forskriften trer i kraft straks. Samtidig oppheves forskrift 21. juni 2019 nr. 828 om vern av Sagåsen naturreservat, Sarpsborg kommune, Østfold.

7. Sagåsen og Stueåsen, Sarpsborg, Østfold

Fagbeskrivelse

Lokalitetsnavn:	Sagåsen og Stueåsen
Kommune:	Sarpsborg
Fylke:	Østfold
Skogtype:	Lavlandsblandingskog, gammel granskog, eikehage, store gamle trær, rik barskog og gammel boreal løvskog
Vernekategori:	Naturrestat
Areal:	558 daa (utvidelse med 450 daa)
Høyde over havet:	25-135 m.o.h.
Berørte eiendommer:	2015/2,3,4,5,6 (Stueåsen) i Sarpsborg kommune
Planstatus:	LNF

Beliggenhet: Området ligger ved Sætre i Sarpsborg kommune, mellom Minge vannet (Glomma) i øst og Fylkesveg 114 i vest. Det består av to større åspartier, Stueåsen i sør og åsen mellom Sætre og Drammene. Åspartiene er adskilt av kulturmarkene ved Sætre, men verneforslaget henger sammen via en mellomliggende skogsli mot Glomma og omfatter også de hagemarkspregede skogene rundt kulturmarka ved Sætre. I sør ligger Sagåsen naturrestat som ble vernet i juni 2019.

Formål: Formålet med naturrestatet er å bevare et skogområde med variert topografi og vegetasjon. Området representerer en bestemt type natur med lavereliggende, eldre skog med et stort innslag av eik og gammel osp. Området inneholder en markert bekkekløft som er en sjelden naturtype i fylket. Det er betydelig innslag av gran på rikere mark i lisidene og i bekkekløfta, hvor det også er forekomst av edelløvskog og en del dødved. Områdene rundt kulturmarkene ved Sætre representerer løvtredominert lågurtskog. Deler av dette er eikedominert, mens øvrige kantskoger her har blandet treslagsdominans med både boreale og edle løvtrær. Det er en målsetting å beholde verneverdiene i best mulig tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

Naturfaglig beskrivelse/verdier: Berggrunnen består av gneis, skifer og metasandstein og/eller amfibolitt, granat-muskovittgneis, delvis med et tynt lag med løsmasser i form av hav/strandavsetning.

Området har variert topografi med markerte koller, bratte lisider og bekkekløft, men området som helhet heller i sørøstlig retning mot Glomma. Fremtredende i området er en bekkekløft med skogkledde lisider og bergvegger som åpner seg opp ned mot vannet. Bekkekløft er en naturforekomst som det er svært lite av i fylket.

Åspartiene har hovedsakelig bart fjell og tynne morenelag. I forsinkingene er det tykkere lag med morenemasser. I kantene mot jordbrukslandskapet ved Sætre er det tynne lag av marine avsetninger. Lav bonitet dominerer i verneområdet, men det er også betydelige arealer med middels til rik bonitet.

Området ligger i boreonemoral vegetasjonssone. Vegetasjonen er variert, fra fattig og tørr furuskog, til frodig vegetasjon i bekkekløfta. Det er en stor grad av eldre skoger med variert treslagssammensetning (stort løvinnslag) og begynnende gammelskogstrukturer. Dette gir et godt potensial for krevende arter fra ulike organismegrupper. Barskog med grunntype blåbær-lyngskog dominerer i området. I de partiene med tykkere lag av morenemasser og marin leire, er vegetasjonen rikere. Rundt kulturmarkene ved Sætre er skogen løvtredominert lågurtskog. Deler av dette er eikedominert, mens øvrige kantskoger her har blandet treslagsdominans med både boreale og edle løvtrær. Nederst i Rambergdalen er det innslag med høgstaudevegetasjon og mindre partier med gråor-heggeskog. Tett ved bekken dominerer løvtresamfunn med innslag av hassel, ask og alm. I skaret mellom kollene samt i Rambergdalens lisider er det eldre til gammel granskog som befinner seg i en sammenbruddsfase, med mye læger og enkelte stående, døde trær. Eldre trær av osp finnes, også en del grove læger.

Sagåsen og Stueåsen oppfyller mangler ved skogvernet i Norge knyttet til forekomster av intakt lavlandsskog, rik blandingskog/høybonitetsskog, lågurteikeskog, ospedominertskog og gammelskog i boreonemoral vegetasjonssone. Det er funnet enkelte rødliste- og signalarter knyttet til eldre løvtrær og død løvved, herunder

oksetungesopp (NT) og eikehårskål på eik, vit vedkorallsopp (NT) og begerfingersopp på ospelæger og stor ospeildkjuke på gammel osp. Rød eikekremle (NT) er tidligere registrert i eikeskogene.

Påvirkning: Relativt store deler av området har eldre skog, spesielt kollepartiener og de brattere skrentene, disse områdene har muligens vært beitet tidligere. Det har blitt gjennomført hogst i en del av de næringsrike skogpartiener. Eikeskogene rundt Sætre var tidligere mer åpne eikehagemarker. I hagemarkene og området ved Drammane er naturverdiene truet av gjengroing med ung gran. Sørvest i området ligger det en speiderhytte med en sti som fører frem til hytta.

Forvaltning: Fri utvikling av skogen er det beste for å ivareta og videreutvikle naturmangfoldet i området. Det vil etter hvert utvikles dødvedkvaliteter som gir opphav til habitater for spesielle arter. I denne sammenheng er det potensiale for videre utvikling av det biologiske mangfoldet.

Noen områder er truet av gjengroing av ung gran. I disse områdene bør all gran hogges ut. Alle store eiker og osper og død ved av eik må spares.

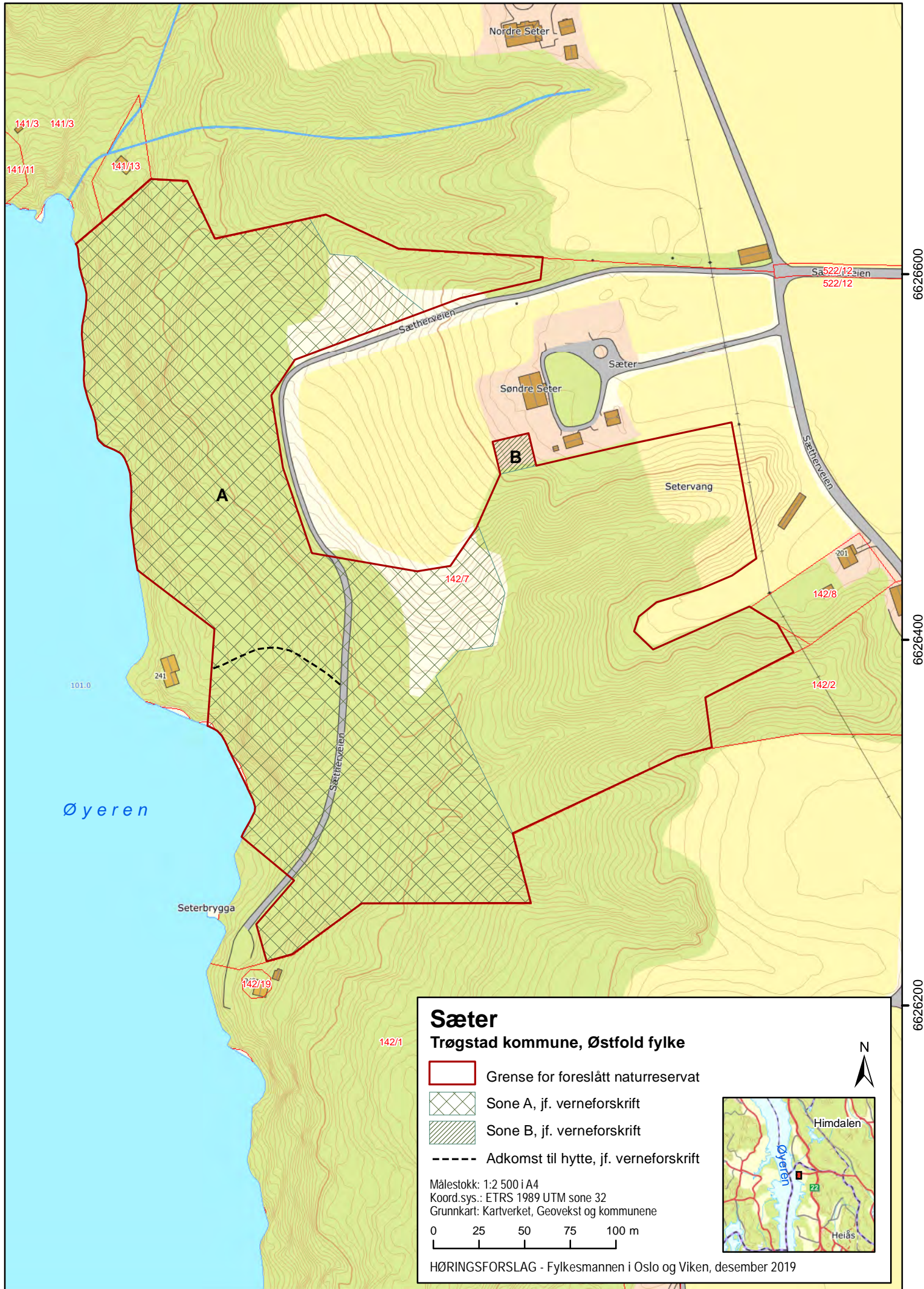
I kjerneområdene nordøst for Sætre kan beite gjerne fortsette for å holde området åpent.

Det kan vurderes fristilling av stor eik nordøst for Sætre.

Litteratur:

<http://borchbio.no/narin/?nid=6222>

<http://borchbio.no/narin/?nid=6378>

Sæter

Trøgstad kommune, Østfold fylke

- Grense for foreslått naturreservat
- Sone A, jf. verneforskrift
- Sone B, jf. verneforskrift
- Adkomst til hytte, jf. verneforskrift

Målestokk: 1:2 500 i A4
 Koord.sys.: ETRS 1989 UTM sone 32
 Grunnkart: Kartverket, Geovekst og kommunene

0 25 50 75 100 m

HØRINGSFORSLAG - Fylkesmannen i Oslo og Viken, desember 2019

626600

626800

627000

6626600

6626400

6626200

8. Forskrift om vern av Sæter naturreservat, Trøgstad kommune, Østfold fylke

Fastsatt ved kongelig resolusjon med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34, jf. § 37 og § 62. Fremmet av Klima- og miljødepartementet.

§ 1. (formål)

Formålet med naturreservatet er å bevare et skogområde med eldre skog med de naturlig forekommende arter, naturtyper og økologiske prosesser. Reservatet har særlig betydning for biologisk mangfold ved at området har høybonitetskog med innslag av edelløvskog med rik markvegetasjon i intakte raviner. Raviner i leirområder under marin grense er en sårbar og truet naturtype. Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

§ 2. (geografisk avgrensing)

Naturreservatet berører følgende gnr/bnr: 142/7 i Trøgstad kommune.

Naturreservatet dekker et totalareal på 79 dekar. Grensene for naturreservatet går fram av kart datert Klima - og miljødepartementet De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Trøgstad kommune, hos Fylkesmannen i Oslo og Viken, i Miljødirektoratet og i Klima – og miljødepartementet.

§ 3. (vernebestemmelser)

I naturreservatet må ingen foreta noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet.

I naturreservatet gjelder følgende vernebestemmelser:

- a) Vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp (inkludert lav) eller deler av disse fra naturreservatet. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt.
- b) Dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødige forstyrrelser. Utsetting av dyr er forbudt. Foring av vilt er forbudt.
- c) Området er vernet mot ethvert tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, andre varige eller midlertidige innretninger, opplag av båt, parkering av campingvogner, brakker e.l., framføring av luftledninger, jordkabler, kloakkledninger, bygging av veier, drenering eller annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling og lagring av masse, lagring av tømmer, utføring av kloakk eller andre konsentrerte forurensningstilførsler, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking eller bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Forsøpling er forbudt. Opplistingen av tiltak er ikke uttømmende.
- d) Bruk av naturreservatet til større arrangementer er forbudt.
- e) Bålbrenning er forbudt.
- f) Beiting er forbudt med unntak av innenfor sone A inntegnet på vernekartet.

§ 4. (generelle unntak fra vernebestemmelsene)

Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for:

- a) Sanking av bær og matsopp.
- b) Jakt, fangst og fiske i samsvar med gjeldende lovverk.
- c) Felling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk.
- d) Vedlikehold av eksisterende vei angitt på vernekartet, med en standard som på vernetidspunktet.
- e) Vedlikehold av adkomst til hytte, med en standard som på vernetidspunktet.

- f) Fjerning av vegetasjon langs jordekanter av hensyn til maskinbruk på dyrket mark.
- g) Drift og vedlikehold, samt nødvendig istandsetting ved akutt utfall på eksisterende energi- og kraftanlegg.
- h) Utsetting av saltstein i forbindelse med beiting innenfor sone A.
- i) Forsiktig rydding av undervegetasjon i sone B angitt på vernekartet.

§ 5. (regulering av ferdsel)

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel:

- a) Motorferdsel er forbudt, herunder landing og start med luftfartøy.
- b) Utenom eksisterende vei er bruk av sykkel, hest og kjerre samt ridning forbudt.

§ 6. (generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene)

Ferdselsbestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet.

Ferdselsbestemmelsene i § 5 annet ledd er ikke til hinder for:

- a) Nødvendig uttransport av felt elg, hjort, villsvin og store rovdyr med lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget.
- b) Landing og start med Forsvarets luftfartøy.
- c) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med uttransport av syke og skadde bufe. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøring.
- d) Motorferdsel på eksisterende vei inntegnet på vernekartet.

§ 7 (spesifiserte dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi dispensasjon til:

- a) Avgrenset bruk av naturreservatet for aktiviteter nevnt i § 3 d.
- b) Istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner.
- c) Oppsetting og vedlikehold av gjerder for beiting innenfor sone A inntegnet på vernekartet.
- d) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med aktiviteter som nevnt i § 4 d og f og § 7 b, c og d.
- e) Fjerning av trær og større greiner som utgjør et alvorlig skyggeproblem for dyrket mark i en sone på 15 meter ut fra jordekantens beliggenhet på vernetidspunkt. Felt virke skal bli liggende som dødved i reservatet.

§ 8 (generelle dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 9 (skjøtsel)

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstand som er formålet med vernet, jf. naturmangfoldloven § 47.

§ 10 (forvaltningsplan)

Det kan utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning av naturreservatet. Forvaltningsplanen kan inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

§ 11 (forvaltningsmyndighet)

Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften.

§ 12 (ikraftredelse)

Denne forskriften trer i kraft straks.

8. Sæter, Trøgstad, Viken

Fagbeskrivelse

Lokalitetsnavn:	Sæter
Kommune:	Trøgstad
Fylke:	Østfold
Skogtype:	Rik edelløvskog, rasmark- og ravine-almeskog, og gammel lavblandingsskog
Vernekategori:	Naturreservat
Areal:	79 daa
Høyde over havet:	102-156 moh
Berørte eiendommer:	142/7 i Trøgstad kommune
Planstatus:	LNRF

Beliggenhet: Området ligger ved Øyeren i den nordvestre delen av Trøgstad kommune. Området grenser i vest mot Øyeren, i øst mot jordbruksareal og i nord og sør mot skog av lignende kategori. Området omfatter et lavereliggende ravinelandskap.

Formål: Formålet med naturreservatet er å bevare et skogområde med eldre skog med de naturlige forekommende arter, naturtyper og økologiske prosesser. Reservatet har særlig betydning for biologisk mangfold ved at området har høybonitetsskog med innslag av edelløvskog med rik markvegetasjon i intakte raviner. Raviner i leirområder under marin grense er en sårbar og truet naturtype. Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

Naturfaglig beskrivelse/verdier: Landskapet består av markerte, parallelle og nokså korte ravinedalene, med typisk ravinetopografi.

Berggrunnen består av granat-biotittgneis og biotitt-muskovittgneis. I østre delen ligger et tykt lag av marine leirer over berggrunnen.

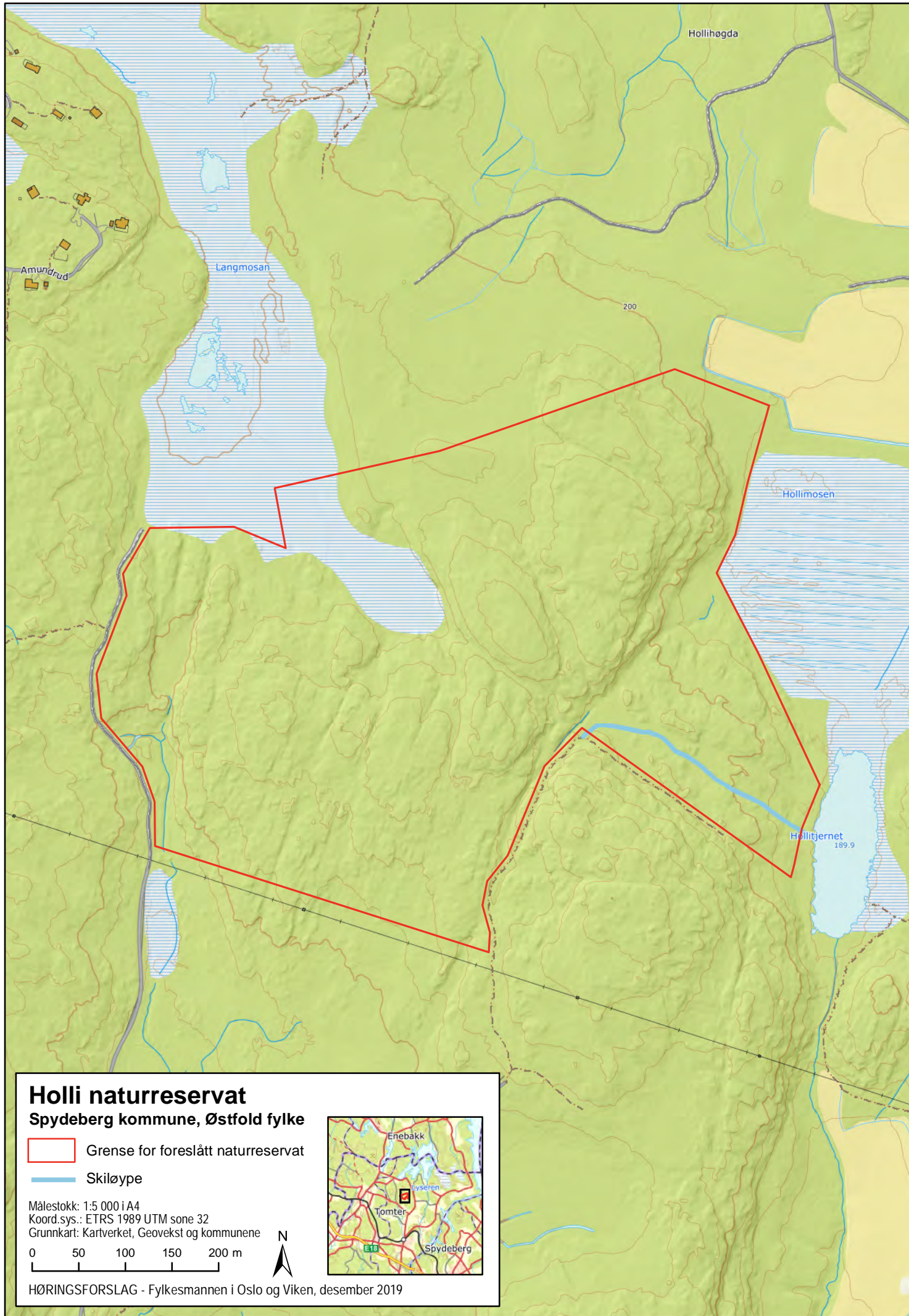
Vegetasjonen er gjennomgående rik, med lågurtvegetasjon i mesteparten av området og høgstaudevegetasjon i fuktige partier i bunn av ravinedalene. Vest i området, på areal uten marine avsetninger, er vegetasjonen noe fattigere, med blåbærskog og innslag av bærlyngskog. I de øvre og østre delene av ravinedalene dominerer edelløvtrær som ask, alm, eik, hassel og spisslønn, med innslag av boreale løvtrær og gran. I vest dominerer gran, men med innslag av furu, boreale løvtrær og edelløvtrær.

Det er avgrenset 2 kjerneområder som har spesielle kvaliteter. Disse består av rik edellauvskog, rasmark- og ravine-almeskog, og gammel lavlandsblandingsskog. Av rødlistearter er det registrert ask (VU), alm (VU) og gaupe (EN). Det er stort potensial for et mangfold av vedlevende sopp, lav, moser og insekter knyttet til hule og gamle edelløvtrær og gran innenfor arealet.

Påvirkning: Deler av ravinedalene har tidligere vært mer åpne, og har trolig vært beitemark med spredte grove edelløvtrær.

Forvaltning: Fri utvikling av skogen er det beste for å ivareta og videreutvikle naturmangfoldet i området. I deler av området bør søppel og piggråd fjernes.

Litteratur: Jansson, U. 2019. Naturverdier for lokalitet Sætre, registrert i forbindelse med prosjekt Frivilligvern 2018. NaRIN faktaark. BioFokus. <http://borchbio.no/narin/?nid=6379>

6616000

6615500

617000

617500

9. Forskrift om vern av Holli naturreservat, Spydeberg kommune, Østfold

Fastsatt ved kongelig resolusjon XXXX med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34, jf. § 37 og § 62.

§ 1. (formål)

Formålet med naturreservatet er å bevare et relativt lite påvirket skogområde i lavereliggende trakter under marin grense på grunnfjell i Sørøst-Norge, som har særlig betydning for biologisk mangfold, med sine naturlige forekommende arter, naturtyper og økologiske prosesser. Området består av gammel skog med overveiende fattige skogtyper med gran, furu og myr. Det er en målsetting å beholde verneverdiene i en mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

§ 2. (geografisk avgrensning)

Naturreservatet berører følgende gnr./bnr.: Spydeberg kommune: 19/5 og 68/2.

Naturreservatet dekker et totalareal på 312 dekar. Grensene for naturreservatet går fram av kart datert Klima- og miljødepartementet XXXX. De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Spydeberg kommune (*Indre Østfold kommune fra 2020*), hos Fylkesmannen i Oslo og Viken, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

§ 3. (vernebestemmelser)

I naturreservatet må ingen foreta noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet.

I naturreservatet gjelder følgende vernebestemmelser:

- a) Vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp inkludert lav eller deler av disse fra reservatet. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt.
- b) Dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelse. Utsetting av dyr er forbudt.
- c) Det må ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, som f. eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, andre varige eller midlertidige innretninger, parkering av campingvogner, brakker e.l., framføring av luftledninger, jordkabler, kloakkledninger, bygging av veier, drenering eller annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling eller lagring av masse, utføring av kloakk eller andre konsentrerte forurensningstilførsler, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking eller bruk av kjemiske bekjempningsmidler. Forsøpling er forbudt. Opplistingen av tiltak er ikke uttømmende.
- d) Bruk av naturreservatet til større arrangementer er forbudt.

§ 4. (generelle unntak fra vernebestemmelsene)

Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for:

- a) Sanking av bær og matsopp.
- b) Jakt, fangst og fiske i samsvar med gjeldende lovverk.
- c) Felling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk.
- d) Beiting.
- e) Utsetting av saltstein til bufe.
- f) Bålbrenning med tørrkvist fra bakken eller medbrakt ved forutsatt at ikke fjelloverflater skades, i samsvar med gjeldende lovverk.
- g) Merking og vedlikehold av stier med standard som på vernetidspunktet.
- h) Vedlikehold av skiløypetrasè angitt på vernekartet, med en standard som på vernetidspunktet.

§ 5. (regulering av ferdsel)

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel:

- a) Motorferdsel er forbudt, herunder landing og start med luftfartøy.
- b) Bruk av sykkel og ridning er forbudt utenom på eksisterende stier.

§ 6. (generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene)

Ferdselsbestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet.

Ferdselsbestemmelsene i § 5 annet ledd er ikke til hinder for:

- a) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med uttransport av syke og skadde bufe. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet før kjøring.
- b) Nødvendig uttransport av felt elg, hjort og store rovdyr med lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget.
- c) Landing og start med Forsvarets luftfartøy.
- d) Bruk av prepareringsmaskin på frossen og snødekt mark i skiløypetrasè angitt på vernekartet.

§ 7. (spesifiserte dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi dispensasjon til:

- a) Avgrenset bruk av reservatet for aktiviteter nevnt i § 3 d.
- b) Istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner.
- c) Tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt og fisk.
- d) Oppsetting av gjerder i forbindelse med beiting.
- e) Nødvendig uttransport av felt elg, hjort og store rovdyr med annet kjøretøy enn lett beltekjøretøy som nevnt i § 6 annet ledd b.
- f) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med aktiviteter etter § 4 e og § 7 b, c og d.
- g) Bruk av ATV i forbindelse med vedlikehold av skiløypetrasè angitt på vernekartet.

§ 8. (generelle dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 9. (skjøtsel)

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstand som er formålet med vernet, jf. naturmangfoldloven § 47.

§ 10. (forvaltningsplan)

Det kan utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning av naturreservatet. Forvaltningsplanen kan inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

§ 11. (forvaltningsmyndighet)

Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften.

§ 12. (ikrafttredelse)

Denne forskriften trer i kraft straks.

9. Holli

Kommune: Spydeberg

Fylke: Østfold

Kartblad (M 711-serien, Statens kartverk): Ski 1914-III

UTM-km-rute (sentral rute): PM 17-15

Vernekategori: Naturreservat

Areal: 312

Høyde over havet: 190 - 230 moh.

Berørte eiendommer: 19/5, 68/2

Planstatus: LNF

Beliggenhet: Ca 5 km N for Spydeberg sentrum, ca 4 km øst for Tomter. Området ligger mellom Langmosan i NV og Hollitjernet i Ø.

Verneformål: Formålet er å bevare et relativt lite påvirket skogområde i lavlandet, under marin grense på grunnfjell i SØ-Norge, med særlig betydning for biologisk mangfold, med sine naturlig forekommende arter, naturtyper og økologiske prosesser. Området består av gammel skog, overveiende fattige skogtyper med gran, furu og stor osp.

Naturfaglig beskrivelse / verdier: Området er nokså flatt, med høydeforskjell bare vel 30 m til høyeste punkt 230 moh. Området har liten topografisk variasjon. Berggrunnen er i hovedsak fattig og med et tynt løsmassedecke, der skog med lav og middels høy bonitet dominerer. Noen grandominerte søkk og furudominerte koller finnes. SØ-vendte bergvegger inngår.

Vegetasjonen består hovedsakelig av fattig, frisk blåbærskog, tørrere bærlyngskog og fattig myrvegetasjon i Langmosan SØ. Vegetasjon og topografi gir et sparsomt mangfold med karplanter. Gran og furu dominerer, med innslag av gammel, grov osp i større deler av området. Skogen er for det meste gammel (h.kl. V), med middels forekomst av liggende og stående dødved, gamle graner og osper. Det er generelt mer dødved på middels- og høyproduktiv mark i området enn på de lavproduktive delene. Dødved i flere nedbrytningsstadier sees, og den skoglige kontinuiteten er middels god.

Rødlisteartene svartsonekjuka og grankullskorpe er knyttet til dødved av gran - og ospelvitkjuka til dødved av osp. Andre arter tilknyttet gammel skog er gammelgranlav og lungenever, samt soppene granrustkjuka, svartsonekjuka og hyllekjuka.

Området er relativt lite, men er brukbart arrondert og har stor grad av urørthet, uten hogst iallfall i de siste ti-årene. Holli skårer lavt på dødved-mengde, gamle bartrær, rikhet og variasjon i vegetasjonstyper, men skårer middels høyt på dødved-kontinuitet, gamle løvtrær og variasjon i treslag. De største kvalitetene er dødved av gran, samt levende og død grov osp. Samlet sett er område en verneverdig lavlandsskog.

Påvirkning: En preparert skiløype, som nå videreføres, berører området i utkanten i SØ. Området grenser i S mot en kraftlinjegate, i V mot en traktorvei, i Ø mot en torvtatt/grøftet myr og i N mot en skogscamp.

Forvaltning: Det er et mål å beholde verneverdiene i en mest mulig urørt tilstand og eventuelt videreutvikle dem. Fri utvikling av skogen vil ivareta og videreutvikle naturmangfoldet i området.

Litteratur / kilder

Jansson U. 2019. Naturverdier for lokalitet Holli nord, registrert i forbindelse med prosjekt Frivilligvern 2018. NaRIN faktaark. BioFokus. <https://biofokus.no/narin/?nid=6572>

HØRINGSKART

Finnskutt og Haugen naturreservat

Rakkestad kommune, Østfold fylke

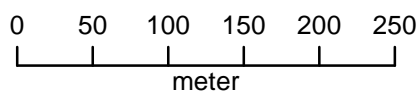
 Grense for foreslått verneområde

 Vei, jf. verneforskrift

 Traktorvei, jf. verneforskrift

 Lavspennelinje, jf. verneforskrift

Målestokk 1 : 5 000, ekvidistanse 5 m

10. Forskrift om verneplan for skog. Vern av Finnskutt - Haugen naturreservat i Rakkestad kommune i Østfold fylke

Fastsatt ved kongelig resolusjonmed hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34 jf. § 37 og § 62. Fremmet av Klima- og miljødepartementet.

§ 1 (formål)

Formålet med naturreservatet er å bevare et skogområde med mye eldre skog med de naturlige forekommende arter, naturtyper og økologiske prosesser. Av særlig betydning er forekomstene av høybonitetskog med innslag av rik edelløvskog i en intakt ravine. Området har stor variasjon i vegetasjon og fuktighet og er viktig for biologisk mangfold. Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

§ 2 (geografisk avgrensning)

Naturreservatet berører følgende gnr/bnr: 212/1 og 251/1 og 2 i Rakkestad kommune.

Naturreservatet dekker et totalareal på 128 dekar.

Grensene for naturreservatet går fram av kart datert Klima - og miljødepartementet

De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Rakkestad kommune, hos Fylkesmannen i Oslo og Viken, i Miljødirektoratet og i Klima – og miljødepartementet.

§ 3 (vernebestemmelser)

I naturreservatet må ingen foreta noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet.

I naturreservatet gjelder følgende vernebestemmelser:

- 1) Vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp (inkludert lav) eller deler av disse fra naturreservatet. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt.
- 2) Dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødig forstyrelse. Utsetting av dyr er forbudt. Foring av vilt er forbudt.
- 3) Området er vernet mot ethvert tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, andre varige eller midlertidige innretninger, opplag av båt, parkering av campingvogner, brakker e.l., framføring av luftledninger, jordkabler, kloakkledninger, bygging av veier, drenering eller annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling og lagring av masse, lagring av tømmer, utføring av kloakk eller andre konsentrerte forurensningstilførsler, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking eller bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Forsøpling er forbudt. Opplystingen av tiltak er ikke uttømmende.
- 4) Bruk av naturreservatet til større arrangementer er forbudt.

§ 4 (generelle unntak fra vernebestemmelsene)

Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for:

- 1) Sanking av bær og matsopp.
- 2) Jakt, fangst og fiske i samsvar med gjeldende lovverk.
- 3) Felling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk.
- 4) Beiting er tillatt med et beitetrykk som ikke skader verneverdier.
- 5) Fjerning av vegetasjon langs jordekanter av hensyn til maskinbruk på dyrket mark.
- 6) Utsetting av saltsteiner.
- 7) Bålbrenning med tørrkvist fra bakken og medbrakt ved, i samsvar med gjeldende lovverk.
- 8) Vedlikehold av eksisterende veier angitt på vernekartet, med en standard som på vernetidspunktet.
- 9) Vedlikehold av eksisterende lavspent el.linjetrasè, herunder hogst av faretrær ved linjen.

§ 5 (regulering av ferdsel)

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel:

- 1) Motorisert ferdsel til lands og til vanns er forbudt, herunder start og landing med luftfartøy.
- 2) Utenom eksisterende veier er bruk av sykkel, hest og kjerre samt ridning forbudt.

§ 6 Generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene

Ferdselsbestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for:

gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet.

Ferdselsbestemmelsene i § 5 annet ledd er ikke til hinder for:

- 1) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med uttransport av syke og skadde bufe. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøring.
- 2) Nødvendig uttransport av felt elg, hjort, villsvin og store rovdyr med lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget.
- 3) Motorferdsel til Haugen på eksisterende vei inntegnet på vernekartet.
- 4) Motorferdsel på eksisterende traktorvei inntegnet på vernekartet, i forbindelse med vedlikehold av fylling / bekkeløp som berører vei til Haugen.
- 5) Landing og start med Forsvarets luftfartøy.

§ 7 Spesifiserte dispensasjonsbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi dispensasjon til:

- 1) Avgrenset bruk av naturreservatet for aktiviteter nevnt i § 3 nr.4.
- 2) Istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner.
- 3) Tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt og fisk.
- 4) Oppsetting og vedlikehold av gjerder i forbindelse med beiting.
- 5) Nødvendig uttransport av felt elg, hjort, villsvin og store rovdyr med annet kjøretøy enn lett beltekjøretøy som nevnt i § 6 andre ledd nr. 2.
- 6) Vedlikehold i form av vegetasjonsrydding på stier i området.
- 7) Hogst av trær som utgjør et alvorlig skyggeproblem for dyrket mark.
- 8) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med aktiviteter som nevnt i § 4 nr.5 og 9 og § 7 nr. 2, 3 og 4.

§ 8 Generelle dispensasjonsbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 9 Skjøtsel

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstand som er formålet med vernet, jf. naturmangfoldloven § 47.

§ 10 Forvaltningsplan

Det kan utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning av naturreservatet. Forvaltningsplanen kan inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

§ 11 Forvaltningsmyndighet

Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften.

§ 12 Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft straks.

10. Finnskutt - Haugen

Kommune: Rakkestad

Fylke: Østfold

Kartblad (M 711-serien, Statens kartverk): Sarpsborg 1913-I

UTM-km-rute (sentral rute): PL 25-88

Vernekategori: Naturreservat

Areal: 128 dekar

Høyde over havet: 25 -130 moh.

Berørte eiendommer: 212/1, 251/1 og 2

Planstatus: LNF

Beliggenhet: Området ligger ca 7½ km V for Rakkestad sentrum, sørvest i kommunen, ned mot Glommas Ø-bredd, mellom gårdene Finskutt i nordøst, Haugen i sørvest og Torptangen i sørøst.

Verneformål: Formålet er å bevare eldre skog, med naturlig forekommende arter, naturtyper og økologiske prosesser. Av særlig betydning er høybonitetskog med rik edelløvskog i en ravine. Området har stor variasjon i vegetasjon og fuktighet og er viktig for biologisk mangfold.

Naturfaglig beskrivelse / verdier: Området følger en ravelignende kløft, som går i SØ – NV-lig retning. Berggrunnen er gneiser, metasandstein / amfibolitt, med tynne hav- (marine) og strandavsetninger, samt noe bart fjell. Et viktig delområde (kjerneområde) med or-askeskog ligger sentralt i ravinen. Arealet er nokså variert, med middels gammel gråor-heggeskog, foruten og or-askeskog nærmest bekken.

Noe mer høyereliggende kantarealer har granskog, med furu på de skinneste partiene, og varierende bjørk-innslag med dominans av blåbærgranskog. I skråningene inngår noe lågurtskog og småbregneskog, med storbregneskog i lavtliggende deler. Nærmest bekken vokser gråor-heggeskog (høgstaude-strutseving-type) og or-askeskog. Middels gammel granskog med enkelte eldre partier finnes i ravinekløften. Granskog og blandingsskog med en del bjørk ovenfor kløftkanten og i øvre deler av daldraget er ofte yngre, uten kontinuitet og har dermed svært lite dødved.

Arter av spesiell interesse er ask, alm, storklokke, hvitkjuke og gammelgranlav. Området har ved ytterligere undersøkelser et potensiale for sjeldne insekter og på sikt sopp tilknyttet dødved i ulike nedbrytningsstadier. Langs bekken vokser mye moser, stedvis med potensiale for mer næringskrevende arter på leirgrunn.

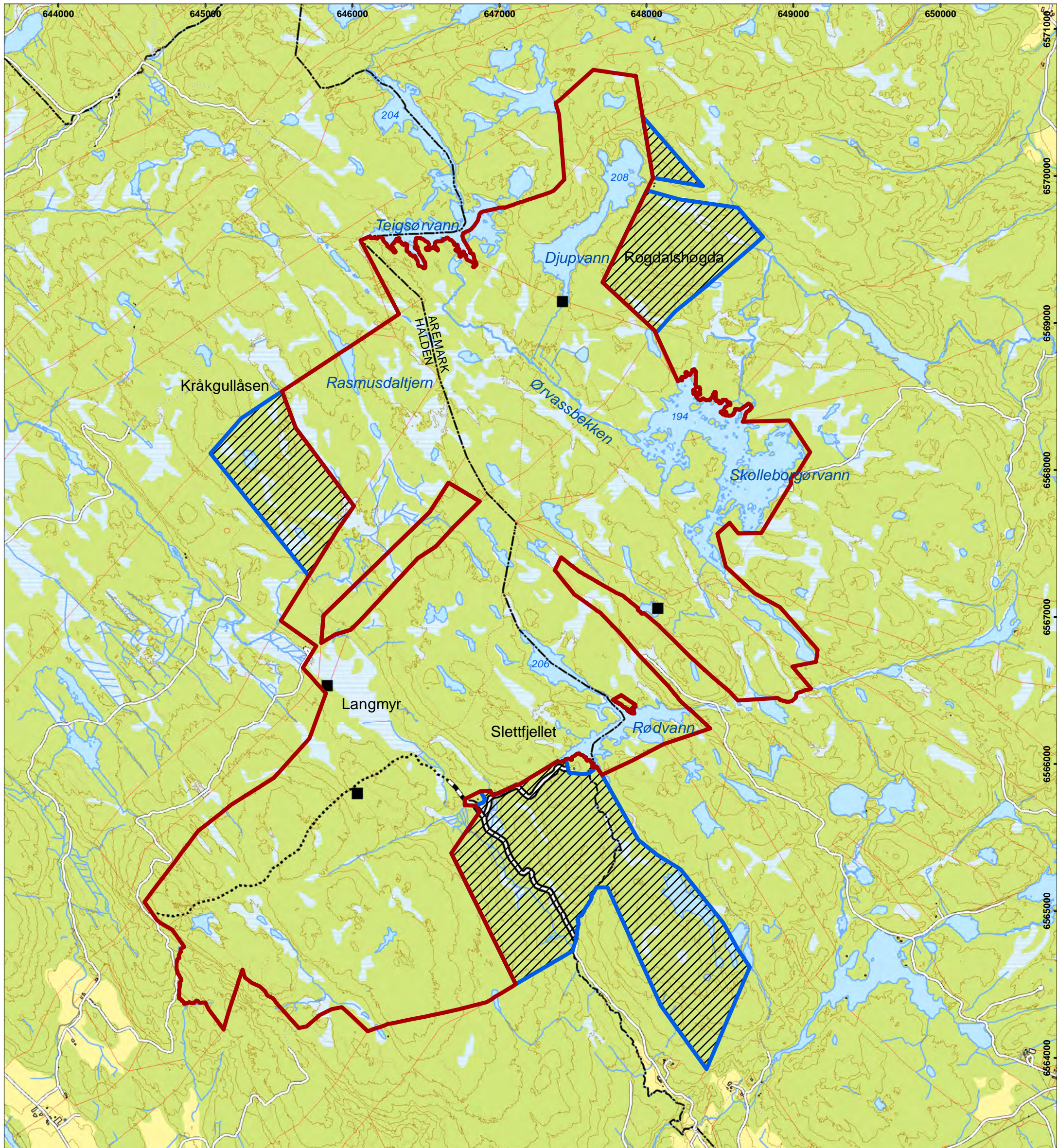
Nærmest bekken har løvskogen varierende alder og størrelse, med gråor opp mot 40 cm i diameter brysthøyde, ask/alm opp mot 45 cm og gran/osp 50 cm. Det er relativt få gamle trær i området, som er en god del påvirket av tidligere hogst, også nede i kløften. Den skoglige kontinuiteten er derfor gjennomgående lav. Det er moderate mengder grov dødved av gråor, ask, alm og gran. Ravinebekken eroderer aktivt, med noen ferske små leirskred i nord. I sør er det mindre leire-/løsmasser, der lokaliteten mer har preg av bekkekløft enn av ravine. Bekkeutløpet mot Glomma inkluderer noe mudderflate og starrsump.

Påvirkning: En gårdsvei til Haugen ligger på en stor fylling over ravinen, der bekken er rørlagt. I tillegg finnes en kort traktorvei ved fyllingen. En el.linje krysser området i N. Noe granskog er plantet, med enkelte tettvokste partier uten markvegetasjon (moser unntatt) i skogbunnen. Skogen i N grenser mot dyrket mark.

Forvaltning: Det er en målsetting å beholde verneverdiene i en mest mulig urørt tilstand. Fri utvikling av skogen for å ivareta og videreutvikle naturmangfoldet. Evt. kan noe tynning i tett granfelt vurderes for å øke lystilgangen, der tynningsvirke blir liggende som dødved. Uten aktiv tynning her vil området over tid naturlig selvtynnes.

Litteratur / kilder

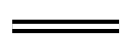

Olberg S. 2017. Naturverdier for lokalitet Haugen, registrert i forbindelse med prosjekt Frivilligvern 2016. NaRIN faktaark. BioFokus. <http://borchbio.no/narin/?nid=5945>
Fylkesmannen i Østfold, Miljøvernadv., rapport nr.1, 2017:292-297.

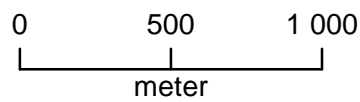
HØRINGSKART

Vestfjella naturreservat

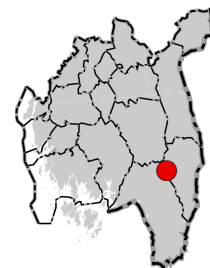
Aremark og Halden kommuner, Østfold fylke

- Eksisterende verneområde
- Foreslått utvidelse av verneområde
- Vei, jf. verneforskrift
- Traktorvei, jf. verneforskrift
- Sti, jf. verneforskrift
- Koie/hytte

Målestokk : 1:25 000, Ekvidistans: 10 m

Rutenett: ETRS 1989, UTM-sone 32N
 Kartgrunnlag: N5
 Kilde: © Norge digitalt
 Kartproduksjon: Fylkesmannen i Oslo og Viken

Høringsutkast, desember 2019

11. Forskrift om vern av Vestfjella naturreservat i Aremark og Halden kommuner i Østfold fylke

Fastsatt ved kongelig resolusjon med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34 jf. § 37 og § 62. Fremmet av Klima – og miljødepartementet.

§ 1 (formål)

Formålet med reservatet er å bevare et større område med gammel skog på mager mark i indre Østfold med de naturlig forekommende naturtyper, arter og økologiske prosesser. Reservatet er et referanseområde for denne naturtypen og er av naturvitenskaplig verdi. På grunn av lite påvirket skogmiljø har området et særpreget dyreliv med forekomster av sjeldne og sårbare arter. Området har særskilt betydning for biologisk mangfold. Området har stor verdi for naturopplevelse og friluftsliv. Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

§ 2 (geografisk avgrensing)

Naturreservatet berører følgende gnr/bnr :

44/3, 49/1, 54/5, 55/1, 59/1, 60/2, 61/1, 62/2 og 63/1 i Aremark kommune

84/1, 85/1, 85/3 og 90/9 i Halden kommune.

Naturreservatet dekker et totalareal på 16.275 dekar.

Grensene for naturreservatet går fram av kart datert Klima – og miljødepartementet De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Aremark og Halden kommuner, hos Fylkesmannen i Østfold, i Miljødirektoratet og i Klima – og miljødepartementet.

§ 3 (vernebestemmelser)

I naturreservatet må ingen foreta noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet.

I naturreservatet gjelder følgende vernebestemmelser:

- a) Vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp (inkludert lav) eller deler av disse fra naturreservatet. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt.
- b) Dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelse. Utsetting av dyr er forbudt. Foring av vilt er forbudt.
- c) Området er vernet mot ethvert tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, andre varige eller midlertidige innretninger, opplag av båt, parkering av campingvogner, brakker e.l., framføring av luftledninger, jordkabler, kloakkledninger, bygging av veier, drenering eller annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling og lagring av masse, lagring av tømmer, utføring av kloakk eller andre konsentrerte forurensningstilførsler, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking eller bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Forsøpling er forbudt. Opplistingen av tiltak er ikke uttømmende.
- d) Bruk av naturreservatet til større arrangementer er forbudt.

§ 4 (generelle unntak fra vernebestemmelsene)

Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for:

- a) Sanking av bær og matsopp.
- b) Jakt, fangst og fiske i samsvar med gjeldende lovverk.
- c) Utsetting av saltsteiner.
- d) Felling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk.
- e) Vedlikehold av eksisterende bygninger, veier og andre anlegg og innretninger i henhold til tilstanden på vernetidspunktet.
- f) Bålbrenning med tørrkvist og medbrakt ved og som ikke påfører fjelloverflater skade og som er i samsvar med gjeldende lovverk.
- g) Uttak av ved til bruk i koie/hytte på 46/7, 54/5, 62/2 og 85/4 i en avstand på inntil 50 meter fra bygningen.
- h) Beiting med et beitebelegg som ikke skader verneverdiene.
- i) Fjerning av mindre mengder kvist i forbindelse med poster for storviltjakt.
- j) Kalking av Sandtjern og Djupvann på eiendommen Virås.

§ 5 (regulering av ferdsel)

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel:

- a) Motorisert ferdsel til lands og til vanns er forbudt, herunder start og landing med luftfartøy.
- b) Bruk av sykkel og ridning er forbudt utenom eksisterende veier og sti angitt på vernekartet.

§ 6 (generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene)

Ferdselsbestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for:

gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulans-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet.

Ferdselsbestemmelsene i § 5 annet ledd er ikke til hinder for:

- a) Nødvendig uttransport av felt elg, hjort, villsvin og store rovdyr med lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget.
- b) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med uttransport av syke og skadde bufe. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøring.
- c) Motorferdsel over 85/1 ved Krossnes i forbindelse med skogsdrift og utkjøring av felt elg, hjort, villsvin og store rovdyr på 85/3 etter at forvaltningsmyndigheten er varslet.
- d) Nødvendig motorferdsel på vei angitt på vernekartet til hytter og i forbindelse med jakt på elg, hjort, villsvin og store rovdyr.
- e) Nødvendig motorferdsel på traktorvei angitt på vernekartet i forbindelse med uttransport av elg, hjort, villsvin og store rovdyr.
- f) Landing og start med Forsvarets luftfartøy.

§ 7 (spesifiserte dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi dispensasjon til:

- a) Avgrenset bruk av naturreservatet for aktiviteter nevnt i § 3 d.
- b) Istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner.
- c) Tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt og fisk, herunder utsetting av fisk i Sandtjern og Djupvann på eiendommen Virås.
- d) Oppsetting og vedlikehold av gjerder i forbindelse med beiting
- e) Nødvendig uttransport av felt elg, hjort, villsvin og store rovdyr med annet kjøretøy enn lett beltekjøretøy som nevnt i § 6 andre ledd a.
- f) Gjenoppføring av bygninger, anlegg og innretninger som er gått tapt ved brann eller naturskade.
- g) Uttak av vann fra Rødvann til gårdsdriften på eiendommen Virås.
- h) Etablering av enkel skogskoie ved Sandtjern på inntil 26 m² gulvareal som erstatning for eksisterende koie ved Elverhøy, i samsvar med annet gjeldende lovverk. Det kan oppføres et enkelt båtnaust i tilknytning til koia, og en frittstående utedo på inntil 4 m². Dersom koie blir oppført ved Sandtjern, skal koie ved Elverhøy rives.
- i) Etablering av trase for traktor fra reservatgrensen til koie ved Sandtjern.
- j) Motorferdsel for traktor i trase til koie ved Sandtjern, i samsvar med gjeldende lovverk.
- k) Kavling av trase over fuktig parti ved Elverhøy og nord for Tvebotentjern for transport av felt vilt, jf. § 6 a. Virke kan tas fra nærområdet etter anvisning fra forvaltningsmyndigheten.
- l) Fjerning av trær som utgjør en fare for bygninger.
- m) Oppsetting av permanent jakttårn ca.150 meter vest for Dyvelstallen med maksimal plattformhøyde 6 meter.
- n) Utvidelse av snuplass inntil 24 x 6 meter på vestsiden av veien ca.120 meter nord for reservatgrensen på eiendommen Virås.
- o) Vedlikehold av stier i henhold til standard på vernetidspunktet.
- p) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med aktiviteter som nevnt i § 4 c og e og § 7 b, c, d, f, i, k, m og n.
- q) Anlegg av enkelt avløpsanlegg for gråvann fra hytte / koie.

§ 8 (generelle dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 9 (skjøtsel)

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstand som er formålet med vernet, jf. naturmangfoldloven § 47.

§ 10 (forvaltningsplan)

Det kan utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning av naturreservatet. Forvaltningsplanen kan inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

§ 11 (forvaltningsmyndighet)

Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften.

§ 12 (ikrafttredelse)

Denne forskriften trer i kraft straks. Samtidig oppheves forskrift 15.12.2017 nr. 2066 om vern av Vestfjella naturreservat, Aremark og Halden kommuner, Østfold.

11. Vestfjella

Kommuner: Halden og Aremark

Fylke: Østfold

Naturtyper: Furuskog, myr, granskog

Kartblad (M 711-serien, 1:50.000): Aspern 2013 III

UTM-koordinater (sentralt): PL 46-66

Vernekategori: Naturreservat

Areal: Nytt verneareal på høring i 2019: 3.088 daa. Nytt reservat 16.275 daa.

Høyde over havet: 135 - 240 moh, det meste er over 200 moh.

Naturreservatet berører følgende gnr/bnr :

Aremark: 44/3, 49/1, 54/5, 55/1, 59/1, 60/2, 61/1, 62/2 og 63/1

Halden: 84/1, 85/1, 85/3 og 90/9

Planstatus: LNF i kommuneplanen.

Beliggenhet: Området ligger på et høydeplatå mellom Aremarksjøen i Haldenvassdraget i øst og Bunessjøen/Torpedal i vest, nord for Femsjøen og Virås i sør. Større vann er Rødvann, Skolleborgørvann / Buerørvann og Dypvann (Djupvann).

Formål: Formålet med vernet er å bevare et i lavlandet stort skogområde med mye gammel skog på mager mark i Indre Østfold, med de naturlig forekommende naturtyper, arter og økologiske prosesser. Området er et referanseområde for naturtypen og har naturvitenskapelig verdi. Området har særskilt betydning for biologisk mangfold, for naturopplevelse og for tradisjonelt friluftsliv.

Verneinteresser / naturfaglige verdier: Vestfjella er et større sammenhengende område med gammel furuskog, som bidrar til å øke andelen vernet skog i en gjennom flere hundre år sterkt hogspåvirket region i SØ-Norge. Helheten i et større område med nokså urørt skog er et viktig vernemotiv i Vestfjella.

Berggrunnen er grunnfjell, i hovedsak næringsfattige gneiser. Løsmassene er sparsomme, med et tynt, usammenhengende bunnmorenelag og med torvjord i myrene. Terrenget er et relativt flatt platå med en høy andel myr og mange tjern/vann i forsenknigene. Området ligger over marin grense i boreo-nemoral sone, men vegetasjonen er for det meste sørboreal.

Skogen er overveiende gammel og på store deler er preget eldre, over lang tid urørt skog. Arealer med yngre skog, særlig etter hogster på 1960-tallet, inngår i utkantene. Den eldre furuskogen er naturskogspreget og er relativt åpen. Mengden død ved er generelt lav og spredt. Lokalt er det partier med en del stående og liggende dødved - også med osp.

Furuskogen varierer fra fattig knauskog (impedimet) med bart fjell i dagen, - til lavfuruskog og med røsslyng-blokkebær på litt mer produktiv mark. Videre finnes fattig gressdominert blåtopp-utformet skog med med furu og bjørk, samt trollhegg på litt mer fuktig grunn. På steder med mer løsmasser oppter furudominert bærlyng-barblandingsskog. På torv og ved myrkanter inngår furumyrskog. Det meste av granskogen er blåbærskog, dels med noe blåbær-skrubbær-utforming. Beskjedne arealer med lågurtgranskog inngår.

Det er et varierende innslag av osp, bjørk og enkelte andre boreale løvtrær. Mot utkantene, særlig i nord og i sør, inngår partier med større løvtreinnblanding. I sør er det en sørvendt skrent på noe rikere mark, med noen gamle eiker, lind, hassel, osp, rogn og gran.

Den nokså flate topografien med lite løsmasser er en av årsakene til høy myrandel. I myrvegetasjonen finnes kystnære (suboceaniske) arter bla. klokkeling og rome, den nordlige arten dvergbjørk, den østlige utbredte finnmarkspors og klokkesøte (sjelden). Fattigmyr dominerer, ellers inngår grunne bakkemyrglenner med mye blåtopp. *Langmyr* er et større flatmyrkompleks med ulike typer fattig myrvegetasjon. I hellende terrenget øst for myra ligger fine partier med bakkemyrglenner. *Langmyr* er et eksempel på en myrtype som tidligere var langt vanligere i fylket.

Blant mer sjeldne arter kan nevnes nattravn og lappugle - påvist hekkende i 2015 (første sikre hekkefunn i fylket); blant lav: Gubbeskjegg, lys brannstubbela, lungenever, og av sopp: Ravkjuke, ruteskorpe, kjøttkjuke, svartsoneskjuge og flammenettskinn. I 2016 ble et 10-tall rødlistede trelevende insekter påvist, herav 7 biller, en sommerfuglart, en art nebbmunn og en murerveps.

Området har verdi for arter tilknyttet mer intakte områder med gammel skog og mosaikk av skog-myrvann, som trane og grønnstilk. Arter på norsk svarteliste er villsvin og mink.

Kulturminner: Tidligere tiders utnyttning av utmarka var myrslått, utmarksbeite og sætring. Spor etter litt gruvedrift. Det er rester etter en plass (Fjell), der skogen har tatt innmarka tilbake.

Påvirkning / inngrep: Det går en skogbilvei inn i området sørøst-fra – til Rødvann og en østfra til Skolleborgør vann. Det er 4 koier/hytter i området. Enkelte vann er fra eldre tid noe oppdemmet, men uten aktiv regulering i dag. Det er flere partier med yngre skog, etter hogster antagelig på 1960 – og 70 tallet.

Forhistorie: Vestfjella ble midlertid vernet i 1980 og ble varig vernet i 1985 (5.680 daa). Langmyr naturreservat (360 daa) ble opprettet i 1978. Vestfjella ble utvidet med ca 3.650 daa i 2015 og med ca 3.500 daa i 2017, begge ganger ved frivillig skogvern.

Forvaltning: Det er en målsetting å beholde verneverdiene i en mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem. Fri utvikling av skogen for å ivareta og videreutvikle naturmangfoldet. Friluftinteressene ivaretas ved at stier opprettholdes. Etablerte demninger kan vedlikeholdes. Myrslått er aktuelt på noen gjenværende steder med klokkesøte.

Litteratur

-Bratli, H. & Kristoffersen, H.P. 2004: Vegetasjon og flora i Brattås, Tjøstøl og Vestfjella, Aremark og Halden kommuner. *Fylkesmannen i Østfold, miljøvernavd. rapport 6*, 2004:1-93 + vegetasjonskart (NIJOS).

-Direktoratet for naturforvaltning 1991: Barskog i Øst-Norge. Utkast til verneplan. *DN-rapport nr. 5*, 1991:1-267. (s. 23).

-Eie, J.A., Jøsang, O., Marker, E. & Schei, P.J.; Hardeng, G.(red.) 1991: Naturfaglige undersøkelser av en del områder i Østfold. "Landsplanen for verneverdige områder og forekomster", Miljøverndepartementet 1973-76. *Fylkesmannen i Østfold, Miljøvernavd., rapp. 9*, 1991. 131 s. (s. 34).

-Krohn, O. (red.) 1979: Utredning av naturhistoriske verneverdier i "Vestfjella" i Aremark, Rakkestad og Halden kommuner i Østfold. Inst. for naturforvaltning, NLH, Ås. *NF rapport 1/79:1-33+ vedlegg I-VIII*.

-Krohn, O. og G. Hardeng 1981: *Vestfjella og Rausjømarka. En naturfaglig og skoglig sammenlikning*. Institutt for skogskjøtsel, Norges landbrukshøgskole.

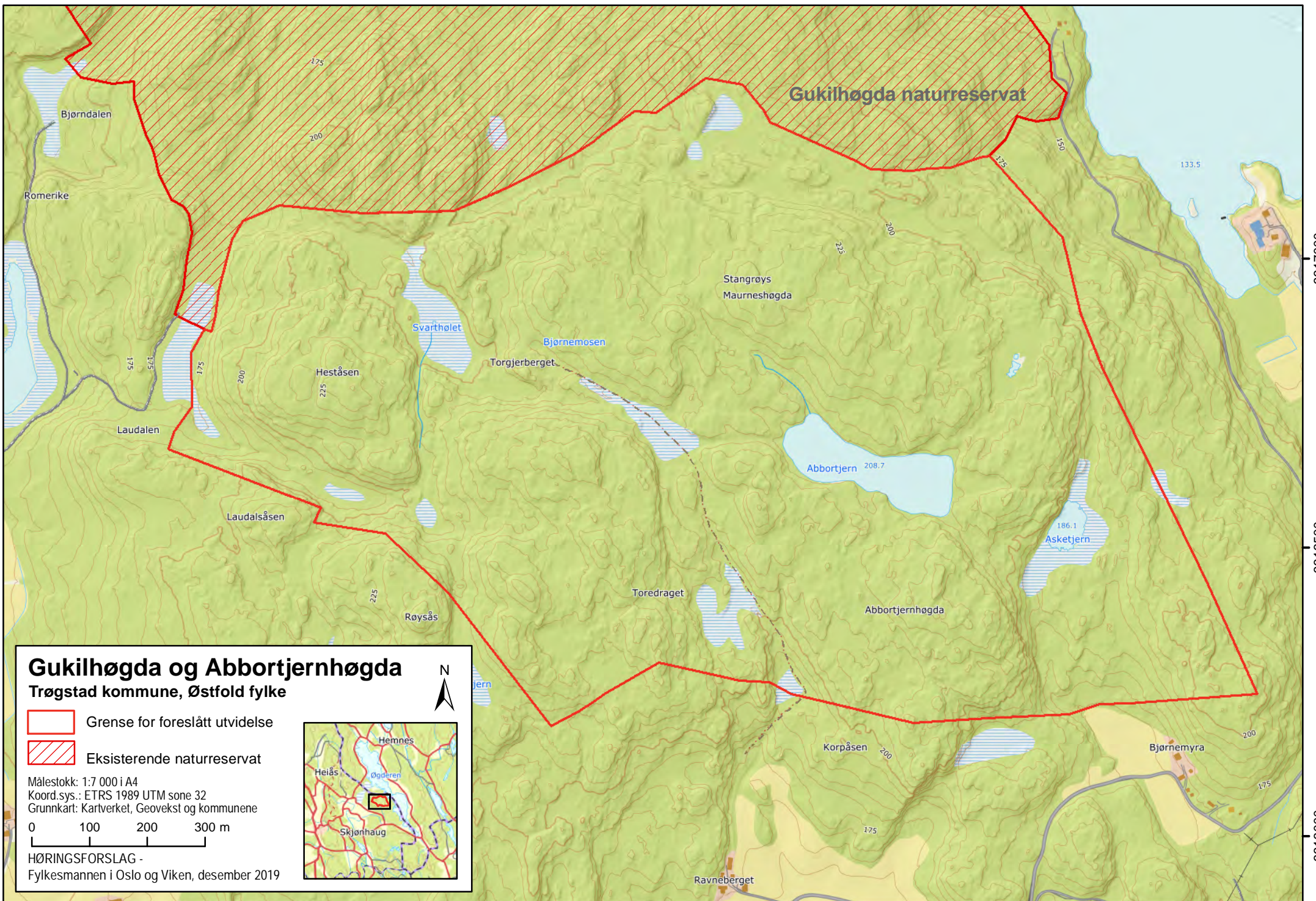
-Korsmo, H. & Svalastog, D. 1993: Inventering av verneverdig barskog i Østfold. *Norsk inst.naturforsk. Oppdragsmelding 217:1-100*. Vestfjella s. 40-42.

-Mork, K. & Gregersen, F. (red.) 2011: Kjølen Vindpark AS. Konsekvensutredning for Kjølen vindpark. Flora, fauna, INON og verneinteresser. *Multiconconsult AS*, rapport til Kjølen Vindpark AS.

-Olberg, S. 2016: Kartlegging av skoglevende biller ved Håkenbyfjellet i Halden. *BioFokus-notat nr. 42*, 2016:1-14.

-Olberg, S. 2017: Naturverdier for lokalitet Vestfjella registrert i forbindelse med Frivilligvern 2016. *BioFokus. Fylkesmannen i Østfold, Miljøvernavd., rapp. nr.1-2017 s.261-267*.

-Thylen, A. 2011: Naturverdier for lokalitet Vestfjella, registrert i forbindelse med prosjekt Frivilligvern 2010. *BioFokus. Fylkesmannen i Østfold, Miljøvernavd., rapp. 2*, 2012:10-16. Se og rapp. nr.1-2013 s.89-117.

636500

637000

637500

638000

6617000

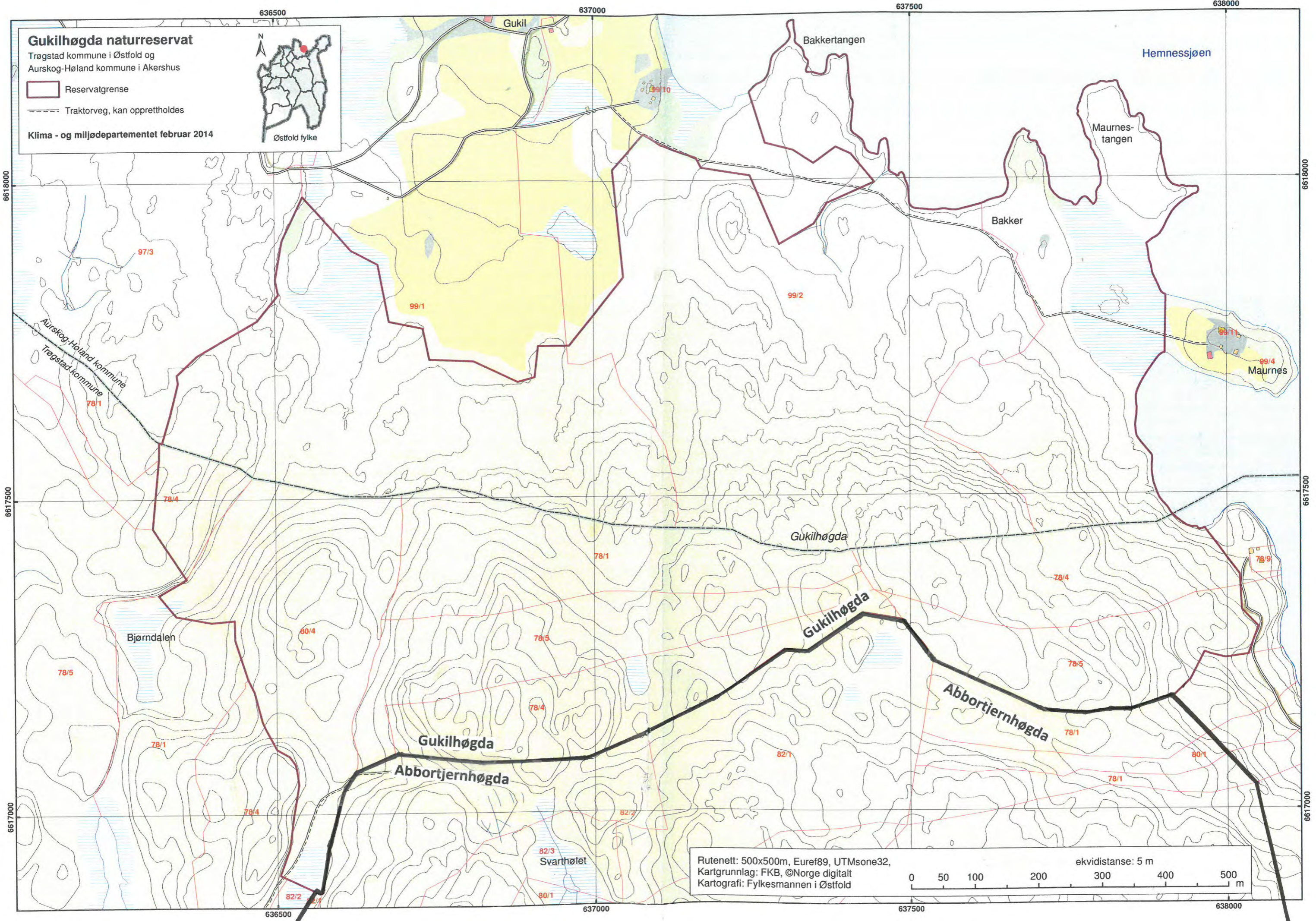
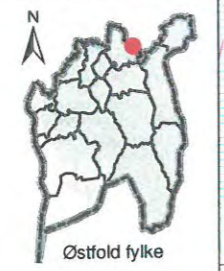
6616500

6616000

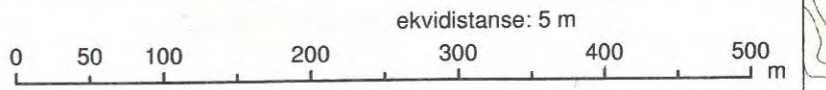
Gukilhøgda naturreservat
 Trøgstad kommune i Østfold og
 Aurskog-Høland kommune i Akershus

- Reservatgrense
- Traktorveg, kan opprettholdes

Klima - og miljødepartementet februar 2014

Rutenett: 500x500m, Euref89, UTMzone32,
 Kartgrunnlag: FKB, ©Norge digitalt
 Kartografi: Fylkesmannen i Østfold

12. Forskrift om vern av Gukilhøgda og Abbortjernhøgda naturreservat i Trøgstad og Aurskog-Høland kommuner i Østfold og Akershus fylker

Fastsatt ved kongelig resolusjon med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34, jf. § 37 og § 62. Fremmet av Klima- og miljødepartementet.

§ 1 Formål

Formålet med naturreservatet er å bevare et relativt lite påvirket skogområde på løsmasser og grunnfjell i lavereliggende strøk i Sørøst-Norge, som har særlig betydning for biologisk mangfold med sine naturlige forekommende arter, naturtyper og økologiske prosesser. Området har variert topografi, med ulike typer gammelskog bl.a. grovvokst gran og innslag av lågurt- og kildepåvirket vegetasjon, foruten fattigere skogtyper, samt tjern og myrer. Det er en målsetting å beholde verneverdiene i en mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

§ 2 Geografisk avgrensning

Naturreservatet berører følgende gnr/bnr: 78/1, 78/4, 78/5, 78/6, 80/1, 82/1, 82/3, 82/4 og 83/1 i Trøgstad kommune og 99/1, 99/2, 99/4 i Aurskog-Høland kommune.

Naturreservatet dekker et totalareal på 2.565 dekar. Grensene for naturreservatet går fram av kart datert Klima- og miljødepartementet De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Trøgstad og Aurskog-Høland kommuner, hos Fylkesmannen i Oslo og Viken, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

§ 3 Vernebestemmelser

I naturreservatet må ingen foreta noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet.

I naturreservatet gjelder følgende vernebestemmelser:

- a) Vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp (inkludert lav) eller deler av disse fra naturreservatet. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt.
- b) Dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødige forstyrrelse. Utsetting av dyr er forbudt.
- c) Det må ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, andre varige eller midlertidige innretninger, parkering av campingvogner, brakker e.l., framføring av luftledninger, jordkabler, kloakkledninger, bygging av veier, drenering eller annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling og lagring av masse, utføring av kloakk eller andre konsentrerte forurensningstilførsler, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking eller bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Forsøpling er forbudt. Oppstillingen av tiltak er ikke uttømmende.
- d) Bruk av naturreservatet til større arrangementer er forbudt.
- e) Beiting er forbudt.
- f) Etablering av båtplasser er forbudt.

§ 4 Generelle unntak fra vernebestemmelsene

Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for:

- a) Sanking av bær og matsopp.
- b) Jakt, fangst og fiske i samsvar med gjeldende lovverk.
- c) Felling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk.
- d) Vedlikehold av eksisterende traktorvei til Maurnes i Gukilhøgda inntegnet på vernekartet, med standard som på vernetidspunktet.
- e) Bålbrenning med tørrkvist eller medbrakt ved, som ikke påfører fjelloverflater skade og som er i samsvar med gjeldende lovverk.
- f) Oppsetting og bruk av midlertidige, mobile jakttårn for storviltjakt i en periode fra 2 uker før jaktstart til 2 uker etter avsluttet jakt samme jaktsesong.
- g) Vedlikehold av eksisterende stier, med standard som på vernetidspunktet.
- h) Beiting i Abbotjernihøgda med et beitebelegg som ikke skader verneverdiene.

§ 5 Regulering av ferdsel

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel:

- a) Motorisert ferdsel til lands og til vanns er forbudt, herunder start og landing med luftfartøy.
- b) Utenom på eksisterende traktorvei til Maurnes og på eksisterende sti angitt på vernekartet, er bruk av sykkel og hest og kjerre samt ridning forbudt.

§ 6 Generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene

Ferdselsbestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for:

Gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet.

Ferdselsbestemmelsene i § 5 annet ledd er ikke til hinder for:

- a) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med uttransport av syke og skadde bufe. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøring.
- b) Nødvendig uttransport av felt elg, hjort villsvin og store rovdyr med lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget.
- c) Nødvendig motorferdsel på traktorvei til Maurneset, inntegnet på vernekartet, i forbindelse med drift av innmark.
- d) Landing og start med Forsvarets luftfartøy.

§ 7 Spesifiserte dispensasjonsbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi dispensasjon til:

- a) Avgrenset bruk av naturreservatet for aktiviteter nevnt i § 3 d).
- b) Istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner.
- c) Tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt og fisk.
- d) Nødvendig uttransport av felt elg, hjort, villsvin eller store rovdyr med annet kjøretøy enn lett beltekjøretøy som nevnt i § 6 annet ledd b).
- e) Opprusting av traktorvei til Maurneset i Gukilhøgda i forbindelse med drift av innmark.
- f) Vedlikehold av gamle drenggrøfter på gnr./bnr. 99/1 for å hindre ulempe på dyrkede arealer.
- g) Tiltak for friluftsliv i området ved Murnestangen i Gukilhøgda.
- h) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med tiltak nevnt i § 7 b, e og f.

§ 8 Generelle dispensasjonsbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 9 Skjøtsel

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstand som er formålet med vernet, jf. naturmangfoldloven § 47.

§ 10 Forvaltningsplan

Det kan utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning av naturreservatet. Forvaltningsplanen kan inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

§ 11 Forvaltningsmyndighet

Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften.

§ 12 Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft straks. Samtidig oppheves forskrift 14. februar 2014 nr.152 om vern av Gukilhøgda naturreservat, Trøgstad og Aurskog-Høland kommuner, Østfold og Akershus.

12. Gukilhøgda - Abbortjernhøgda

Kommune: Trøgstad

Fylke: Østfold

Kartblad (M 711-serien, Statens kartverk): Askim 1914-II

UTM-km-rute (sentral rute): PM 37-17

Vernekategori: Naturreservat

Areal: *Gukilhøgda* 1.216 dekar (reservat 2014).

Abbotjernhøgda 1.349 dekar (utvidelse)

Nytt reservat *Gukilhøgda* – *Abbotjernhøgda* 2.565 dekar.

Høyde over havet: 100 - 300 moh.

Berørte eiendommer: Trøgstad: Gnr/bnr: 78/1, 78/4, 78/5, 78/6, 80/1, 82/1, 82/3, 82/4 og 83/1

Aurskog-Høland 99/1, 99/2, 99/4

Planstatus: LNF

Beliggenhet: Området ligger V og SV for Hemnessjøen (Øgderen) og ca 7 km NØ for Skjønhaug i Trøgstad.

Verneformål: Formålet er å bevare et relativt lite påvirket og svært variert skogområde på grunnfjell og løsmasser (dels marine) i lavereliggende strøk i SØ-Norge, med særlig betydning for biologisk mangfold, med sine arter, naturtyper og økologiske prosesser. Området har variert topografi, med ulike typer gammelskog, bl.a. grovvokst gran og innslag av lågurt- og kildepåvirket vegetasjon, foruten fattigere skogtyper, samt tjern og myr.

Naturfaglig beskrivelse / verdier: Området innehar en del viktige delområder, såkalte kjerneområder, særlig omkring Gukilhøgda, Maurneshøgda og rundt Asketjern i SØ. Særlig viktige delområder er eldre granskog i Gukilhøgdas og Maurneshøgdas nordskråninger. Gammelgranlav er meget vanlig; langt mer sjeldne arter er gubbeskjegg, kattefotlav og brun korallav på eldre gran med døde greiner, samt lungenever, filthinnelav, stiftfiltlav, kort trollskjegg, storvrenge, begerpigglav, skrukkelav (1 funn i Østfold). Blant moser og sopp kan nevnes krusfellmose, storstylte; rynkeskinn og stor ospeildkjuke

Abbotjernhøgda: Furuskogen er stedvis grovvokst med mye furu på blåbærmark og frisk bærlyngmark, noe som ellers ikke er så vanlig. Flere dalsøkk har svært produktiv granskog, med begynnende dødved-dannelse. Spredt med furulæger og osp. Fin liskog med rik mark. Nordvendte lier med bergvegg. Mange små fattige og intermediære sumpskoger er spredt i området. Innslag av rike sumper bl.a. med veikstarr er sjeldent. Svært småtopografisk; i Østfold-sammenheng er området meget variert. I rikere sumpskog, særlig omkring Abbotjern finnes langstarr, gulstarr, strengstarr, veikstarr, myrkongle og legevintergrønn, med korallrot i fattigere sumpskog. Lågurtgranskog i området huser orkideen knerot, foruten krattfiol, våreterknapp, blåveis, myske. Solblom på et gjengroende beite.

Gukilhøgda: Området har en uvanlig høy andel svært produktiv granskog, dels grov skog med en del dødved. De løsmasserike partiene med eldre skog er i vår tid sjeldne pga storstilt oppdyrking av slike arealer. Nordvendte områder med fuktighetsstabiliserende løsmasser gir et lokalt humid klima, som stedvis preger vegetasjonen. Søndre del av området er furudominert, med lavfuruskog og bærlyng-furuskog. Høyere liggende deler preges av fattigere vegetasjonstyper. Spredt med middelaldrende osp, som delvis har begynt å danne dødved. Grandominert småbregneskog med bjørk og osp er vanlig. Helt i øst er et område med rikere sumpskog, en nokså sjelden skogtype. En høgmyr vest for Maurnes gård er i kantene bevokst med ung bjørk, gråor og gran. Området under ett har i dag beskjedne kvaliteter for arter avhengige av lang skoglig kontinuitet, men har på sikt et godt potensiale.

Påvirkning: Harde hogster i deler av området antas for om lag 100 år siden, derfor mangler f.eks. grove, godt nedbrudte granlæger (liggende død gran).

Abbotjernhøgda: Noen partier med yngre skog (h.kl. 2-3) inngår. Mye av skogen har rimelig ens alder med en del stubber som snart er borte. Grøfter i noen myrer/furumyrskog N og NV. Traktorvei S-fra mot Torgjerberget.

Gukilhøgda: Et felt med nå ensaldret, tett granskog i nord er plantet og mangler dødved. Et ungskogfelt på høybonitet finnes, dels på antatt tidligere beitemark/ dyrket mark.

Forvaltning: Det er en målsetting å beholde verneverdiene i en mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem. Fri utvikling av skogen for å ivareta og videreutvikle naturmangfoldet i området. Friluftsinnteresser ivaretas ved at eksisterende stier opprettholdes.

Litteratur / kilder

Abbotjernihøgda

-Blindheim, T. 2019: Foreløpig rapport fra Abbotjernihøgda, Trøgstad, Østfold. Fagvurdering frivillig skogvern. BioFokus, foreløpig notat, 10.10.19.

-Løfall, B.P. 2018: Naturfaglig vurdering av Abbotjernihøgda, Trøgstad 2018. *Fylkesmannen i Østfold, Miljøvernavd., rapp. nr.4*, 2018:707-712.

Gukilhøgda

Olberg, S. & Blindheim, T. 2009: Gukil, Trøgstad. BioFokus.

Fylkesmannen i Østfold, Miljøvernavd., rapport nr.3. 2011:103-109.

Ødemørk naturreservat

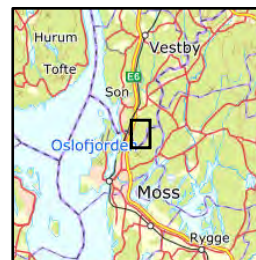
Vestby kommune, Akershus fylke

- Grense for foreslått naturreservat
- Traktoveg
- Sti
- Skiløyper

Målestokk: 1:13 000 i A4
Koord.sys.: ETRS 1989 UTM sone 32
Grunkart: Kartverket, Geovekst og kommunene

0 100 200 300 400 500 m

HØRINGSFORSLAG - Fylkesmannen i Oslo og Viken, desember 2019

Breimåsan

82

Ødemørk

Ishavet

Mørk

79

83

Skara

90

60

597000 597500 598000 598500 599000

6597000
6596500
6596000
6595500
6595000
6594500
6594000

13. Forskrift om vern av Ødemørk naturreservat, Vestby kommune, Akershus

Fastsatt ved kongelig resolusjon ... med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34, jf. § 37 og § 62.

§ 1. (formål)

Formålet med naturreservatet er å bevare et større sammenhengende område med lavereliggende og høyproduktiv barskog. Mye av skogen er eldre og kun påvirket av noe plukkhogst. Spredt finnes verdifulle innslag av middelaldrende og eldre osp og som har begynt å danne en del død ved. De høyproduktive delene av området representerer en skogtype som er sjelden i Norge pga. storstilt oppdyrking av denne typen arealer.

Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

§ 2. (geografisk avgrensning)

Naturreservatet berører gnr./bnr 130/1 i Vestby kommune.

Naturreservatet dekker et totalareal på ca. 2 716 dekar. Grensene for naturreservatet går fram av kart datert Klima- og miljødepartementet De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Vestby kommune, hos Fylkesmannen i Oslo og Viken, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

§ 3. (vernebestemmelser)

I naturreservatet må ingen foreta noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet.

I naturreservatet gjelder følgende vernebestemmelser:

- a) Vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp inkludert lav eller deler av disse fra reservatet. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt.
- b) Dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelse. Utsetting av dyr er forbudt.
- c) Det må ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, som f. eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, andre varige eller midlertidige innretninger, parkering av campingvogner, brakker e.l., framføring av luftledninger, jordkabler, kloakkledninger, bygging av veier, drenering eller annen form for tørlegging, uttak, oppfylling eller lagring av masse, utføring av kloakk eller andre konsentrerte forurensningstilførsler, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking eller bruk av kjemiske bekjempningsmidler. Forsøpling er forbudt. Oppstillingen av tiltak er ikke uttømmende.
- d) Bruk av naturreservatet til større arrangementer er forbudt.

§ 4. (generelle unntak fra vernebestemmelsene)

Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for:

- a) Sanking av bær og matsopp.
- b) Jakt, fangst og fiske i samsvar med gjeldende lovverk.
- c) Felling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk.
- d) Beiting.
- e) Bålbrenning med medbrakt ved i samsvar med gjeldende lovverk.
- f) Merking og vedlikehold av eksisterende veier, stier og løyper med standard som på vernetidspunktet.

§ 5. (regulering av ferdsel)

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel:

- a) Motorferdsel er forbudt, herunder landing og start med luftfartøy.
- b) Bruk av sykkel og ridning er forbudt, med unntak av på sti eller veg.

§ 6. (generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene)

Ferdselsbestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet.

Ferdselsbestemmelsene i § 5 annet ledd er ikke til hinder for:

- a) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med uttransport av syke og skadde bufe. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet før kjøring.
- b) Nødvendig uttransport av felt elg, hjort og store rovdyr med lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget.
- c) Nødvendig motorferdsel ved oppkjøring av skiløyper i eksisterende løypetraseer
- d) Landing og start med Forsvarets luftfartøy.

§ 7. (spesifiserte dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi dispensasjon til:

- a) Avgrenset bruk av reservatet for aktiviteter nevnt i § 3 d.
- b) Istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner.
- c) Tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt.
- d) Oppsetting av gjerder i forbindelse med beiting.
- e) Nødvendig uttransport av felt elg, hjort med annet kjøretøy enn lett beltekjøretøy som nevnt i § 6 annet ledd b.
- f) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med aktiviteter etter § 4 f og § 7 b og c.

§ 8. (generelle dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 9. (skjøtsel)

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstand som er formålet med vernet, jf. naturmangfoldloven § 47.

§ 10. (forvaltningsplan)

Det kan utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning av naturreservatet. Forvaltningsplanen kan inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

§ 11. (forvaltningsmyndighet)

Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften.

§ 12. (ikrafttredelse)

Denne forskriften trer i kraft straks.

13. Ødemørk

Kommune: Vestby

Fylke: Akershus

Kartblad (M 711-serien, Statens kartverk):

UTM-km-rute (sentral rute):

Vernekategori: Naturreservat

Areal: 2 716 daa

Høyde over havet: 50-90 moh.

Berørte eiendommer: 130/1

Planstatus: LNF

Beliggenhet: Helt sør i Akershus like øst for E 6 og grenser inn mot Mosseskogen. Området er relativt stort og er et mye brukt friluftsområde sommer som vinter. Området ligger inntil Ishavet naturreservat, en uberørt flatmyr vernet i 1981.

Verneformål: Formålet med naturreservatet er å bevare et større sammenhengende område med lavereliggende og høyproduktiv barskog. Mye av skogen er eldre og kun påvirket av noe plukkhogst. Spredt finnes verdifulle innslag av middelaldrende og eldre osp og som har begynt å danne en del død ved. De høyproduktive delene av området representerer en skogtype som er sjelden i Norge pga. storstilt oppdyrking av denne typen arealer.

Naturfaglig beskrivelse / verdier: Nord- og østdelen inneholder diorittisk til granittisk gneis eller migmatitt, mens sør- og vestdelen er dekket av granittisk øyegneis. Hele området ligger under marin grense. Omtrent 70% av området er dekket av et tynt humusdekke og bart fjell, resten er dekket av ca. 20% tynne hav-/ strandavsetninger og ca. 10 % torv og myr.

Hele undersøkelsesområde er dominert av kalkfattig barskog, men til dels på høy bonitet, med innslag av lågurtskog, fattig-intermediær sumpskog, fattig myr og tresatt myr. Fordelingen av vegetasjonstypene er i stor grad definert fra topografien i området. Det svakt kupert landskapet er dominert av furuskog på kollene med granskog i overgang til sumpskog og myr i forsenkninger. Furu er det dominerende treslaget med en del ispedd bjørk, gran, osp, rogn og enkelte trollhegg og eik (i busksjikt). Skogen i områder med litt tykkere humuslag er dominert av gran og furu på god bonitet, og med større eller mindre innslag av boreale løvtrær som bjørk, osp og rogn. Feltsjiktet er dominert av blåbær, etasje- og storbjørnemose. I midtre og sørlige deler er det i tillegg noe innslag av unge edellauvtrær som eik og lind, men mengden er marginal. I de samme områdene finnes det også innslag av svak lågurtskog. Rett nord for plassen Ødemørk som ligger midt i undersøkelsesområdet ble det registrert hassel og en liten flekk av lågurtskog mellom vegkanten og beiteområdet. Sør for gården ble det i tillegg registrert noen flekker med høgstaudevegetasjon. I dalsøkkene, forsenkninger og langs bekkene (delvis grøfter) treffer man på sumpskog. De fleste sumpskogene i området er fattige, men intermediære og litt rikere typer forekommer. Dominerende treslag er gran, vierarter og svartor. Vanlige arter i feltsjiktet er lyssiv, storbjørnemose, stjernestarr og hengeving. Det forekommer også noen myrflater som oftest er tresatte med furu og bjørk og med innslag av gran og svartor. I felt- og bunnsjikt dominerer torvmoser, tranebær og myrull. Artsmangfoldet vurderes som relativt fattig og lite variert, med til nå få påviste rødlistearter og med et begrenset potensial for ytterligere slike. Noen arter bør nevnes: Gubbeskjegg og lungenever (lavarter), hvit vedkorallsopp og stor ospildkjuke. Bever-aktivitet i Burumbekken. Området har betydning for hulerugende fuglearter.

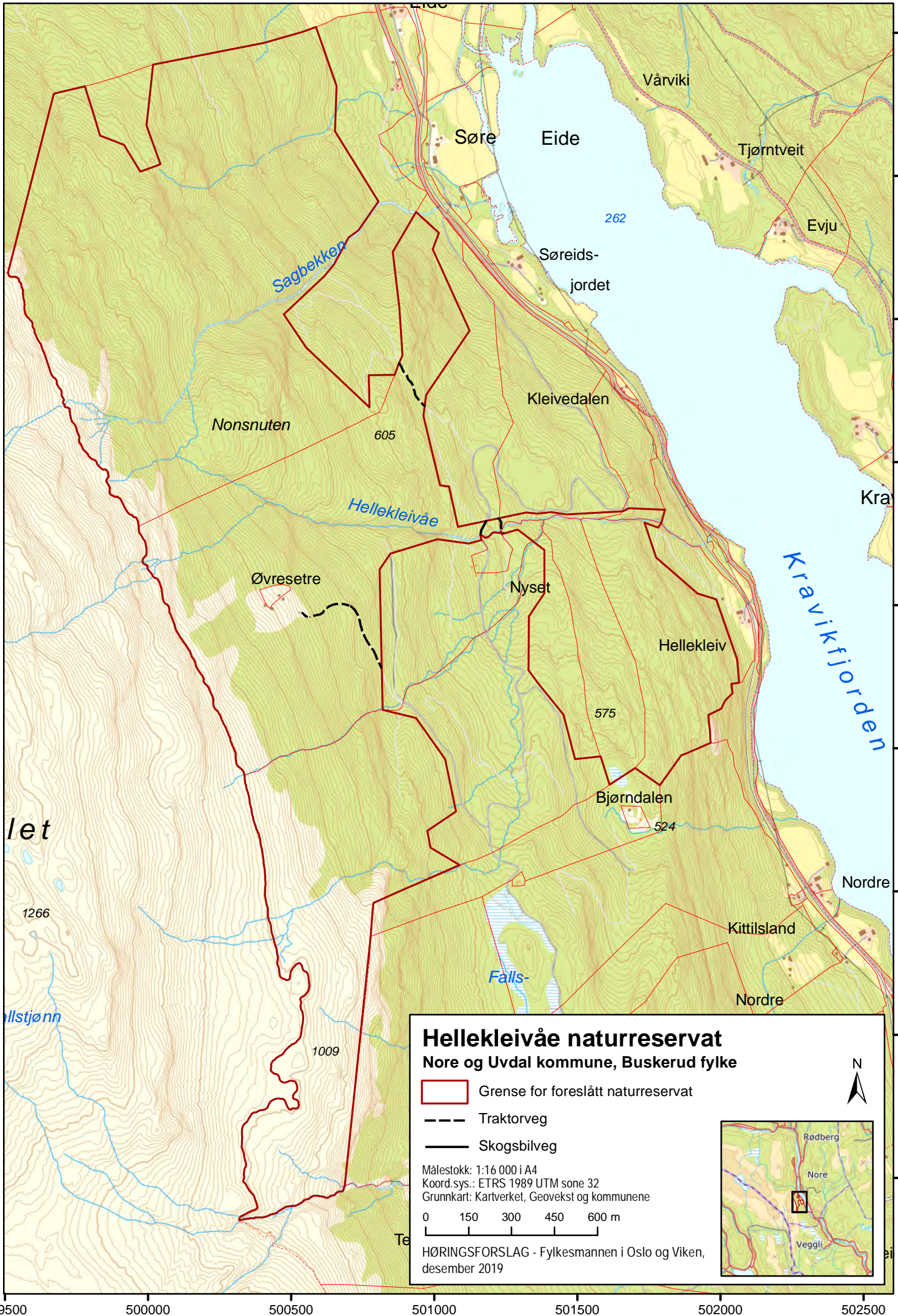
Det er registrert fem såkalte kjerneområder som er viktige delområder ut ifra biologisk mangfold. Det er en salamanderdam like innenfor vernegrensen, sør for bygningene på Ødemørk. Like utenfor det nordligste punktet til området, ligger en automatisk vernet gravrøys fra bronsealder/jernalder.

Påvirkning: Området er kommunalt eid og forvaltet friluftsområde, mye brukt av innbyggere i både Moss og Vestby. Plassen Ødemørk er åpen kafe søndager og det er flere arrangement knyttet til plassen innenfor friluftsliv og naturopplevelser. Det er flere merkede stier, skiløyper og bommete veier i området. Det er også tilrettelagt en såkalt eventyrskogsti gjennom nordre deler av området. Det går også en gammel kongevei forbi Ødemørkstua og nordover.

Forvaltning: Man legger til grunn at området for fremtiden, som i dag skal brukes til friluftsliv. Det er en målsetting å beholde verneverdiene i en mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem. Videreutvikling av naturverdier kan være gjennom rettet skjøtsel av ensaldrede granbestander for å oppnå en variert skogstruktur, restaurering/tilbakeføring av grøftete våtmarksområder og skjøtsel av og rundt enkelte edelløvtrær. Det er for øvrig et mål om en fri utvikling av skogen for å ivareta og videreutvikle naturmangfoldet i området.

Litteratur / kilder

Bichsel M., Bichsel M., Thylen A. 2017. Naturverdier for lokalitet Ødemørk, registrert i forbindelse med prosjekt Frivilligvern 2016. NaRIN faktaark. BioFokus.
(Weblink: <http://borchbio.no/narin/?nid=5926>)

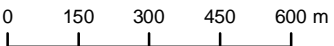

Hellekleivåe naturreservat

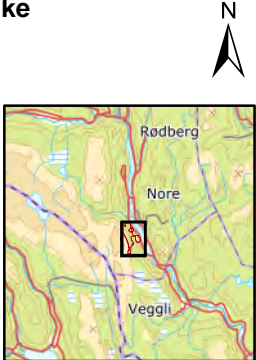
Nore og Uvdal kommune, Buskerud fylke

- Grense for foreslått naturreservat
- Traktorveg
- Skogsbilveg

Målestokk: 1:16 000 i A4
Koord.sys.: ETRS 1989 UTM sone 32
Grunnkart: Kartverket, Geovekst og kommunene

HØRINGSFORSLAG - Fylkesmannen i Oslo og Viken, desember 2019

499500 500000 500500 501000 501500 502000 502500

6667000
6666500
6666000
6665500
6665000
6664500
6664000
6663500
6663000

14. Forskrift om vern av Hellekleivåe naturreservat, Nore og Uvdal kommune, Buskerud

Fastsatt ved kongelig resolusjon ... med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34, jf. § 37 og § 62.

§ 1. (formål)

Formålet med naturreservatet er å bevare et gammelt skogsområde på en relativt bratt østvendt liseide og med en markert bekkeløft.

Dominerende treslag er gran. Skogen er flersjiktet med varierende mengde død ved, og hvor det stedvis er spor etter tidligere tiders plukk- og gjennomhogster. I de mer naturskogslignende partiene er det forholdsvis mye liggende og stående død ved i forskjellige dimensjoner og nedbrytningsstadier.

Det er en målsetting å beholde verneverdiene i best mulig tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

§ 2. (geografisk avgrensning)

Naturreservatet berører følgende gnr./bnr i Nore og Uvdal kommune: 173/1, 174/1, 2 og 28.

Naturreservatet dekker et totalareal på ca. 3 571 dekar. Grensene for naturreservatet går fram av kart datert Klima- og miljødepartementet De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Nore og Uvdal kommune, hos Fylkesmannen i Oslo og Viken, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

§ 3. (vernebestemmelser)

I naturreservatet må ingen foreta noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet.

I naturreservatet gjelder følgende vernebestemmelser:

- a) Vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp inkludert lav eller deler av disse fra reservatet. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt.
- b) Dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødige forstyrrelser. Utsetting av dyr er forbudt.
- c) Det må ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, som f. eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, andre varige eller midlertidige innretninger, parkering av campingvogner, brakker e.l., framføring av luftledninger, jordkabler, kloakkledninger, bygging av veier, drenering eller annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling eller lagring av masse, utføring av kloakk eller andre konsentrerte forurensningstilførsler, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking eller bruk av kjemiske bekjempningsmidler. Forsøpling er forbudt. Oppstillingen av tiltak er ikke uttømmende.
- d) Bruk av naturreservatet til større arrangementer er forbudt.

§ 4. (generelle unntak fra vernebestemmelsene)

Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for:

- a) Sanking av bær og matsopp.
- b) Jakt, fangst og fiske i samsvar med gjeldende lovverk.
- c) Felling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk.
- d) Beiting med et beitebelegg som ikke skader verneverdiene.
- e) Utsetting av saltstein.
- f) Bålbrenning med tørrkvist fra bakken eller medbrakt ved forutsatt at ikke fjelloverflater skades, i samsvar med gjeldende lovverk.
- g) Merking og vedlikehold av stier med standard som på vernetidspunktet.
- h) Vedlikehold av eksisterende stølsbygninger på stølen Øvresætre.
- i) Tradisjonell skjøtsel av ca. 10 dekar stølsområde på stølen Øvresætre.
- j) Oppsetting av mobile jakttårn fra og med 14 dager før jaktstart. Tårnene skal tas ned senest 14 dager etter avsluttet jakt.

§ 5. (regulering av ferdsel)

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel:

- a) Motorferdsel er forbudt, herunder landing og start med luftfartøy.
- b) Bruk av sykkel og ridning er forbudt, med unntak for på eksisterende veg og sti avmerket på vernekartet.

§ 6. (generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene)

Ferdselsbestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet.

Ferdselsbestemmelsene i § 5 annet ledd er ikke til hinder for:

- a) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med uttransport av syke og skadde bufe. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet før kjøring.
- b) Nødvendig uttransport av felt elg, hjort og store rovdyr med lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget.
- c) Landing og start med Forsvarets luftfartøy.
- d) Bruk av eksisterende traktorveier for drift av bakenforliggende skog.

§ 7. (spesifiserte dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi dispensasjon til:

- a) Avgrenset bruk av reservatet for aktiviteter nevnt i § 3 d.
- b) Istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner.
- c) Tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt og fisk.
- d) Oppsetting av gjerder i forbindelse med beiting.
- e) Nødvendig uttransport av felt elg, hjort og store rovdyr med annet kjøretøy enn lett beltekjøretøy som nevnt i § 6 annet ledd b.
- f) Uttak av ved til eget bruk i stølshus.
- g) Gjenoppføring av bygninger dersom tap i brann eller naturskade.
- h) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med aktiviteter etter § 4 e, h og j og § 7 b, c, d, f og g.

§ 8. (generelle dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 9. (skjøtsel)

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstand som er formålet med vernet, jf. naturmangfoldloven § 47.

§ 10. (forvaltningsplan)

Det kan utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning av naturreservatet. Forvaltningsplanen kan inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

§ 11. (forvaltningsmyndighet)

Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften.

§ 12. (ikrafttredelse)

Denne forskriften trer i kraft straks.

14. Hellekleivåe

Kommune: Nore – og Uvdal

Fylke: Buskerud

Kartblad (M 711-serien, Statens kartverk):

UTM-km-rute (sentral rute):

Vernekategori: Naturreservat

Areal: 3 571 daa

Høyde over havet: 300-1000 moh.

Berørte eiendommer: 173/1, 174/1, 2 og 28

Planstatus: LNF

Beliggenhet: Området ligger vest for midtre del av Kravikfjorden, ca. 11 km nord for Veggli. Området utgjør en høyereliggende relativt bratt østvendt lise og bekkekløft ned mot kravikfjorden.

Verneformål: Formålet med naturreservatet er å bevare et gammelt skogsområde på en relativt bratt østvendt lise og med en markert bekkekløft.

Dominerende treslag er gran. Skogen er flersjiktet med varierende mengde død ved, og hvor det stedvis er spor etter tidligere tiders plukk- og gjennomhogster. I de mer naturskogslignende partiene er det forholdsvis mye liggende og stående død ved i forskjellige dimensjoner og nedbrytningsstadier.

Det er en målsetting å beholde verneverdiene i best mulig tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

Naturfaglig beskrivelse / verdier:

Området har stor topografisk variasjon.

Berggrunnen domineres av sandstein og kvartsitt som gir grunnlag for fattige vegetasjonstyper. Innslagsvis er det belter med amfibolitt og metabasalt som gir grunnlag for noe rikere vegetasjonstyper, samt andre vulkanske bergarter. Løsmassene varierer noe i tykkelse, med for det meste arealer med tynne løsmasser. Stedvis er det også noe berg i dagen. Mindre arealer med bedre jordsmonn finnes også. Området domineres av arealer med middels bonitet, men arealer med høy og lav bonitet, samt impediment inngår.

Vegetasjonen er forholdsvis variert med hovedsakelig middels variasjon innenfor fattige typer, men med innslag av rikere typer som lågurt, høgstaude og svak-lågurt i partier. Dominerende treslag er gran.

Skogen er for det meste gammel og flersjiktet, men med varierende mengde død ved, og hvor det stedvis er spor etter tidligere tiders plukk- og gjennomhogster. I de mer naturskogslignende partiene er det forholdsvis mye liggende og stående død ved i forskjellige dimensjoner og nedbrytningsstadier.

Skogen er for det meste seinvokst, gammel og flersjiktet, men i partier er den ensjiktet og tilsynelatende ensaldret med eldre skog. Innimellom er det mye død ved av bjørk noe som tyder på at skogen kan ha vært noe mer åpen tidligere, trolig for rundt 100-150 år siden. Det er også spor etter tidligere plukk- og gjennomhogster.

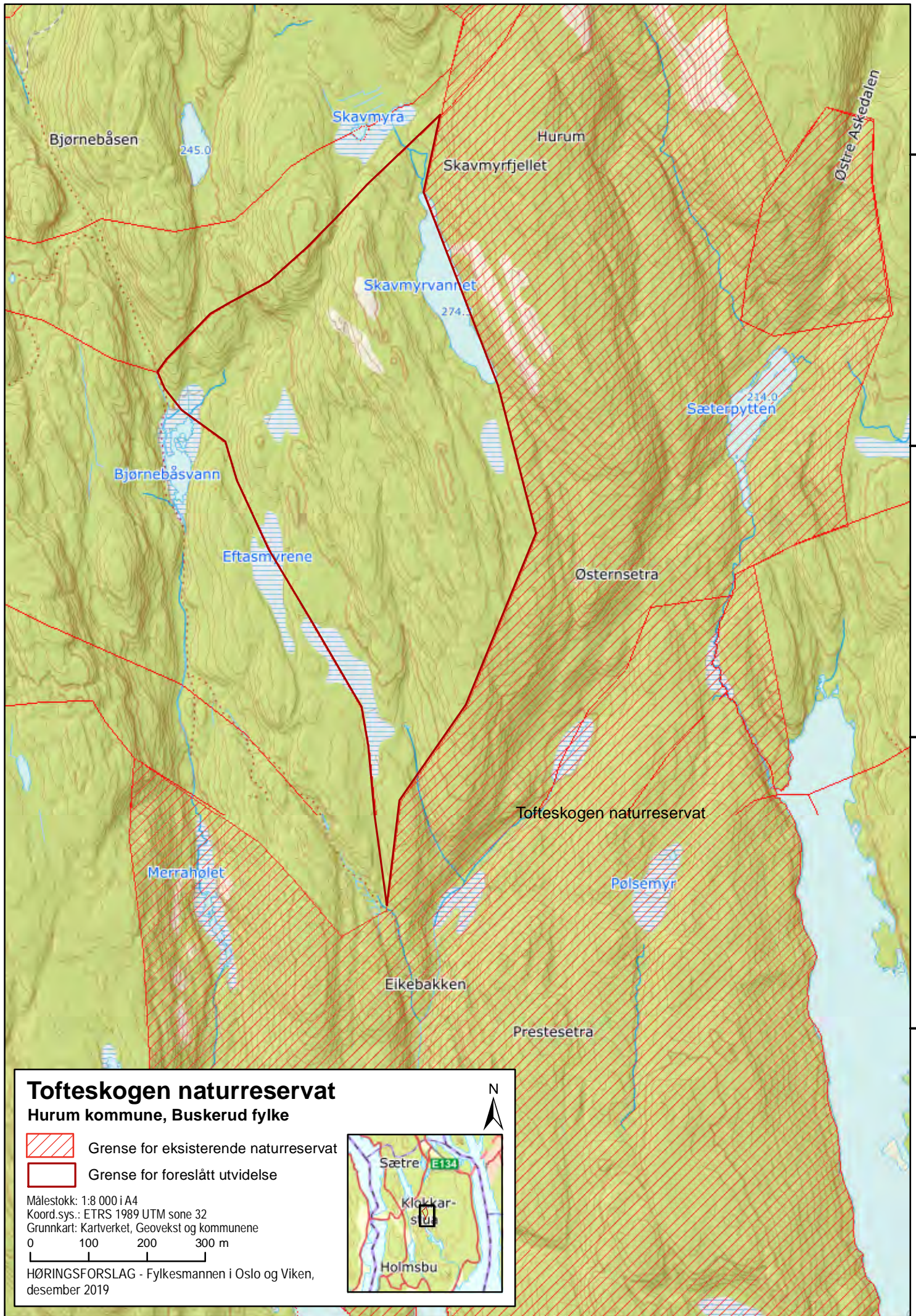
Området har totalt sett fått tre stjerner i verdivurdering.

Påvirkning: Selv om skogen for det meste er gammel, er store deler tydelig påvirket av tidligere tiders hogst. Stølen Øvresætra ligger innenfor verneområdet og bygningene her er til dels i svært dårlig stand og stølsvollen er i ferd med å gro igjen. Det er bygd en nyere vei opp til stølen, primært med tanke på restaurering av stølen. Det går noen traktorveier gjennom deler av området. Det kan bli behov for fremtidig bruk av disse, til drift av bakenforliggende skog.

Forvaltning: Det er et mål om fri utvikling av skogen for å ivareta og videreutvikle naturmangfoldet. Stølsområdet Øvresætra bør videreføres og forvaltes som et stølsområde.

Litteratur / kilder

Hertzberg M. 2019. Naturverdier for lokalitet Hellekleivåe, registrert i forbindelse med prosjekt Frivilligvern 2018. NaRIN faktaark. BioFokus.
(Weblink: <https://biofokus.no/narin/?nid=6316>)

Tofteskogen naturreservat

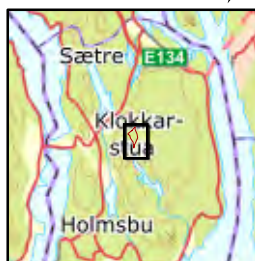
Hurum kommune, Buskerud fylke

- Grense for eksisterende naturreservat
- Grense for foreslått utvidelse

Målestokk: 1:8 000 i A4
 Koord.sys.: ETRS 1989 UTM sone 32
 Grunnkart: Kartverket, Geovekst og kommunene

0 100 200 300 m

HØRINGSFORSLAG - Fylkesmannen i Oslo og Viken, desember 2019

585000

585500

586000

6610500

6610000

6609500

6609000

Høringsutkast, desember 2019

15. Forskrift om endring av forskrift om verneplan for barskog, vedlegg 9, fredning av Tofteskogen naturreservat, Hurum kommune, Buskerud

Fastsatt ved kongelig resolusjon ... med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr.100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34 jf. § 37 og § 77. Fremmet av Klima- og miljødepartementet.

I

I forskrift av 10. juni 2005 nr. 572 om verneplan for barskog, vedlegg 9, fredning av Tofteskogen naturreservat, Hurum kommune, Buskerud., gjøres følgende endringer:

§ 1 skal lyde:

Det fredete området berører følgende gnr./bnr. i Hurum kommune: 1/1, 2/1, 2/2, 3/2, 3/3, 3 /4, 12/23, 13/5.

Naturreservatet dekker et totalareal på ca. 2970 dekar. Grensene for naturreservatet går fram av kart datert Klima- og miljødepartementet De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Asker kommune, hos Fylkesmannen i Oslo og Viken, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

§ 8 skal lyde:

Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskrift.

II

Denne forskriften trer i kraft straks.

15. Tofteskogen, utvidelse

Kommune: Hurum

Fylke: Buskerud

Vernekategori: Naturreservat

Areal: 373 dekar

Høyde over havet: 200-300 moh.

Berørte eiendommer: 1/1

Planstatus: LNF

Beliggenhet:

Området ligger vest for eksisterende Tofteskogen naturreservat sentralt i Hurum kommune. Vest for området ligger kulturlandskapet sør for innsjøen Sandungen med Klokkarstua som nærmeste tettsted.

Verneformål:

Formålet med eksisterende naturreservat er å bevare et skogområde som økosystem med alt naturlig plante- og dyreliv. Området er kystnært og lite påvirket av moderne skogbruk og har stor variasjon i skogmiljøer. Forekomster av barlind og vintereik utgjør spesielle naturtyper. Området er av særskilt vitenskapelig verdi med et rikt innslag av kravfulle arter i tillegg til forekomstene av barlind og vintereik. Det foreslås ikke å endre verneformålet ifb. utvidelsen.

Naturfaglig beskrivelse / verdier:

For utvidelsen av Tofteskogen naturreservat er det ikke gjennomført ekstern naturfaglig kartlegging, men Fylkesmannen har gjennom eksisterende kunnskapsgrunnlag og befaringsvurdert at verneforslaget kvalifiserer til vern som naturreservat som supplement til eksisterende verne kvaliteter i området.

Området ligger på berggrunn av drammensgranitt. I de høyereliggende delene av utvidelsesområdene er det sparsomt humusdekke og fjell i dagen, mens de nordlige delene og lavereliggende delene er tynne morenedekker og torv/myr. Området er dominert av gammel furuskog i hogstklasse fem og impediment på de skrinneste partiene. Nord i området er det gammel granskog med stående og liggende død ved. Det er registrerte fire nøkkelbiotoper med MiS (miljøregistrering i skog). To av disse er knyttet til eldre lauvsuksjesjoner, en til stående død ved og en til gamle trær.

Påvirkning:

Det ligger en hytte tett inntil det foreslåtte verneområdet i nordvest. Det går noen tråkk gjennom området, men ellers bærer arealet preg av lite bruk.

Forvaltning:

Man legger til grunn at området for fremtiden, som i dag skal kunne brukes til friluftsliv, herunder jakt. Det er en målsetting å beholde verneverdiene i en mest mulig urørt tilstand og gjennom en fri utvikling av skogen ivareta og videreutvikle naturmangfoldet i området.